

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

APJUNGĖS

AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS

680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XXXVII. Nr. 27

Redakcija: GLENMORE 5-7281

TREČIADIENIS (Wednesday) BALANDŽIO (APRIL) 9 D. 1952 M.

Administracija: GLENMORE 5-7068

10 CENTŲ

Sveiki sulaukę šventų Velykų!

Ramybė Jums

STASYS YLA

VISI žinom kančios varga, kurį išgyvenam patys ir kuriame skendi mūsų tėvynė. Laukiame stebuklo, kuris pakeistų didžiojo penktadienio tikrovę. Tikime, kad prisikėlimas nėra tik simbolinis, tik gražiai apvaikstoma tradicija, menanti aną istorinį ir vienintį prisikėlimą. Velykų prisikėlimas yra tikras dvasinis prisikėlimas — visiems, kurie įsijungia į atgimimo srovę.

Daug gražių puslapių surašė istorija apie grįžtančius iš mirties į gyvenimą. Po ilgos dvasinės kančios, lyg iš po ledo lukšto, prisikelia naujos žmogiškos žibutės gyventi, ir žydėti. Visi šitie prisikėlimai yra Krtaus prisikėlimo ženkle. Be Krtaus nepraeina nė vienas dvasinis perversmas žmogui. Pascalis, Lisztas, Joergensenas, Claudelis, Papini, Mauriac, Poul Burget, Gabriel Marcel ir vardų vardai, kurių neišskaičiuosi, savo kelią atrado Nazariečio kelyje. Kai ūkanos apdengia dvasią, kai sielvartas ir kančia pagrauzia širdį, tad išauga begalinis šviesos ir ramybės ilgesys. Pascalui vieną naktį sušvinta ši šviesa ir jis sėda rašyti *Mystere de Jesus* — Jėzaus Paslaptį. Papiniui, po audringų ir pilnų nesėkmės metų, atsiveria ji ir jis visa aistra puolasi studijuoti Krtaus Istoriją. Lisztas, tas tragiškų rapsodijų maestro, praregėjęs šviesą, kuria garсияja Krtaus Oratoriją. Mauriac savo lafbudusiam ilgesiui pasotinti rašo *La Vie de Jesus* — Jėzaus Gyvenimą.

Visos didžiosios širdys savo asmeninės Golgotos viršūnėje atsigręžia ne į ką kitą, kaip tik į Kristų. Savo pačių prisikėlimo džiaugsmui apreiški jį rašo himnus, kuria melodijas Priskėlimsiam. Jie skelbia pasauliui, kaip anuomet dvylika žveju: Jei Kristus nepriskėlė ir jei žmogus nepriskels, veltui mūsų tikėjimas į tiesos ir meilės pergalę, veltui mūsų viltis į gyvenimą ir laisvės triumfą!

PABANDYK nutildyti savo širdies balsą tu, kuris šaukiesi ramybės ir džiaugsmo. Įtikink save, kad tau vis tiek, ką kalba atversti gyvenimo lapai, kam ruošias numetus žiemos mirtį žemė. Tu nesidžiaugi, kai skamba vargonai aleliuja, kai vėliavos plavena pergalei, kai giesmė kartoja: prisikėlė! Sakai, tau prieš akis atsiveria anos procesijos tėvynės šventoriuose. Kasmet, nuo pat vaikystės, keliaivosi su jom ir buvo tiek savų veidų ir viskas buvo taip artima... Visa tai šiandien ne džiaugsmu, bet giliu liudesiui atsiliepia giliausiame širdies kampelyje.

Tikrai, tos mūsų velykinės procesijos tenai — su vėliavom, su giesmėm... Ar su viltim? Ar jie džiaugiasi, nors pro asarus? Ar jie tiki, kad Krtaus kančia išpirks ir jų kančią?

Tu susimąstai, ir tau atrodo, kad prisikėlimas tik graži svajonė visame grubiam mirties siautėjime. Kristus prisikėlė, bet ar prisikels žmogus — tas, kuriam gyvybių milijonai smilčių saujos verti? Tu abejoji, o gal net netiki! Tu abejoji dangum, kad atmainytų žemę.

Štai tavo liudėsys — tas Velykų disonansas, kuriuo paženklinai savo veido bruožai. Parėjęs į namus tu paimsi taurę savo graužuliui užpilti, nes tū netiki, kad grįžtu tau pavasaris ir grįžtu jis tenai, kur kasmet grįždavo.

Tu netiki, o tūkstančiai atgavo viltį, tūkstančiai pradėjo skelbt pasauliui šviesą, kuri prasideda širdy ir vis tolyn, tolyn sklendena į žmonių. Prisikėlimas, prasidėjęs su Kristumi, per Jį vyksta žmonėse, o per šiuos žmones ir tautose, pagaliau per šias pereina į visą pasaulį — štai dvasinis realus kelias atnaujinti visą žemę. Dievas daro perversmą ne žmonių sistemose, bet širdyse. Jis leidžia žmogui nueiti iki galo savo proto kelyje — iki pikto savęs išniekinimo, sužalojimo, kad paskui grįžtu pas Jį ieškoti savo prisikėlimo. Dievas pasirodęs laukt, nes Jis nėra prievartos Viešpats. Davęs laisvą valią, Jis jos nevaržo net piktame. Tik Jo šviesa spindi — tamsoj ir nykumoj net dar labiau — ir Jo džiaugsmas kaip tolio aidas vis neliauja skardėnės.

Pasaulis visas negreit dar atsigręš į Jį. Bet argi dėlto turėtum laukti tu? Pasaulis turi laiko, prieš jį tūkstančiai metų, o tavo dienos, kurias skaitai ir gali suskaičiuoti, nepažįs laime be Jo. Net tauta turi laiko sugrįžti ir prisikelt daugiau, negu tu. Bet su tavo prisikėlimu, prisikelia ir maža tavo tautos dalelė ir mažytė žmonijos dalis. Kodėl gi tu išėini iš jų, o ne iš savęs?

NEMANYK, Broli, kad tau priekaištauju. Gal ir geriau, kad tu nesidžiaugi tuo, kuo Velykose džiaugiasi vaikai, gavę margučių, ar biuro darbininkai, sulaukę keletai dienų atvangos. Gal geriau, kad tu neramus, kad tave persekioja abėjonė. Nes ramybė ir džiaugsmas kartais būna apgaulūs. Jis skrieja, kartais paviršiumi kaip drugelis žiedais. Tai ramybė, kurią turi milijonai taikos metais: ramybė iš savo namų, ūkio, iš geros tarnybos. Šita ramybė galima lengvai sudrumsti, nes ji atremta į trupią praeinamybę. Tik vidaus ramybė, tik džiaugsmas iš to, kad turi savyje Dievą, brangiom aukom išsaugotą ar atrastą, — šitai išlieka ir karų ir katastrofų sukūriuose. Jei tu nesidžiaugsi apgaulia ramybe ir kankinies, nesuradęs vidaus ramybės, tave galiu šiandien sveikinti. Tu jau esi kelyje į prisikėlimą, ir vieną dieną tau prasivers tikras džiaugsmas.

ANTANAS JASMANTAS

PRISIKĖLIMAS

LAUKŲ BALANDŽIAI ŪBAUJA PUŠYSE:
PAVASARIS, O VIESPATIE, PAS MUS!
ATVOŽĖS JUODUS ARIMUS
ŽALIŲ RAŠTELĮŲ PRIRAŠYSI:
IR KILS GIESMĖ LYG VYTURĖLIAI,
UPELIAI ŪZAUS IR SKARDENS,
KAD IS NUMIRUSIO AKMENS
KALNELIŲ ŠYPSENOJ MUMS PRISIKĖLEI.

NAKTIS NUSILENKĖ. ATEINA RYTAS.
IR TU SUGNIAUZTĄ DELNĄ PRADARAI:
ALOE VARVA PUMPURAI,
GRUMSTELIAI NUSIGANDĖ RITAS
IR OBELS DROBULE VYNIJOJAS.
TIK KAS, O VIESPATIE, SLIDŽIAIS
TAKELIŲ MŪSŲ PALEDŽIAIS
SKUBĖS TAU APKABINT RASOTAS KOJAS?

O tu, kurs šiandien pelnytai džiaugies Krtaus ir savo triumfo diena, nesakyk anam: jis nevertas įeiti į Viešpaties džiaugsmą! Anas gal pavydi tau tos laimės, kaip Poul Cloude! savo grįžimo į Kristų išvakarėse pavydėjo žmonėms, galintiems bučiuoti šventojo kryžiaus relikvijas. Ir kiek buvo paguodos jam, kai slapta galėjo įsimaistyti į anų būrį ir pats pasotinti savo lūpas tuo bučiniu.

Tepasitotina visų širdys tuo džiaugsmu, kurio pilni šiandien Dievo namai! Kristus niekam negaili ir niekam nepavydi savo žaizdų, kaip ir niekam savo prisikėlimo. "Ateikite pas mane visi, o ypač tie, kurie kenčiate ir kurių širdys apsunkintos!"

KAIP VYKSTA KONSOLIDACIJA

Gautosiomis žiniomis, Vliko grupių konsolidacija pamažu eina į priekį. Ja taip pat lygiagrečiai atsidedus rūpinamasi Amerikoje, kur yra visų svarbiausių politinių organizacijų ir kovos sąjūdžių centrai. Kaip tenka patirti, paskiausiame Vliko posėdyje (IV. 2) buvo padaryta keletas reikšmingų nutarimų.

Vykdomajai Tarybai būstas Paryžiuje jau išnuomotas.

Ar į Paryžių kelsis visi Vykdom. Tarybos nariai, ar dalis liks toliau savo darbo dirbti Vokietijoje, paaiškės kiek vėliau. Greičiausiai jie tuo atveju įeity į Vliko prezidiumą. Prof. J. Kaminskui, kiek girdėti, tuo reikalu suteikti labai platūs įgaliojimai. Vokietijoje laukiama grįžtant iš JAV prof. J. Kaminsko ir prof. J. Brazaičio. Tikimasi, kad prof. J. Kaminskas, sudarydamas naują Vykdom. Tarybą, pasirinks tikrai pajėgių savo bendradarbių štabą.

Paskutiniam Vliko posėdyje buvęs taip pat priimtas Eltos statutas.

Kaip šnekama, laikinai ji išimta iš Inf. Tarybos Valdytojo (p. T. Sidiškio) žinios ir Vliko nutarimu pavesta VT Pirmininko priežiūrai. Paskiausiai, Elta buvo paskelbusi kai kurių netikslių žinių, pvz. kad ir apie Vliko nutarimą "jo pirmininkui risti su min. S. Lozoraičiu ir kvieisti jį į bendradarbiavimą, laikantis Reutlingeno susitarimų", kai iš tikro tokio Vliko nutarimo nebuvo. Tiesa, tuo reikalu buvo tartasi ir Pirmininkui duoti reikalingi įgaliojimai, bet apie Reutlingeno susitarimus jokio Vliko nutarimo nebuvo padaryta. Apskritai, ne vieno manoma, kad Eltoje reikėtų vengti viso to, kas galėtų erzinti kitas Vliko grupes, o pozityviai vertinti kiekvieną lietuvių žygį Lietuvos laisvinimo darbe.

Lietuvių veikėjai Paryžiuje vis daugiau įsijungia į visą eilę antibolševikinių sąjūdžių.

Prancūzų Komitetas už Laisvąją Europą taip pat pradeda savo veiklą. Lietuvių atstovai dalyvavo federalistų kongrese Aachene, taip pat dalyvaus Berlyne įvykstančiame pavergtų kraštų juristų ir Laisvųjų žurnalistų Federacijos ruošiamame kongrese. Į kongresą iš Paryžiaus vyksta pulk. Lankoronskis, kuris yra miniosios Federacijos vicepirmininkas ir dar du, taip pat du iš Londono liet. žurnalistai.

Mažosios Lietuvos Tarybos prezidiumo nariai E. Simonaitis, M. Brakas ir V. Banaitis anglų zonoje lankė mažlietuvių seniūnijas. Drauge su jais į Vasario 16 d. gimnazijos mokslo metų užbaigimo iškilmės vyko p. J. Norkaitis, bet auto, vairuojamas p. V. Banaičio netoli Diepholzo pradėjo slidinėti ir smarkiai atsitrenkė į medį. Smarkiau apdaužytas vairavęs V. Banaitis vokiečių autokelių tarnybos nugabentas į ligoninę; kiti važiuosieji tęsė kelionę toliau. Maž. Lietuvos Tarybos suvažiavimas numatomas per Sekmines.

Paskutinis DP transportas

Pagal DP bilių prasidėjęs 1948 m. masinis tremtinių važiavimas iš Vokietijos, Austrijos bei Italijos į Ameriką, eina jau prie pabaigos.

Balandžio 2 d., laivu SS Bal-lou iš Bremeno iškilmingai palydėti išplaukė paskutinieji tremtiniai — DP, kurie Ameriką pasieks apie balandžio 12 d.

Siuo metu Vokietijoje dar procesuojami emigracijai vokiečių kilmės tremtiniai. Siame skaičiuje rasime dar nemaža lietuvių, kurie gelbėdamiesi nuo bolševikų repatrijavę į Vokietiją. Uoste lietuviškai užkalbinus jauną Jakob Ensins, Andrei Goebel šeimas ir kitus panašiom pavardėm, šie nusvinta išgirdę lietuvišką žodį ir pasakojasi esąs kilę nuo Kretingos, Jurbarko, Mažeikių, Raseinių, Tauragės, Vilkaviškio ir kitų Lietuvos vietovių. Jakob ir Maria Ensins, jauna 23 ir 22 metų amžiaus pora, su pusantrų metų dukra Angelika, pasakojasi gimę ir augę vienas Kretingoje, kitas Jurbarkė. Mažamečiais būdami pateko Vokietijon, vėliau ir šeimą ten sukūrė.

Atvykstantį į New Yorką paskutinį DP transportą ruošiamasi iškilmingai sutikti.

DISKUSIJŲ VAKARAI STUTTGARTO RADIOFONE

Stuttgarto radiofonas rengia kas dvi savaitės diskusijų vakarus, dalyvaujant Vidurio ir Rytų Europos kraštų tremtiniams. Lietuvių atstovas, Vliko Vykdomosios Tarybos narys M. Brakas, pirmasis buvo pakviestas skaityti referatą tema "Ar galimas antvalstybinis Rytų ir Vidurio Europos susiorganizavimas?"

Savaitėje po Velykų išeis tik vienas "Darbininko" numeris balandžio 16 d.

PLIENO PRAMONĘ PERIMA VYRIAUSYBĖ

Washingtonas. — Nutrūkus tarp unijų ir fabrikantų atstovų deryboms dėl plieno pramonės darbininkų atlyginimo, streikas pasidarė nebeįsivengiamas. Kad šį gyvybinę reikšmės pramonės šaka nenutrauktų savo darbo, prez. Trumanas išleido potvarkį, kuriuo krašto plieno pramonę perimama vyriausybės žinion. "Mūsų tautinis saugumas ir mūsų taikinis išlaikymo galimybė priklauso nuo karinės gamybos. O karinė

gamyba priklauso nuo plieno", pareiškė prezidentas.

Tuo pat metu prezidentas įsakė prekybos sekretoriui Sawyer perimti plieno gamybos įmones ir jų veiklą ir suteikė jam įgaliojimus derėtis su darbininkų unijomis dėl atlyginimų. Pieno pramonininkams įsakyta įmones tvarkyti prekybos sekretoriaus priežiūroje.

AFRIKOJE TVINKSTA

Tunise tvarka padaryta, bet...

Tunisas. — Per paskutinius tris mėnesius Tunise per riaušes žuvo per 100 žmonių. Gyventojų neapykanta kyla ne tiek prieš Prancūziją, kiek prieš jos atstovus ir prieš visus baltuosius kolonistus. Jie siekia laisvės. Sąjūdis pagyvėjo nuo sausio mėn. atsiradus Neo Destur partijai. Jai vadovauja išsilavinęs tunisietis Habib Bourguiba.

Po sukilimo Prancūzijos gen. rezidentas Yean de Hauteclouque suėmė vadus, tarp jų ir Bourguibą. Prieš porą savaičių ir ministras pirmininkas Mohammed Chenik su trimis ministrais buvo išvaryti į tolimą kaimą prie Saharos. Iš bejaus, kuris formaliai valdo kraštą, buvo pareikalauta, kad jis arba skirtų tokią vyriausybę, kuri priimtina prancūzams, arba pats pasitrauktų. Bejus, 70 metų vyras, pasirinko pirmą iš eilį. Dabar sustiprinta cenzūra laikraščiams ir laiškam.

Tokiomis priemonėmis padėtis tuo tarpu apraminta, bet ji nebus niekad sutvarkyta.

ATSILIEPIA IR AFRIKOS UNDOJ

Johanesburgas. — Visoje Pietų Afrikos Unijoj policija aliarmuota po to, kai bal. 5 d. spalvotieji paskelbė pasyvų pasipriešinimą prieš min. pirm. Malano rasių įstatymą. Tuo įstatymu gyvenimo gerovei kelti parodoma palankumo pirmoj eilėj baltiesiems, o tik paskui spalvotiesiems. Balandžio mėn. visi spalvotieji rengia demonstraciją, kuriose jie tikisi turėti dešimtis tūkstančių žmonių. Toje kovoje jie susilaukė paramos iš Irano, Indijos provincijų, Kašmiro, raud. Kinijos. Baltieji Johannesburge jaučiasi labai nesaugūs.

Baltieji vis nori žiūrėti į Afrikos kraštus kaip į kolonizacinius kraštus žiūrėjo senais laikais. O komunistinis gaivalas tati puikiai išnaudoja.

KOMUNISTUS Į KALEJIMĄ

B'ltmore. — Tris savaites trukęs teismas pasmerkė 6 komunistus po 3-5 metus kalėti ir po 1000 dolerių. Jie buvo kaltinami pritarę jėga nuverstį JAV vyriausybę. Teismą sudarė 12 žmonių, tarp jų 3 moterys ir 3 negrai.

Bal. 7 d. Washingtono vy-

De... Vokietijos skolų

Londonas. — Čia posėdžiavo daugiam. kaip 20 valstybių ir bankų atstovai dėl Vokietijos skolų mokėjimo. Vokietijos skolos dejuojos: apie 3 milijardai dolerių iš laikotarpio tarp dviejų pasaulinių karų; daugiau iš tai privatinės skolos, tarp jų 40% amerikiečių kapitalai. Antra rūšis — tai po šio karo Amerikos, Britanijos ir Prancūzijos išleistos sumos Vokietijai ūkiškai gelbėti. Jos sudaro 3.778.000.000. Prieš konferenciją trys dienei susitarė Vokietijai bendrą skolų sumą sumažinti iki 1.631.840.000, jeigu visi kiti reikalai teigiamai spės. Konferencija ligi Velykų buvo vedama gera nuotaika.

Dėl Lietuvos piliiečių piniginių pretenzijų į Vokietiją Lietuvos pasiuntiniai yra įteikę per atitinkamas vyriausybės pareiškimus, kad Lietuva rezervuoja sau teisę tinkamu laiku pretenzijas pareikšti.

riatisiais teismas išaiškino, kad vadinamasis McCarran įstatymas nustato, jog užsieniečiai, jeigu jis įstremiamas iš JAV ir laiku nepasirūpina kitur išvykimo dokumentu, gali būti imamas į kalėjimą iki 10 metų. Įstatymo iniciatorius turėjęs galvąje komunistus ir jų talkininkus. Dabar tas įstatymas paliesias 3.000 užsieniečių, tarp jų 2147 iš anapus geležinės uždangos.

Toki įstatymą išleisti paskatino istorija su gimusiu Ordoso Spektorium, kuris į JAV atvyko 1913 ir kuris 1930 turėjo būti išremtas už skatinimą jėga nuverstį JAV vyriausybę. Bet Rusija daug sykų atsisakė išstremiamajam Spektorui duoti įvažiavimo popierius. Negaudamas jų, Spektorius važinėjo toliau po JAV ir skelbė komunistų.

Stalinas pasirinko Indiją

Maskva. — Bal. 5 d. Stalinas priėmė Indijos atstovą Maskvoje Sarvapalli Radhakrishnan, kuris atvyko atsisveikinti, nes pakviestas prezidento pavaduotoju. Stalinas jam dėstė, kad esąs pats metas susitikti pasaulio vadams — Stalinui, Trumanui, Churchillui ir Indijos min. pirm. Nehru. Vadinas, kartoja mintį, pasakyta žurnalistams. Tik čia Indiją traukia į didžiulius.

Kitoms kompanijoms besispiriant prieš Kainų, Stabilizacijos Įstaigos pasiūlymus plieno pramonės darbininkų atlyginimo reikalui, Acheson bendrovė Rankin, Pa., pasirašė metams su darbininkų unija sutartį, kuria darbininkams pakeliamas valandai septyniolika su puse cento atlyginimas. Po sutarties pasirašymo bendrovės pirm. J. J. Acheson, Jr., (sėdi) apaudžia ranką 19 alypinkės plieno darbininkų unijos direktorini J. J. Thomas.

Nutrūko derybos su Izraeliu

Haaga. — Izraelio delegacija pasitarimus su Vokietija dėl atlyginimo už žydų turta staiga nutraukė. Ji pareiškė, kad Vokietijos pasiūlymas buvęs nesvarstytinas ir kad tolimesnį pasitarimų klausimą tegalėsianti atnaujinti Izraelio vyriausybė. Iš savo pusės Vokietijos delegacija pareiškė, kad jai derybų nutraukimas esąs staigmena. Ji taip pat pareiškė, jog Vokietija radusi pagrįstą, kad Izraelis keltų ieškinį į 4,5 milijardų DM, iš jų 3 milijardus turėtų sumokėti Vakarų Vokietija. Bet Izraelio atstovai kalbėjo apie 13 milijardų.

Iš tikrųjų derybos nutrūko ne dėl šio ar tokio pasiūlymo, bet dėl viso pasaulio žydų keliamo nepasitenkinimo priimti atlyginimą pinigais už visą moralinę skriaudą ir gyvybių sunaikinimą. Politiškai jie randa tikslingiau palikti Vokietiją eilėje priešių, kuriems neatleidžiama.

Burmoje, vadunami Kareno maistininkai apsupo vieną miestą, Letpadon, ir pareikalavo sumokėti jiems išpirkimo pinigų \$25.000. Kitaip jie žada pradėti skersti gyventojus.

Kas kesinosi prieš Adenauerį

Bonna. — Adenaueris, sukvietęs reichstago grupių atstovus, išpėjo, kad paketu su bombomis siuntėjai nėra išaiskinti. Bet tai gali būti neofašistinė teroristų grupė. Jis turįs žinių, kad pasikesinimai ir toliau gali būti tęsiami ne tik prieš vyriausybės žmones, bet ir prieš parlamento atstovus.

E. A. Meyer, konkuruodama su 52 kitom kandidatėmis, Washingtono laimėjo vyšnių žiedų karalienės titulą.

LIETUVOS POGRINDŽIO DOVANA ANT JAV PREZIDENTO STALO

New Yorkas. — Paskutiniosios prez. Trumano kalbos per televiziją metu ant jo stalo buvo aiškiai matyti Lietuvos po grindžio atsiųsta dovana — gintarinis laivelis. Ši dovana buvo atsiųsta kaip padėka už Amerikos Balso transliacijas lietuvių kalba ir prezidentui buvo įteikta šių transliacijų metinės sukakties proga š. m. vasario 16 d.

Džiaugsmingo Aleliuja visiems savo bičiuliams linki

KUN. DR. STASYS VALIUSAITIS

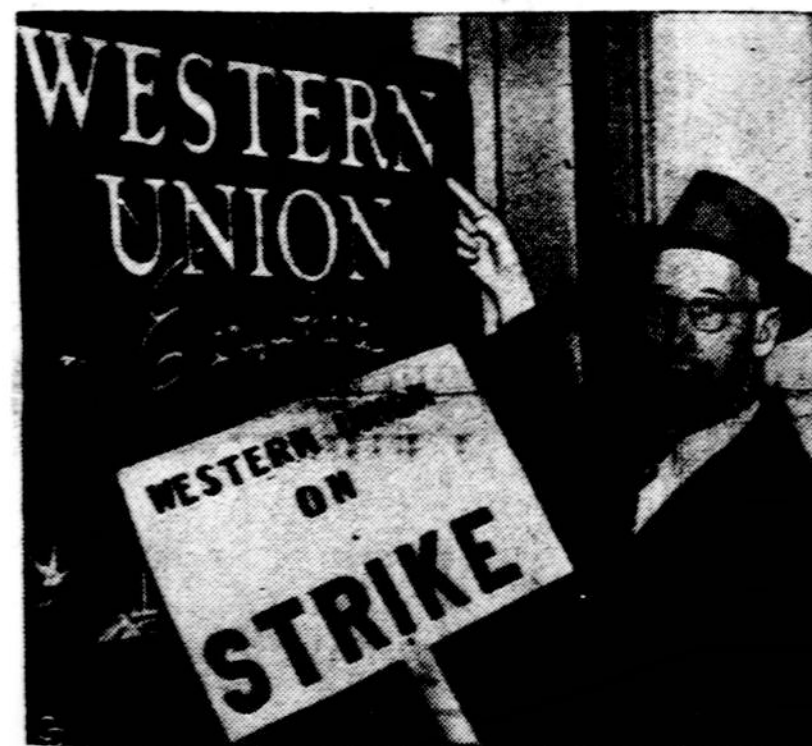
Blue Point, Long Island, N. Y.

VARDAN
DIEVO

Mažųjų Mados — paveiksluota maldaknygė, kurią parengė Kun. Stasys Valiusaitis. 66 originalūs paveikslėliai, eilios maldos. Kaina \$1.25

Kreiptis: Darbininkas, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y., arba pas leidėją: Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn.

Streikuoja 31.000 Western Union telegrafo darbininkų. Apie 2.000 ofisų ir 1.000 telegrafo įstaigų streikininkų pakeitėjai.

STALINAS ŽVEJOJA NAUJU TINKLU

BRITAI GUNDOSI

Maskva. — Tarpt. ūkinę konferencijoje Maskvoje dalyvavo atstovai iš 40 valstybių. Amerikiečiai, britai, prancūzai dalyvavo ne kaip vyriausybės delegacijos, bet kaip privatūs asmenys.

Konferenciją atidarydamas, Nesterovas, Sovietų prekybos rūmų pirmininkas, išdėstė, kad Sovietai nori prekybinių ryšių su kapitalistiniais kraštais ir išskaitinėjo, ką į atskirus kraštus galėtų įvežti ar prisiminti. Neaplenkė ir britų, prancūzų, net amerikiečių: su jais visais galėtų būti sustiprinta prekyba. Pabaigoje išskilojo už ūkinę blokadą Kinijai. Jo mintį plėtė Lenkijos atstovas. Esą Lenkija mielai parduotų kapitalistiniams kraštams anglis ir kitas prekes, jei iš ten gaus, kas jai reikalinga.

Iš visų sąjungininkų labiausiai ūkinės pagundos viliojo britus. Lordas Boyd Orr net vienam posėdžiui pirmininkavo ir reikalavo panaikinti suvaržymus tarpusavio prekybai. Kiti britai tęsė, kad konferencija esanti labai svarbus veiksnys pasaulio prekybos atėjiai. Jų šalis, Britanija, padariusi brangiai atsieinančią klaidą, kad nepanaudojusi šios progos naujos rinkoms ieškoti. "Mes neabejojame, kad čia atstovaujami kiniečiai yra labai suinteresuoti prekiauti su britų fir-

momis ir iš mūsų pirkti." Visi keturi britai buvo darbiečiai.

IR FEDERALISTAS PRITARIA

Aachenas. — Čia įvykusioje Europinės Unijos Federalistų metinėje konferencijoje prof. Eugen Kogon (vokiečių a.s.) siūlė šaukti Europos konstituciai paruošti parlamentą, eiti į derybas su Sovietais, kurie darysą nuolaidų ir kuriems taip pat nuolaidų reikią duoti.

Vokietija pasirinko Vakarų

Bonna. — Balandžio 4 d. Vokietijos parlamentas pritarė Adenauerio politikai siekti sąjungos su Vakarais ir paskubinti taikos sutartį pasirašyti. Adenaueris tikino, kad sutartis, kuria bus panaikinta okupacija ir grąžintas Vokietijai savarankumas, būsianti pasirašyta per mėnesį laiko. Tokiu būdu vokiečiai pademonstravo, kad jie atmeta Sovietų pasiūlymą likti Vokietijai neutraliai.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

- Korejos deryboms jau sukako devyni mėnesiai, bet susitarimo vis dar nepasiekta. Trys tebeginčijami klausimai — Sovietų įtraukimas į neutralių stebėtojų tarpą, paliaubų metu komunistų aerodromų statyba ir belaisvių pasikeitimas. Pastarasis klausimas susitarta kol kas atidėti. Komunistai leidžia suprasti, jog atsisakyti nuo Sovietų dalyvavimo stebėtojų tarpe, jei sąjungininkai sutiktų su aerodromų statyba.
- Iš Vakarų sąjungininkų sluosnių Vokietijoj pareiškama, kad yra žinių, jog Sovietai, norėdami sutrukdyti Vokietijos įsijungimą į Vakarų gynybą, sutiks su laisvais rinkimais visoje Vokietijos teritorijoje.
- Abejų rūmų komitetas ir tuojau po to atstovų rūmų plenumas nutarė 60 dienų pratęsti prezidentui Trumanui jo karinius įgaliojimus.
- Pirmaisiais duomenimis, Illinois pirminiuose rinkimuose senat. R. Taftas žymiai pralenkė savo konkurentus H. E. Stassoną ir gen. Eisenhowerį. Eisenhoweris oficialiai čia nekandidatavo.
- Vienoje gautomis žiniomis, Čekoslovakijoje vykdomas smarkus komunistų partijos valymas. Per paskutiniuosius keletą mėnesių iš partijos pašalinta 3.000 asmenų.
- Iš Bagotos pranešama, kad Kolumbijoj prasidėjęs pilietinis karas. Po pasikesinimo prieš Tolima provincijos gubernatorių jau žuvo susirėmimuose 250 asmenų.

EASTER GREETINGS

OHRINGER

HOME FURNITURE CO.

BRADDOCK, PA.

McKEESPORT & GREESBURG

PENNSYLVANIA

"Serving Homemakers for 3 Generations"

EASTER GREETINGS

GORDON & JACOBSON
CHRYSLER and PLYMOUTH

530-44 Eighth Avenue

MUNHALL, PA.

Phone: HO. 1-3600

TIK RIBOTAM LAIKUI
NAUJAS STOGAS apdengti 500 kv. \$90.00
pėdų ir taisymai

ČERPĖS (shingles) apdengti 500 kv. pėdų \$190.00

geriausios kokybės — pilna garantija

Galite pasitikėti, kad p. Vincent darbas atliks sąžiningai

ISDAŽYSIME

5 KAMBARIŲ, vonių, koridorių už \$165.00

Aukštos kokybės dažai — puikiausiai atliktas darbas

NAMŲ DAZYMAS

MEDINIŲ NAMŲ • PLYTINIŲ • STUCCO
prieinamos kainos

LANGAI — išdažyti su "Dutch Boy Lead",
užkutuoti, aptinkuoti — \$2.50

Specialiai pavasario sezonui

Apsaugokit savo namus nuo vandens

Mes išvedame SALIGATVIUS • ĮVAŽIAVIMUS į GARAZUS • PLYTINIUS LAIPTUS • STUCCO

Darbas atliekamas nuolatinę priežiūrą. Rūpestingas išplanavimas užtikrina puikiausią darbo atlikimą.

Lengvos išsimokėjimo sąlygos

PASAUKITE MR. VINCENT DABAR EVergreen 7-5590
MES VAŽIUOJAME VISUR

VINCENT K.

Generalis kontraktorius.

Licensed Rigger No. 3333

303 SOUTH 4th STREET
BROOKLYN, N. Y.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly
—BY—

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metu	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tiksliai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

TARP GEROS VALIOS ŽMONIŲ

VISUOMENĖS gyvenime savinauda-arivistas yra kaip ūkinyje gyvenime spekuliantas. Kur ūkinis gyvenimas susitvarko, juodoji rinka nyksta, ir jos didvyris spekuliantas priverstas išeiti kito darbo.

Kur visuomenė politiškai sąmoninga ir veikli, ji išaugina gerų ir garbingų visuomenės veikėjų. Demokratinės įstaigos apsaugoja ją nuo netikusių. Parlamentinėje laisvo žodžio aikštėje gali būti nuimta arivisto-saviniaus kaukė. Demokratinio krašto teismas saugoja visuomenę ar jos narį nuo smurto, nuo šmeižto, grąsinimo ar kitokių moralinio smurto reišikinių, kuriuos nori arivistas panaudoti prieš artimą.

Saviniaus-arivistas atsiranda demokratinio gyvenimo sūmose, kai visuomenė esti nepilnavertė ar atstumta nuo visuomeninio veikimo; kai juo verstis tegana režimui pataikaujantieji; kai nebėra įstaigų, ginančių nuo smurto.

Dabar gyvenam kažkokį plyšį tarp šių dviejų laikotarpių. Per eilę metų išaugo tie nedemokratinės dvasios žmonės. Bendra nelaimė jų į čia atbloskė ne vieną. Pati visuomenė per sutemų metus buvo atpratinta nuo dalyvavimo visuomeniniame veikime. Tos visuomenės trupiniai, nors atsidūrę Vakarų laisvėje, negalėjo atgauti pilnos laisvos demokratinio krašto dvasios ir pareikšti veiklos. Nebėra tam laiko, nes slėgia sunkus darbas dėl duonos! Nebėra aktyvumo, nes dvasią slėgia naujos sąlygos savo negalios pajautimas. O krašto ilgesys ir nuolat skrendančios mintys į praeitį dar labiau ugdosi užsidarymą šeimoje ar savo vienatvėje. Organizacijos netraukia. Ko gero dar išrinkti vadovauti. O tada bus nepatenkinti. Geriau neįsipykti.

Čia ir atveriamas kelias arivistui-saviniaui. Kai nėra grūdų, atsiranda pelų.

Visuomenė organizaciniam darbui pasyvi, bet patriotiška ir tauri. Ji myli kas lietuviška, Ji brangina simbolinę lietuvių vienybę. Kai pamato gyvenime arivistinius reišikinius, vienam kyla nepasitenkinimas pačiu visuomeniniu gyvenimu; moja į jį ranka. Kitas, išgirdęs kovą kažko su kažkuo, jaudinasi: kam tos kovos, nusileiskit, broliai, rėkiantiems; kad tik jie nutiltų, ir turėtume taiką ir ramybę. Senasis lietuvis, ilgas metus atkakliai saugojęs čia lietuvių, patraukęs pečiais: nebesuprantu jūsų, nežinau; pagaliau aš savo jau padariau; dabar jūs tiek padarykit...

Dvasia kaip Vakarų Europos patriotų, kurie komunizmo ir hitlerizmo atžvilgiu ramūs: tegul gi ateina, o ką jie mums padarys; esam senos kultūros ir juos perdirbsim. Bet jų lūpmis bylojo ne savo galybės pajautimas ir artimo meilė, o tik nuovargis, kuris ieškojo ramybės.

Geros valios žmonės nori pirkti ramybę ar bent jos erzacę. Pirkti iš savinaudų arivistų, nors ir spekuliacine kaina.

Tik ar ji kartais neperbrangi?

Diktatorius prie Atlanto tilto

• Ko buvo susirinkę karo vadai Portugalijoje? • Kai iš didelio turto pasidaro vargas • Dr. Antonio de Oliveira Salazar ir jo motina • Diktatorius, kuris nemėgsta laurų • Kas išlaikė vakariečiams Berlyną? • Čia Stalinui nėra vietos.

Prieš kokį mėnesį laiko skaitėme laikraščiuose, kad Lisabonoje, Portugalijoje, posėdžiavo Atlanto Sąjungos karinė vadovybė. Ten buvo tartasi, kaip geriau suorganizuoti ir sustiprinti Europos gynybos pajėgas. Visiems krito į akį, kad tam pasitarimui buvo pasirinkta nedidelė valstybė prie Atlanto pakraščio. Aiškinama tai dviejų būdų: viena, kad Portugalija yra reikšminga strateginiu atžvilgiu; antra, kad ji yra stipri iš vidaus. Demokratams galėjo būti tik tai nemalonu, kad jie svečiavosi pas bent pusiau diktatorių. Kas yra tas diktatorius, kaip jis valdo Portugaliją ir kokios reikšmės ji turi Europos gynybai ir JAV?

Kai po prabangos ateina skurdas

Portugalija yra nedidelis kraštas, bet turi gana dideles kolonijas. Tuo atžvilgiu ji yra ketvirtoji kolonialinė valstybė. Prieš kokius 300 metų iš tų kolonijų ji buvo labai praturtusi ir skendo didelėje prabangoje. Tačiau savas kraštas buvo apalėtas ir atsilikęs. Kai atėjo sunkesnės dienos, prasiėjo neramumai ir revoliucijos. 1908 m. buvo nužudytas karalius drauge su sūnumi ir paskelbta respublika. Nuo tada politinis gyvenimas pasidarė dar neramesnis. Per sekančius 16 metų Portugalija išgyveno net 20 perversmų. Tuo metu buvo išrinkti 8 prezidentai, iš kurių 3 greitai atsisakė, vienas pašalintas ir vienas nužudytas. 1926 m. dar vieną perversmą įvykdė kariuomenė, bet neatrodė, kad ir tas būtų paskutinis. Kraštas vis labiau smuko, ne-darbas didėjo, pinigų ižde visai nebuvo.

"Eik, sūnau, jei kviečia..."

Tuo metu pas savo sergančią motiną atostogavo Dr. Antonio de Oliveira Salazar. Jis buvo kaimas, Santa Comba. Jis buvo atvykęs iš Coimbra, kur buvo ekonomijos profesorium. Jis buvo nevedęs, turėjo 37 metus, gerai pažino savo dėstomą dalyką ir studentų buvo labai mėgiamas. Apie kokį nors politinį darbą niekada negalvojo.

Taigi, kai pas jį į kaimą atvyko karininkų delegacija ir prašė jį būti finansų ministru, jis kietai atsisakė. Salazaras spyrėsi, teisindamasis, kad jis negalys palikti sergančios motinos. Jis pasakė tai ir savo motinai. Bet ji kitaip į tą reikalą pažūrėjo: "Eik, sūnau, jei kviečia, — pasakė ji, — matyti, tu esi jiems reikalingas."

Dr. Antonio de Oliveira Salazar išvyko į Lisaboną. Jis buvo nusistatęs tvarkyti valstybės iždą taip, kaip jo motina tvarkė savo nedidelį ūkį: neis-leisti daugiau, negu gauni. Bet finansų ministerio kėdėje Salazaras tegalėjo išbūti penkis dienas. Jis tuojau pamatė, kad savarankiškai tvarkyti krašto ūkio negalės. Taigi atsisakė ir grįžo į Coimbra pas savo studentus. Jis neturėjo jokių ambicijų sėdėti ministerio ar prezidento kėdėje. Profesoriaus kėdė jam rodėsi pati tinkamiausia.

Finansų ministeris, kuris viską mato.

Po dviejų metų pas jį vėl atvyko karininkų delegacija. Il-gai kalbinamas, sutiko vėl bandyti, bet išreikalavo vieną są-

lygą: kai jis bus finansų ministeris, be jo žinios negalima bus išleisti nei vieno "escudo" (portugalų pinigų vienetas), net ir... karininkai negalės to daryti. Jie buvo grąžinę kraštui ramybę, bet pakrikusio ūkio sutvarkyti nepajėgė. Turėjo tad su-tikti su tuo, ko Salazaras rei-ka-lavo. Taip jis vėl tapo finan-sų ministru 1928 m. balandžio mėn. Tas pareigas eina jau 24 metus. Kitų kraštų finansini-kai pripažįsta, kad Salazaras yra pats gabiausias finansų ministeris, koks tik yra buvęs pastaraisiais laikais. Jisai nu-smukusį Portugalijos "escudo" padarė tokį tvirtą, kaip JAV doleris ar Šveicarijos frankas.

Vienas atsitikimas rodo, ko-kių priemonių jis čia ėmėsi. Vienas portugalų dainininkas su-manė aplankyti Braziliją ir su-ruošti ten eilę koncertų. Brazilijoje, kaip žinome, ofi-ciali kalba yra portugalų. To solisto draugai norėjo gauti iš-izdo paramos: girdi, tai esąs ir patriotinis darbas. Salazaras į tai atsakė klausdamas: "Iš kur aš galiu gauti pinigų tiems, ku-rie dainuoja, jei man jo trūksta verkiantiems?"

Kitu vėl atveju Salazaras

Pieno pramonės streikui išvengti New Yorke įvyko unijų ir pieno ža-mybos atstovų konferencija, tačiau pasiekti susitarimo nepavyko. Čia matome tarpininką J. A. Stephens diskutuojantį streiko klausima su CIO pirmininku Ph. Murray.

aplankė vieną įmonę, iš kur at-ėjo skundai, kad jos vadovybė yra apsilėdusi. Įmonės virši-ninkas nurodė daug priežasčių, kurios kliudantios darbo našu-mui. Salazaras nesibarė ir ne-priekaištavo. Jis tiksliai išvyk-damas įrašė svečių knygoje: "Aš viską mačiau."

Kadangi jis sugebėjo viską matyti ir ką matė, taisyti, tai pasitaisė ir piniginiai Portu-galijos reikalai. Ji apsitvarkė, išbrido iš skurdo ir pradėjo at-sistatyti. Salazaras tapo ir mi-nisteriu pirmininku 1932 me-tais. Taigi, jau dešimtį metų, kai jis Portugaliją tvarko.

Kas dabar gera, gali būti ir prasta

Salazaras yra surašęs, o tautos balsavimas yra patvirtinęs konstituciją, kuri socialistu atžvilgiu yra pagrįsta popiežių enciklikomis, bet turi diktatū-ras pobūdį. Visos partijos yra uždarytos, spauda cenzuruoja-ma; yra tik keli laikraščiai, kuriems leidžiama nuosakiai vyriausybę kritikuoti. Už są-mokslą prieš vyriausybę bau-džiama, bet mirties bausmės konstitucija draudžia. Prezi-dentas visos tautos renkamas 7 metams. Jis sudaro vyriausybę panašiai, kaip JAV preziden-tas. Renkamas dar parlamen-tas įstatymams bei biudžetui priimti ir sudaromi korporaci-jų rūmai iš darbdavių, darbi-ninkų ir įvairių profesijų atsto-vų.

Opozicijos tokiai santvarkai netruksta. Nurodoma, kad diktatūra visada lieka diktatū-ra: jei šiandien ji kraštui nau-dinga, tai rytoj gali pasidaryti pražūtinga. Tik niekas neabe-joja, kad Salazaras gero savo kraštui siekia. Yra išvesta apie 11 tūkstančių mylių gerų ke-lių, aptvarkyti ir apšvarinti miestai, nusiausta daug žė-mės, pristatyta elektros stočių ir darbininkams namų. Sakoma, kad su 70 procentų analfab-etų krašte prie kitokios tvar-kos ir nebūtų buvę galima to viso trumpu laiku pasiekti.

Salazaras mano, kad tas priverstinis apsitvarkymas jo kraštą yra apsaugojęs nuo bol-ševizmo agitacijos. Ji gi siūlo ir prievartą ir skurdą.

Prezidentu būti nenori

Salazaras yra užsidaręs, kuk-lus ir paprastas. Jis labai retai kur pasirodo viešumoje, ne-

mėgsta pagarbos ir demonstra-cijų. Iš dovanų priima tikslai gėles ir jo mėgstamas sardines (Portugalijos pigiausias val-gis). Būdamas tik finansų mi-nisteriu, algos teėmė 4000 es-cudų į mėnesį (\$130), o dabar kai prisidėjo ministerio pirmi-ninko pareigos, jam temoka-ma 15,000 (\$500). Kadangi tu-ri valdinį butą ir automobilį, tai sako, kad jam to visiškai pakanka.

Pereitais metais jam galvą suko jo šalininkai, norėję įkal-bėti būti prezidentu. "Ar jūs norėtumėte mane laidoti Jero-nimo vienuolyne" (ten Portu-galijos žymesnybės laidoja-mos)? — paklausė jis. — "Aš norėčiau būti palaidotas šalia savo tėvų mano gimtajame kaime."

Kuo reikšminga yra Portugalija?

Dar keletas žinių iš geogra-fijos ir tarptautinės politikos. Portugalija su Azorų ir Madei-ros salomis Atlanto vandenyne užima 35,000 kv. mylių. Gy-ventojų — 7,8 milijono. Kolo-nijos Afrikoje užima 800,000 kv. mylių, Azijoje — 9,000 kv. mylių. Savame krašte portuga-lai daugiausia gyvena iš žemės ūkio ir žuvininkystės. Į užsienį išveža aliejų, apelsinus ir sar-dines. Kolonijose turi kaučuko, deimantų, vario, geležies ir u-rano.

Nusitęsusi visu Atlanto pa-krančiu (300 mylių ruožu), Portugalija labai svarbi savo uostais, iš kurių lengva pasiekti Viduržemio jūrą. Afrikos pa-kraščius ir vyrauti pietiniame Atlante. Čia Azorų ir Madeiros salos sudaro tikrą tiltą tarp JAV ir Europos. Tuo tiltu a-merikiečiai naudojami 1944 ir ypač 1948 metais, kai buvo Berlyno blokada. Jei ne tos salos ir Salazario palankumas, tai Berlyno aprūpinti nebūtų buvę galima.

Salazaras neprileidžia nė minties, kad būtų galima pa-laikyti bent kokie ryšiai su So-vietų Sąjunga. Bet jis taip pat nesidėjo prie Hitlerio ir Musso-linio antikomunistinio pakto. Karo metu laikėsi neutraliai iki 1944 metų. Sovietų pajovai padidėjęs, 1949 m. pristūgę prie Atlanto Sąjungos. Pas jį praėjusį mėnesį buvo susirin-kusi tos Sąjungos vyriausioji karo vadovybė. Kodėl — dabar jau aišku. —n

Aštuoni cilindrai

ASOKE CETERDŽI

Iš senos savo buities, tru-kusios tūkstančius metų, In-dija žengia į naują kelią, ku-riuo kitos tautos yra jau toli nuėjusios. Ji kultūreja ir šviesėja. Miestai jau gerokai sumodernėję, bet kaimas dar atsilikęs, konservatyvus.

Indų rašytojas Asoke Ceterdži, iš profesijos juristas, savo išgarsėjusiam romane "Astahakha" yra pavaizda-vęs, kaip tas modernėjimas in-dus veikia. Šiame vaizdelyje, kuris į tą romaną neįtelpa, rodoma, kaip indų kaimas su-tiko aštuonių cilindų ameri-košią automobilį. Rašyto-jas yra 46 metų, gyvena Ben-galijos provincijoje, kuri yra davusi ir žymų mintytoją po-etą Rabindranath Tagore.

— Aš sakau, kad du šimtai generacijų svajojo apie tai, kas šiandien yra jau nebe svajonė ir ne sapnas, o jūs mane vis dar laikote pakvaišusiu!

— Tėbūnie tai ir ne sapnas, bet mums kitaip atrodo!

Taip ginčijomės jau kelintą dieną, nuo tos atmintinos dienos, kai aš tvirkiau atsistojau ant kojų ir įsigijau aštuonių ci-lindrų automobilį. Savaimė aišku, kad aš turėjau stoti prieš savo gentį, prieš jos vy-

resniusius, ir visomis jėgomis gintis. Mano užsispyrimas, ži-noma, laimėjo, kaip laimi kiek-vieno neprotingas elgimasis, kada jau negalima jo perkaltė-ti. Su mano pakvaišimu buvo apsi-prasta, bet ir galvomis lin-guojama.

— Ir kas per vežimas! Kiek pinigų į jį sudėta Galima buvo įsigyti 50 jaučių arba 25 ark-lus! Pinigo būtų pakakę 200 avių bei 20 tonų ryžių! Dukterį galima buvo išleisti už gero vy-ro ir gražiai įkurdinti! Būtų užtekę mažiausiai šešioms lo-loms teisme! O kiek buvo gali-ma už tuos pinigus žmonių pa-laidoti!...

Vieną dieną mano giminės apskaičiavo, kad už tuos išmes-tus pinigus galima buvo gėrą namą sukalti. Jiems pritarė ir mano žmona, kaip aš mačiau iš jos ašarų, bet ji nieko negalėjo sakyti, nes to neleido jos am-žius nei nustatyta vyresnišku-mo eilė. Galimas daiktas, kad ji vaizdavos, kiek būtų pris-i-pirkusi dailių drabužių ir puoš-menų.

Kartą aš ją įtupdžiau į tą naują vežimą ir gerą kelią pa-vežinau. Mes kratėmės skur-džiam ir grublėtame kelyje, kuris vedė per ryžių laukus, kurį įriedėjome į platesnį vieš-keį,ėjusį per visą kraštą. Ji

užmiršo savo rūpesčius ir man meiliai nusišypsojo. Už tą jos šypsnį buvau pasiryžęs atiduoti gyvybę ir šventus savo kau-lus. Nėra abejonės, kad dei-mantai ir blizgančios apyran-kės savo žavesiu kiekvieną mo-terį traukia, bet ne mažiau ža-vus jai ir pasivažinėjimas pa-baisa, kuri spiaudė ugnimi ir rijo kelią po 60 mylių į valan-dą.

Grįžti namo man visada bū-davo vargu. Vingiai ir suktu-kai, kurie vedė į kaimą, duobės, sąsmulkios ir nelygumai galėjo bet kam atimti norą vai-ruoti. Duobės jau buvo tikros kiauymės, nelygumai — aukš-tos kalvos, o ne šiaip sau koks kupstas. Amerikiečiai turėjo rimčiau pagalvoti, kokiais ke-liais turės važinėti jų mašinos. Jie tada būtų dirbdinę trakto-rius, o ne tuos aštuonių cilin-drų žibantčius automobilius.

Kai mes jau siekėme namus, išbėgo tarnai su žibintais, ro-dydami tuo dideliį džiaugsmą. Pasitikusi teta Birmla susijau-dinusi kalbėjo, kad ji visą po-pietį maldavusi dievų, idant jie mus nuo nelaimės apsaugotų ir sveikus grąžintų namo.

— Daugiau jūs jau nebeva-žiukite, niekada!

— Bet, tetytule, Kalkuta ya-ra pilna tokių vežimų. Juos tu-ri padorūs žmonės, ir kartais ne vieną. Mes turime juk eiti su laiku...

— Taip, taip. Bet jūs nepri-valote pirmyn užbėgti. Palikite kalkutiečiams gyventi taip,

kaip jiems patinka: savo gy-venimą ir šnarius madai au-koiti. Argi su jaučių traukia-mom vežėčiom arba arkliais negalima bet kur nukakti? Pa-dorūs žmonės nelaksto per gal-vas risdami.

— Ar neturite ko vakarie-nei? — paklausiau, norėdamas tas kalbas nukreipti į šalį. Ir reikia pasakyti, man tai pavy-ko.

Tačiau po vakarienės dėdė Umesh kelis kartus sukosėjo, atsikranksė ir vėl grįžo prie tos pačios šnekos.

— Namie nesirodei visą po-pietį. Matyti, toli kur buvai nusidanginęs. Sakyk, ar tas vežimas, vėjo traukiamas, iš tikrųjų nėra pavojingas?

— Vėjas jam, dėde, visai ne-reikalingas. Jis traukiamas benzino. Toli mes ir nebuvome nuvažiavę. Keliai yra tokie prasti, kad vos gali pašliaužti. Kodėl niekas nesilima tiesti ge-resnių kelių?

— Ką tu gali keliams priki-šti? — paklausė maneš dėdė Umesh. — Jie nuo prosenelių laikų mums visai gerai tarnau-ja. Žinia, tavo žibalinis lovy-s netinka nei kaimo keliams nei vieškeliams. Keliai nėra tam, kad juos suilintų gaisriniai ve-žimai.

— Bet, dėduliuk, Kalkutoje...

— Kalkutoje, ačiū Dievui, dar negyvename ir mums nėra reikalo sekti atsibeldėlius iš svetur. Kalkutoje, prašau man atleisti, vyrai šoka su moteri-mis, kabinasi už juosmens ir

vieni kitiems takšnoja per pe-veinimą ir šnarius madai au-koiti. Argi su jaučių traukia-mom vežėčiom arba arkliais negalima bet kur nukakti? Pa-dorūs žmonės nelaksto per gal-vas risdami.

Haru Mandal apskundė Ni-majų, kad jis išvertė tvorą, į-važiavo į daržą, ir sutraiskė gerą kapą kopūstų. Ir to dar nepakako. Kai Haru užsipo-lė Nimajų, kam jis jam žalą da-ras, šis įpyko ir piktais žo-džiais iškoliojo.

Byla buvo sprendžiama mū-sų namų raštinėje. Dėdė Umesh, kaip kaimo vyresnysis, žiūrėjo teisingumo ir tvarkos. Jis paklausė Nimajų, kam šis kaimynui tokią skriaudą pada-ręs. Nimajus prapliupo verk-ti ir aiškintis:

— O ką aš turėjau daryti? Kai tik jaučiai išgirdo burz-giant tą vėjo vežimą, jie metė-si į šoną ir maneš ko nepar-metė po vežimu, po mano pa-ties ratais...

Nereikia ir aiškintis, kad Ni-majus buvo išteisintas. Dėdė Umesh apskaičiavo, kiek Haru galėjo turėti nuostolių, ir visą tą sumą užkrovė man. Aštuoni cilindrai buvo dar nepritaikyti vietos papročiams. Nebuvo tai pirmas atsitikimas, kada aš turėjau kitiems mokėti už su-važinėtas vietas, žąsis arba tą ožkutę, kuri pasibaidžiusi pa-bėgo po pačiu motoru. Tokie atsitikimai būdavo plačiai ap-sakomi visai apylinkė: "Tsho-dada šįandien sumokėjo Bu-ra Madshui už gaidį." O tai vis klostojis sąskaiton aštuonių cilindrų.

Kartą mano žmona pasisakė

savo draugei, jog esu išvažia-vęs pamedžioti. Ta taip ir at-šovė: "Manau, jam nereikia jokio ginklo žverui nužudyti."

Mano žmonai nebuvo tai ma-lonios kalbos. Aš su dideliu švelnumu turėjau išsemti iš jos širdies susitelkusį kartumą. Nebuvo jokios abejonės, kad mūsų geras vardas visame kai-me buvo išstatytas patyčioms. Jei dievui Indrai būtų taip bu-vę su jo dangiškuoju drambliu Airavatu, kaip man su auto-mobiliu, jis šiandien tikriausiai dar gyventų rytinė Indijos džiunglėse. Aš buvau nusista-tęs savo krašto žmones pripa-rinti prie naujo gyvenimo, nors būtų tekę man sutraikyti visas jų vietas, žąsis ir ožkas.

Tais metais vėjutojos dienos prasidėjo žymiai anksčiau. Monsunas pūtė padūkės. Mil-ziniški debesys, liedami vande-nis, ryžių laukus pavertė tikru balynu. Be jokios atvangos kurkė varlės, čiurkšlėmis pylė lietus, griaudė ir žaibavo. Mo-terys ir vyrai, išeinanti dirbti į laukus, iki kelių klampio purvynu.

Visa tai, sakytume, buvo koks sąmokslas prieš aštuonis cilin-drus. Jie buvo bejėgiai. Vos tikslai pabandžiau išvažiuoti iš kiemo, ir įmoviau į balą. Saus-ros metu tai būta pakilimo, ne-didelės kalvos, kuri dabar buvo virtusi marmalyne. Ratai su-kosė, bet mašina nejudėjo nei iš vietos. Nutempti ją atgal į garažą būtų reikėję dviejų porų jaučių arba gero trauki-

ko. Be to, jis buvo taip apsi-drėbęs ir aplipęs gleivėtu pur-vu, kad atrodė tikrai ne ame-rikoniškai. Dėdė Umesh, tas tikras nuožmogis, kikendamas kalbėjo:

— Jis dabar primena man lenktynių arkli. Žinia, toks ark-lis reikalingas tik tam, kad pi-nigus prarastum.

Kai lyti nustojo, — tik ke-lionis valandoms, — aš suma-niu prisikasti kaip nors prie vieškelio. Pasamdyti vyrai pra-valė kelią, mašina pajudėjo ir aš išsidžiai išvažiavau, palikęs iš paskos giliai įraustas dvi va-gas. Maliausiai į priekį žingsnio greitumu. Aplinkui spietėsi žmonės, lyg kokie sargybinių, gardžiai šypsodamies iš to ma-no vargo. Gamta taip pat buvo prieš mane; aš galų gale turėjau pripažinti, kad ji yra stip-resnė už žmogų.

Praėjo net dvi valandos, kol aš nusistūmiau tik pusę kelio iki to vieškelio. Dabar reikėjo pravažiuoti slėnį. Visas kaimas žinojo, kad tokiu metu, kai monsūnas pučia, slėnis pa-plūsta. Arčiau privažiavęs ir aš pastebėjau, kad slėnio gri-oviu vandenys jau sliūva. Ga-lėjo būti 6-8 inčių gilumos. Su-stabdžiau mašiną, nesiryzda-mas toliau važiuoti, bet apsiptę žmonės pradėjo mane raginti ir balsu šaukti:

— Pirmyn! Varykis pirmyn! Jei klimptų, pastūmėsimė.

Visų raginamas paleidau ma-šiną ir nuriudėjau į lomą. Pa-(nukelta į 4 psl.)

LIETUVIŲ MINIOS, PLĖSIKAI IR "RABINAI"

Reta Amerikos lietuviuose atsitikimų, kad atvykus į lietuvišką pareigą ar minėjimą dar prieš pusvalandį neatrastum laisvos sėdimos vietos, gi iš anksto nustatytą programą prasidėjimo laiku koridoriuose pečiai nebeprasimus tūm į salę. O taip buvo kovo 15 d. Čikagoje, Lietuvių Auditorijoje, kada minių minios užkimo palyginti erdvius rūmus, trokšdamos išgirsti gyvą Lietuvos balsą, skambantį ne dolerių, namų, automobilių ar kitų nūdienių aktualijų motyvais, bet skelbiantį Panemunės tebegyvenančių brolių vergiją, skurdą ir kančias, kur už 50-tį amerikinių dolerių pasiūstų tenai, žmogus tenusipirko 100 svarų bulvių, kur 2 ha ūkio savininkas plakamas ir kalinamas už tai, kad "savaroriškai" nenori kolchozian jungtis ir t.t. ir t.t. Ir tos minios žmonių, sausakimiai pripildžiusios didiąją salę, balkoną, koridorius ir apatinę salę, kur pranešimai tik garsia kalbių pagalba buvo girdimi, suplaukė pasiklausyti paskutinių pabėgėlių iš Lietuvos — trijų drąsiųjų žvejų pranešimų, kurie, pasiskirstę temomis (Kublickas — išsilavinimo planavimas, pasirušimas ir pats išsilavinimo žygis bei globa kitajam krante; Grišmanuskas — Lietuvos sukolchozinimas ir gyvenimas kolchozuose, Paulauskas — Bažnyčios ir Lietuvos jaunimas), pasakė labai daug. Nereikėjo jokios meninės programos žmonėms sutraukti, nes gyvas žodis iš Lietuvos pasirodė brangesnis lietuviui už viską. Dar tarus dr. Grigaliui dinamišką žodį, ALT buvo sumesta daugiau kaip 1200 dol. Dabar žvejai dar lanko paskiras lietuvių kolonijas Čikagos mieste, nes auditorijon tada daug žmonių nebetilpo.

(Reportažas iš Čikagos)

tame pat Cicero, plėšikai pričiame būte apiplėšė vieną prekybininką, išnešdami brangybių už 35000 dol.

Kalbama, kad dypuką amerikoniškai puikiai atskiria iš veido ir žino, kad tie griniai dar ubagai tebėra. Bet kovo 22 d. vakare Halsted Str., tyliuoliai nuo koto buvo nuverstas rašančio šias eilutes draugas J. Vaičiūnas, ir atimtos su savim turėtos kelios dešimtės.

★

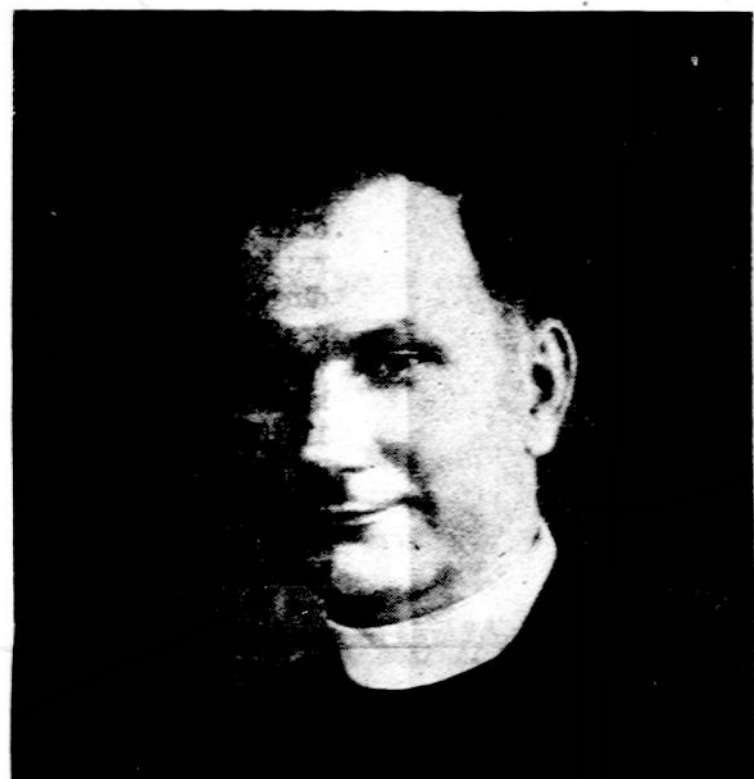
Paminėjus Halsted St., L. Auditoriją, kuri toje pat gatvėje yra, norisi paminėti ir Čikagos Rašytojų Klubą, kurio susirinkimai vyksta tose pat L. Auditorijos patalpose. Kaip ten New Yorke organizuoti ir veiklus žurnalistas, taip čia literat. kritiko B. Babrausko vadovaujamas Rašytojų Klubas apjungęs plunksnos žmones. Šalia "rabinų" ir pripažintų

rašytojų, klubo susirinkimų metu gali matyti ir žurnalistus, ir jauniausių plunksnos ar literatūros mėgėjų, nes kiekvienas, besidomįs literatūra, gali priklausyti klubui ir lankyti susirinkimus, kurie mums jau nesiems tai tikras universitetas. Įvairių rašto ir mokslo "rabinų" paskaitos, naujausių knygų vertinimas ir diskusijos suteikia daugiau žinių, negu kartais knygose ar spaudoje gali rasti. Paskutiniame susirinkime, kuriame dalyvavo ir svetys, Kanados poetas H. Nagys, buvo plačiai nagrinėjama ir diskutuojama Al. Barono "Debesys plaukia pažemiu." Tenka ypač pabrėžti, kad tiek kairės, tiek dešinės grupės žmonių nuomonės gražiai derinasi ir visi autoritai pripažino neabejotiną talentą, šviežią, savitą ir originalų veidą.

O dabar virš Cicero debesys plaukdami pažemiu merkia miegui akis, nes jau naktis, kurioje tik tegali rasti laiko plunksnai ir spaudai.

VI. Ramojus

Kun. Dr. L. Mendelis — monsignoras

J. E. Baltimorės arkivyskupas Keough balandžio 3 d. pranešė, kad Jo Šventybės Popiežius Pijus XII Baltimorės lietuvių šv. Alfonso parapijos kleboną kun. dr. Liudviką J. Mendelį, pakėlė į Popiežiaus rūmų prelatų (prelatus domesticus), suteikdamas Right Reverend Monsignor titulą.

Msr. L. J. Mendelis gimė 1898 metais balandžio 13 d. Šiauliuose. Mažas būdamas su tėvais atvyko į JAV. Mokėsi Mount St. Mary's High School Wilkes Barre, Pa. ir Mount St. Mary's College, Emmitsburg, Md. Teologijos studijas baigė Romoje š. Amerikoje kolegijoje ir 1928 m. birželio 15 d. įšventintas kunigu.

Grįžęs į JAV, buvo paskirtas klebonu pagauzėninku šv. Alfonso bažnyčioje Baltimorėje tais pat metais rugpjūčio mėn., o 1943 m. lapkričio 19 d. buvo paskirtas tos parapijos klebonu.

Msr. L. J. Mendelis Baltimorėje yra žinomas, kaip išgarsinęs Stebuklingojo šv. M. Marijos Medaliko pamaldas savo bažnyčioje ir didele parama misijoms.

Sidabrinio jubilėjaus proga St. Mary's College jam yra suteikusi teisių garbės daktaro laipsnį.

AŠTUONI CILINDRAI

(Atkelta iš 3 psl.)

Kraštyje būta dar palaidaus smėlio: pro jį nesunkiai prasiplėsiu ir priekį. Tačiau vandens srovė pravažiavo jau darėsi sunkiau — astuoni cilindrai ėmė grimsti. Matyti, buvau patalęs į duobę, prinešą lengvo smėlio. Mašinos pirmgalis smulktelejo gilyn ir užsikirtė. Visa tai įvyko nelaukiant, sakytumai, taip jau buvo lemta, ir aš čia nieko negalėjau padaryti. Aš tik tiek dar susipratau, kad užgesinau motorą ir šoktelėjau į klampią balą. Mašina buvo įsėdusi iki pat papilvės.

Gerą valandą prasikankinęs su tais, kurie bandė pastūmėti, turėjau šauktis kaimo pagalbos. Tuo tarpu dangus vis labiau temo, tirštėjantieji debesys grūmojo nauja lietaus pyla. Kol susirinko daugiau žmonių, — jie vedėsi su savim ir jaučius, — vanduo jau pradėjo siekti sėdynes. Kaip mes besistengėm ir kaip besitampėm, nieko padaryti negalėjome: astuoni cilindrai neišjudinami

kiurksojo baloje. Vieną žmogų greitai pasitūmė ir kaimą sukviečiai didesnei talkai.

Nuo Tshota Napur aukštumos slinko juodi grėsmingi debesys. Kaimo jau nesimatė: jis visais buvo paskendęs lietaus čiurkšlėse. O čia, griovyje, nosį vandenin įmerkęs, styrojo pūkus amerikoniškas V-8 automobilis. Buvo visai aišku, kad burbuliuojantis vanduo, kurio rinkosi vis gausiau, primarmės į mašinos vidų ir prineš ten gerą dumblo patiesalą. Aš tylėdamas stovėjau lietuje, stovėjau prieš negailestingą žmogų gamtą. Ji buvo pasišačiusi prieš modernaus žmogaus įgeidžius, jo putimasi ir mašinas.

Tiktai po geros valandos atgavau žadą, kai pamačiau dėdę Umesh, jojančį ant jo mėgstamo dramblio Radsha. Dėdė vilkėjo gintarinės spalvos lietaus, buvo įsimovęs į aušinius guminius batus ir užsimaukšlinęs gaisrininko skrybėlę su plačiomis atbrairomis, idant vanduo už kaklo netekėtų. Jis

šypsojosi visu savo veidu ir dar iš tolo man šaukė:

— Ei, žmogau, nesigirk savo modernišku! Ne tu vienas turi tą monopolį! Žiūrėk, aš visa tai parsigabenau iš Kalkutos, iš vieno kariuomenės sandėlio.

Prištartinės dėdė Umesh įsakė Mahoutui imti dramblių Radshą ir kiti į darbą. Davus ženklą, tas gyvulys milžinas palenkė galvą, įrėmė kaklą į astuonių cilindrus mašinos užpakalį ir žengė kelis žingsnius į priekį. Dabar įvyko tikras stebuklas! Stebuklinga amerikoniška mašina, kitados taip tvarkingai blizgėjusi, bet dabar aplipusi visu tonu purvo, svyrudama ir braskėdama ėmė verstis iš dumblio patalo. Dar kiek pastūmėjus, ji išsiriti kiton pusėn griovio.

— Tempkite ją į Ranipuro stotį — paliepė dėdė Umesh. — Ją turi Kalkutoje suremontuoti ir perdažyti.

Radsha dar mostelėjo savo ilgą šnupą, apjuosė mane ir pasisodino ant savo nugaros šalmiškai dėdės Umesh.

Vertė L. Kn:

Senat. Taftas sako rinkimėse kalbą Marion, Ill. Jis čia atliko skubią kelionę, bandydamas laimėti balsų pirminiams rinkimams. Kairėje — miesto majoras W. Shannon.

LIETUVIS — GERIAUSIOS STOUGHTONO VALGYKLOS SAVININKAS

Jau gerokai po Kalėdų, sutikęs mane Mr. Joe Leary lietuviškai tarė "kaip tau" (suprask: kaip tau einasi, arba "sveikas") nors jis pats airis.

— Ar tiki į Santa Clou? — tarė šypsodamasis.

— Kur radai žmogų, kurs netikėtų — į juoką atsakiau juoku.

— Na, tai gerai, kad tiki. Santa jums siūnia Kalėdų dovanų — tarė įspaudamas į ranką gražų Hamiltono paveikslą.

— Per kokį kaminą jis ateis? — atsimindamas anglių ir amerikiečių pasaką, paklausiau jo.

— Per Bruno Baronskio. Nuo to laiko man kilo noras pamatyti tą "kaminą" ir tol nenurimau, kol aplankiau.

— Ar galiu matyti Mr. B. Baronskį — paklausiau priejusių prie manęs padavėjos, kuri, mano laimė, irgi buvo lietuvaite — tai Mrs. Samplie Benoit - Tručiškai. Ji pakvietė šeimininką.

— Norėjau padėkoti už dovanas ir apžiūrėti Tamstos puikų "Stoughton Diner", jei galima.

— Labai prašau — gražia lietuvių kalba atsakė Bronislava Baronskis, 36 metų amžiaus, vedęs 1941. VIII. I. Miss Mary Tareco, portugalę.

— Ar seniai verčiatės tuo bizniu? — buvo mano tolimesnis klausimas.

— Jau daugiau kaip ketveri metai.

— Ir namai jūsų nuosavi?

— Mano. Seniau, turėjau čia pat priešais — ranka parodė į kiemą — medinius, o nuo š. m. sausio pirmos dienos persikėlė į šias patalpas. Tiesa, atidarymas įvyko Kalėdų vakare. Buvo per 150 svečių.

— Kiek kainavo tokie puikūs namai?

— Per 110.000 dol.

— Kaip biznis einasi?

— Gerai: į dieną turim apytikriai 1.800 svečių.

— Kada pradėdai ir baigai darbą?

— Dirbam visas 24 valandas.

— Ko pas jus galima gauti?

— Kavos ir užkandžių; pietus ir vakarienę, alaus, vyno, degtinės ir kt.

— Ar daug patarnautojų turite?

— 36, be manęs ir mano žmonos. Dirbame tris pamainas.

— Ar daug yra lietuvių?

— Du vyrai ir trys moterys. Kiekvienoje pamainoje galima lietuviškai susikalbėti. Eikime pamatyti patalpų.

Apėjom modernias, skoningai įrengtas 200-300 žmonių patalpas. Virtuvėje pakabinau vieną virėją. Pasirodė esąs bavaras, prieš 18 metų atvykęs į Dėdės Samo žemę, dar neužmiršęs "baorisch" kalbėti. Sumuštiniams (sandwich) daryti stali, keptuvės, šaldytuvai; šimtai stiklų, lėkščių.

— Sugrįžus pasivaishinom kava.

— Tamsta gerai kalbate lietuviškai.

— Kol buvo gyva mama, namuose tik lietuviškai tekalbėdavom. Juk ir visi taip galėtų daryti: angliskai išmokt mokymoje ir prie darbo.

— Kokias kalbas dar vartojat?

— Angliskai, lietuviškai, kiek lenkiškai.

Išgėrėm kavą, kuri tikrai buvo skani. Atsiprašau, kad taip ilgai sutrukdžiau. Sirdy man buvo smagu, kad gražiausios, moderniausios Stoughtone valgyklos savininkas lietuvis.

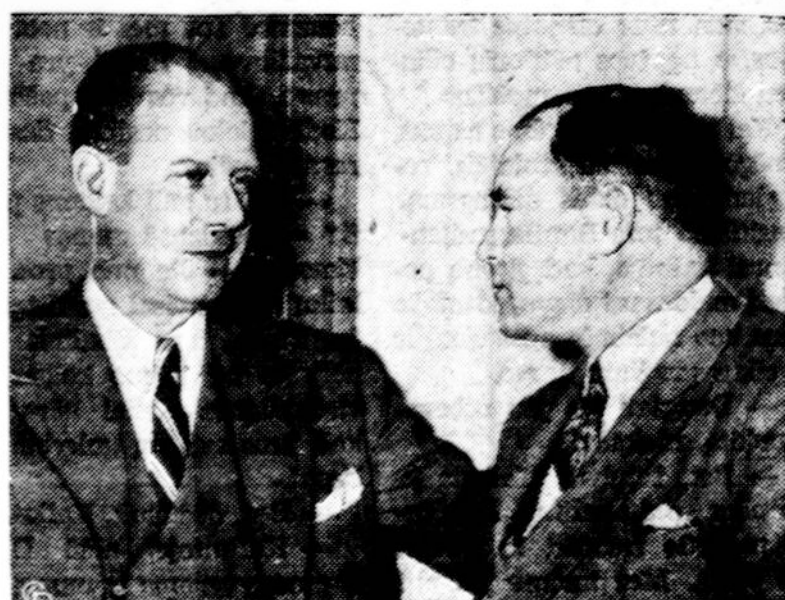
Palinkėjęs geriausio pasisekimo, atsisveikinau.

Skaitytojau! Atvykęs į Stoughtoną ir Tu galėtum uželti ir pasitikrinti, kad tiesą rašau: rasi greitą, mandagų patarnavimą, skanius užkandžius, vėsių ir šiltų išgėrimų. Ją lengvai galėsi rasti Washington st. prieš Panther-Panco Ruber Co. dirbtuvę.

Mik.

Cleveland, Ohio

— Ateitininkų rengiamas Dainavos ansamblio (iš Chicago) vakaras įvyks gegužės 17 d. WHK radijo stoties salėje 5000 Euclid ave. Statoma muzikinė pjesė "Nemunas žydi" su 80 dalyvių — dainininkų, šokėjų, instrumentalistų. Dekoracijos atsivežamos. Pradžia 7:30 val. Bilietai pardavinėjami tuoj po Velykų. A. V.

Teisingumo sekret. McGrath (dešinė) atleido iš pareigų prezidento palkiestą administracijos aparatui nuo korupcinių tarnautojų išvalyti N. Morris. Už tai po valandos laiko prez. Trumanas atleido jį pati. Čia matome Morris ir McGrath tais laikais, kai santykiai tarp jų nebuvo tiek pablogėję.

BAŽNYČIA IR PASAULIS

• Velykų metu Romoje įvyks Tarptautinis Katalikų Akcijos Mergaičių Organizacijų Kongresas, kuriame bus studijuojama pagrindinė tema: "Tikėjimas ir darbai". Kongreso programoje taip pat yra numatyti iškilmingi Kryžiaus keliai Kolisijoje už dėl tikėjimo persekiojamuosius brolius.

• Kolumbijos Universiteto studentai, susirinkę paminėti metinių nuo Prahos universiteto studentų suruoštų demonstracijų prieš komunistinį terorą Čekoslovakijoje, priėmė rezoliuciją, kurioje Jungt. Tautos kviečiamos ištirti komunistinės valdžios vykdomus nusikaltimus prieš žmogaus teises ir grąžinti čekų tautai jai priklausiančias pagrindines laisves.

• Lavy Pinto, indas iš Madraso, greičiausias bėgikas Azijoje, katalikas, išvyksta į Europą dalyvauti olimpinuose žaidimuose Suomijoje.

• Toledo, Ispanijoje, jau 32 metai kaip katalikai ir protestantai drauge švenčia Didįjį Penktadienį. Protestantai tą dieną laiko pačią svarbiausią Didžiojo Savaitės.

• Pakistane įsteigtos dvi naujos vyskupijos ir viena apaštališkoji prefektūra. Prefektūros šv. Sostas steigia tose misijų srityse, kur vyskupijoms steigti dar trūksta kunigų ir tikinčiųjų.

• Tokyo, Japonijoje, nuo kovo mėn. 31 d. pradeda veikti radijo stotis, vadovaujama tėvų paulistų. Ji galės apimti 15 milijonų gyventojų.

• Indokinijoje, kur raudonieji kinai vis labiau spaudžia prancūzus, yra daugiau kaip 1,5 milijonų katalikų. Bolševizmas jiems būtų toks pat žiaurus, kaip ir Kinijoje.

• Austrijos katalikų diena numatoma švesti rugpjūčio 12 d. Jos iškilmės būsiąsios užbaigtos iškilmingomis vidunakčio mišiomis. Ta proga Jo Em. Kard. Snitzeris pašventins didžiulį kryžių, kurs naktį apšviestas bus matomas už gele-

žinės uždangos ir net Vengrijoje. Tai būsiąti įspūdinga austrų katalikų demonstracija prieš Kat. Bažnyčios persekiojimą ir priespaudą komunistų pavergtuose kraštuose.

• Fatimos apreiškimų paskutinioji paslaptis, kurios paskelbimo laukiama 1960 m., gali būti dar ir nepaskelbta. Lucijos ji yra užrašyta ir uždaryme voke saugoma Leiria vyskupijos archyve. Tik ji viena ta paslaptis žino. Apie būsimą antrąją pasaulinį karą ir Rusijos atsivertimą į paskelbė 1927 m., dešimtį metų tylėjusi. Kas dar daugiau jai buvo apreiškta 1917 m., ligi šiol ne-skelbiama.

• Popiežius Pijus XII paskelbė laisvą Rumunijos katalikams, ragindamas juos katalikais kęsti komunistų persekiojimą, bet neatsisakyti tikėjimo ir nenusigręžti nuo Dievo.

• Vatikano radijas išpėjo visus katalikus už geležinės sienos, kad komunistų organizuojamos vadinamosios "tautinės bažnyčios" siekia žmones atitraukti nuo Dievo ir nėra jokios bažnyčios. Kunigai, kurie su komunistais dedasi, pasidaro Katalikų Bažnyčios išdavikai. Jie turi geriau rinktis kalėjimą, negu tą "tautinę bažnyčią."

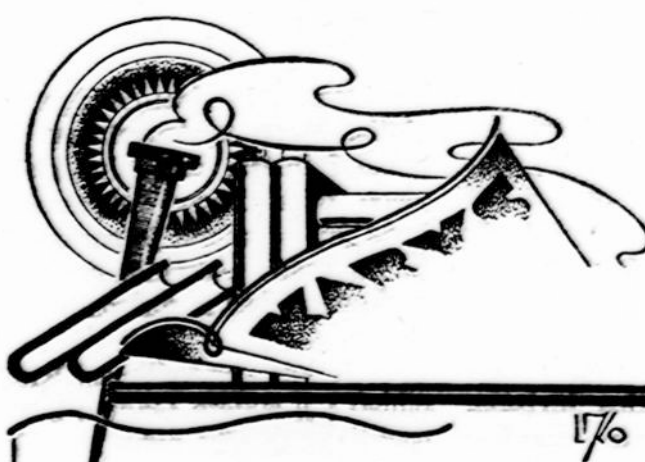
• Amerikos žurnalistai, atstovaujį 43 laikraščių leidyklas JAV, buvo priimti popiežiaus audienijoje. Pijus XII pabrėžė, kad žurnalistas tenka didelė atsakomybė už viešąją opiniją.

• Frank Necak, komunistinės Čekijos generalinis konsulas Jeruzalėje, atsiskęs iš pareigų ir išstojęs iš komunistų partijos, paprašė Vatikano nuimti nuo jo ekskomuniką.

• Vysk. John O'Shea, amerikietis, Kinijoje išbuves jau 20 metų, komunistų patrauktas į teismą už "masinį žudymą kiniečių našlaičių." Matyti, kito kio kaltinimo jau nesurado, kaip tik tą, kuriuo komunistai patys yra daugiausia nukalktę.

TĖV. ALFONSAS BERNATONIS, OFC.,

Liet. Sielovados Tvarkytojas Vokietijoje, dėkoja visų Vokietijoje esančių lietuvių kunigų ir tikinčiųjų vardu visiems broliams lietuviams gyvenantiems JAV, kurie yra parėmę jų varginą gyvenimą Vokietijoje ir nelengvą išlaikytų tautiečių pastoracinį darbą, kartu linki visiems tyro džiaugsmo Velykų švenčių proga.

Niekuomet nevėlu išsirašyti daugelio mėgiamą iliustruotą

KARIO ŽURNALĄ!

GAUSITE IR PIRMUOSIUS ŠIŲ METŲ NUMERIUS

K A R Y S — tautinės, krikščioniškos dvasios sparnuotas žodis, tai visų laikų lietuvių karių gyvenimo, kovų ir darbo tikrasis veidrodys; tai mūsų tradicinis vieningos kovos organas su visais Lietuvos priešais nuo 1919 metų.

K A R Y S — visiems mūsų kariams JAV armijoje! Žūtūtinės kovos akivaizdoje — šiandien visi esame Lietuvos laisvės kariai.

K A R I O prenumerata — gražiausia Velykų dovana iš-tiesiems metams!

Mūsų žurnalo reikalaukite: knygynuose, spaudos kioskuose, krautuvėse, pas mūsų platintojus, arba tiesiai K A R I O administracijoje.

Prenumerata (4 dol.) ar jos dalį kviečiame siųsti:

K A R Y S,

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.;

rankraščius ir kt.:

156 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y.

KŪRYBOS PRIEDAS

Pažvelgus į 1951 m. amerikiečių beletristiką ir poeziją

Pernykštė amerikiečių literatūra knygų skaičiumi sumu-
šė ankstesniųjų metų rekordą,
— išleista 300 pavadinimų
daugiau, negu 1950-aisiais.
Derliaus būta neblogo. Nors,
kaip apžvalgininkai pažymi,
fajeverių nebuvo, bet apskritai
knygų literatūrinė vertė laiko-
ma pakilusia.

Grožinė proza

Grožinės prozos veikalų da-
vė keli Nobelio premijos laure-
atai — W. Faulkner, Thomas
Mann, P. Buck. Pastaroji, pas-
mus už "Gerą žemę" susi-
laukusi didelių simpatijų, ame-
rikiečių skaitytojų taip pat
mėgiama, amerikietiškos kriti-
kos kažkaip nevertinama.
Faulkneris plačiose skaitytojų
masėse niekad nesinaudojo po-
puliariumu: gavęs pasaulinį pri-
pažinimą, labiau sudomino ir
savuosius.

Amerikietis rašytojas pa-
prastai susilaukia dviejų savo
knygos įvertinimų: iš literatū-
rinės kritikos ir iš skaitytojų.
Daugelis siekia tik pastarojo,
patekimo į best-sellerių eilės,
nes tai garantuoja jam gerą
honorarą, o ko gero, ir Holly-
woodo dėmesį, kuris pigiai ne-
pasibaigia. Iš tokių laimingųjų
pernai buvo debutantas roma-
nistas James Jones. Išleides
karo natūralizmo persunktą
veikalą "Nuo čia iki amžiny-
bės", už kurį Hollywoodas su-
mokėjo 83.000 dolerių.

Nuo karą vaizduojančių vei-
kalų, užplūdusių Amerikos li-
teratūrai, neišsivaduoja ir per-
nai, nors pernykščių metų ve-
ikaluose įvyko pasukimas iš že-
mės kovų į vandens jūrų ko-
vas. Tolumųjų kraštų egzotika
nesibaigė su Kontiki knyga.
Po J. Jones knygos į viršų iš-
soko H. Wou'ko ir Monsarrat'o
jūrų romanai, o negrozinės li-
teratūros knygų pirmąją vie-
tą užkariavo populiarus veika-
las "Jūros aplink mus". Gerą
pasisekimą turėjo Sholem Ash
biblinė tema veikalas "Mosė",
Arthur Hoestlerio, Fr. P.
Keys, Waltari, kardinolo Spel-
mano, Bromfieldo, Irwin Shaw
veikalai. Į metų galą išleido ro-
maną John Dos Passos.

JŪROS ROMANAI

Amerikietis skaitytojas te-
ma, kaip liga, užsikrečia. Tai
žino leidėjai ir puikiai išnaudo-
ja. Matydami, kad "eina" jūrų
kovų romanai, jie ištraukė iš
lentynų rankraščių apie senos-
sius jūrų kariautojus vikingus.
Kai rado pritarimo L. Fauch-
t-Langerio romanais apie ispanų
dailininką Goya, apie dailin-
kus ir jų modelius pasipylė ir
daugiau knygų. Ypač publikos
skoniui atitiko italas Moracia,
kuris nevengė nei pikantiškų,
nei "pikadiliškų" scenų. Jo pa-
sisekimo padrasinta išleido ne-
mažiau riebių veikalų ir jo
žmona.

KOMUNISTINĖS TEMOS

Bet dėmesio centre knygos
buvo komunizmo temomis. Ta-
čiau pasisekimą laimėjo tik an-
tikomunistinės. Tos, kurios
bent kiek buvo prokomunisti-
nės, ar neaiškios, ir prieš kriti-
ką ir prieš skaitytoją pralai-
mėjo. Nepadaręs didesnio į-
spūdžio praėjo C. Leviroma-
nas "Laikrodžio", nors anksčiau
su "Kristus atėjo iki Ebolio"
buvo iki padangių iškeltas.
Pralaimėjimą sutiko ir jaunas
rašytojas Norman Mailer, prieš
porą metų beveik genijum ap-

BERN. BRAZDŽIONIS

sauktas už romaną "Nuogaliai
ir mirtis". Labai jis buvo pati-
kęs ir Sovietų kritikams. Lei-
dėjas, išspausdinęs naują jo
romaną "Laukinis krantas",
turėjo vilčių reikalą dar labiau
išpūsti. Bet burbulas net neiš-
pūstas sprogo. Pasirodo, auto-
rius nušnekėjo sena gaida, su-
pajiniojo leninistus su trockis-
tais, ir iš apyvartos išnyko be
garso. Sic transit gloria ko-
minternai...

KATALIKAI RAŠYTOJAI

Netrūko veikalų apie Dievą
ir apie Dievo žmogų. Krikščio-
nišiosios ideologijos veikalų
populiarumas nekrinta. Tomis
temomis kūrinių sugebėjo iš-
eiti iš šablono ir duoti netikė-
tai įdomių situacijų bei proble-
mų sprendimų. Be anglo stip-
raus katalikų rašytojo Gra-
ham Greene, išleidusio daug
komentarų ir triukšmo sukė-
lusio romano "Dalyko pabaig-
ga", savotiškai religijos temą
patraktavo Barret romane
"Kairioji Dievo ranka", kur
piešiamas Azijoje kairiarankis
pasaulietis vietoj nužudyto ku-
nigo ejęs visas pareigas.

Jaunųjų jėgų tarpe labai
aukštai vertinančios kritikos
užsipelnė W. Styron (26 metų

jaunuolis) romanu iš šeimos
gyvenimo "Pasilik tamsybėse".
Nenupeiktas augantis beletris-
tas Truman Capote, išleides
lyrinį romaną.

Be abejo, kad tai, ką pami-
nėjau, nėra visa. Užfiksavau
tik tuos autorius ir veikalus,
kurie mano dėmesį patraukė.

KNYGOS APIE POETUS

Pereinant prie lyrikos kny-
gų, tiktų paminėti visa eilė
literatūros atsiminimų, rašyto-
jų biografijų (pav. Bud Shul-
bergo romanas apie Fritzgiral-
dą), rašytojų laisvų rinkinių
ir teoretinių knygų. Viena ge-
riausių bet kada išspausdintų
knygų apie kūrybinę poezijos
procesą pripažinta Ph. Bar-
lett "Eilėraščių procesas". Ers-
kine Caldwell išleido neva au-
tobiografiją, pavadindamas ją
"Vadink tai patyrimu", kur jis
pasakoja apie savo kelią į gar-
senybes. R. Hoggart išleido
studiją apie įžymaus angliskai
amerikonisko poeto Audeno
kūrybą. Išleistas kelios knygos
apie pernai mirusią amerik-
nišką Safo — Ed. S. Millay, St.
S. Spender literatūrinę auto-
biografiją "Gyvenimas gyveni-
me".

Pirmajam šio amžiaus pus-
simčiui paminėti skirta keletas
knygų apie 1900-1950 metų
poeziją, beletristiką, jų laimėji-
mus ir jų žanrų antologijų.

POEZIJOS DERLIUS

Amerikiečių poezija, kuri
turi žymių ir talentingų auto-
rių įvairių įvairiausių sroves
propaguojančių, skaitytojų ma-
sėse populiarumo neranda. Jos
tiražas apgailėtina mažas. Tik
vienas C. Sandburg pernai bu-
vo į kopėjas į best-sellerius, bet
po poros savaitių nukrito. Kiti
autorai pasitenkina šimtiniais,
geriausiu atveju tūkstančio
egz. tiražais. Sunku pasakyti,
kas čia kaltas. Gal žemas skai-
tytojų kultūrinis lygis, o gal
perdidelis poetų atitrūkimas
nuo tikrovės ir atsipalaidavi-
mas sferas. Labai stiprus sur-
sikėlimas į jiems vieniems įdo-
mias, suprantamas ir jaučia-
mas sferas. Labia stiprus sur-
realistinis poezijos charakteris,
palinkdamas į alginų frazių ir
savy, siaurai simbolinių vaizdų
vartojimą, kartais į intelekta,
o kartais į nesuvokiamą koš-
mariškumą gal bus iš dalies ta
siena, kuri "poeziją" atitveria
nuo "gyvenimo."

POEZIJOS ŽURNALAI

Šis žanras ypač gyvas stud-
juojančio jaunimo tarpe ir vi-
same karšte išeina vien tik po-
ezijai skirtų žurnalų netoli 50.
Knygų pasirodo iki 500. Aiš-
ku, kad iš tokios masės rasis
visko. Idomus tas faktas, kad
senesnieji poetai neretai rašo
moderniškiau už jaunuosius.
Moderniškias tradicijas palaiko
ir kelia, gal būt, žymiausias tos
krypties poezijos žurnalas
"Poetry", o klasikinio aišku-
mo, poezijos grynumo ir pap-
rastumo laikosi "Lyric".

Seniausias Amerikoje poezij-
os žurnalas "Poetry" pernai
paskyrė 5 premijas už geriaus-
sius metų bėgįje išspausdintus
poezijos kūrinius. Jas gavo:
Theodore Roethe, Randall Jar-
rell, Robinson Jeffers, James
Merrill, Horace Gregory ir M.
B. Tolson. (Premijos po 100
dol.)

Iš jų Gregory, gimęs 1890
m., jau susidaręs varda poetas,
pernai išleido rinktinę knygą.

Tai pasakojamosios vaizdais
poezijos kūrėjas. Jis kūrė
vaizdą ant vaizdo, kalba apie
daug ką, ir skaity-
tojas nebepajėgia
net tikros minties sugau-
ti. (Tarp kitko: jis yra vedęs
poetę Mariją Ziurneską, gimu-
są Kijeve, bet čia prigijusių
ir talentingai pasireiškusių: už
eilų rinkinį "Šalto ryto dan-
gus" 1937 m. jai paskirta Pu-
litzerio premija.)

Randall Jarrell, gimęs 1914
m., su pirmuoju rinkiniu pasi-
rodė 1942 m. Pernykštis, tre-
čias iš eilės rinkinys, vardu
"Septyniolika kriukiai" kriti-
kai įvertintas labai gerai. Sa-
koma, kad visokiai tematikai,
visokiems gyvenimo reiškini-
ams, karo ar politiniams įvy-
kiams jis randą savas poetines
formas. Autorius laikomas vi-
nu talentingiausių jaunųjų poe-
tų, ieškąs naujo turinio, origi-
nalių vaizdų, stipriai valdąs
techniką. Nuo savęs norėčiau
 pridurti, kad jo jausmas šalto-
kas, persunktas kriticismu, gal
net pagiežos. Dalyvavimas ka-
re yra palikęs antspaudą jo te-
matikai. Štai pora eilėraščių
vardų, kurie daugiau pasakys
apie autorių, negu pašalinė
charakteristika: Stovykla Prū-
sijos miške, Žydai Haifoje, Pa-
bėgėliai. Jis gavo vieną pirmų-
jų už 1951 metus skirtų premi-
jų: "National Institute of Arts
and Letters" 1000 dol. premi-
ja.

RYSKESNIEJI ATSTOVAI

Th. Rothke (g. 1908) iki šiol
tepatelės į 15 jauniausių poe-
tų antologiją "Simtmečio vidu-
rio Amerikos poetai", pernai
užsirekomendavo kaip kylanti
poezijos kūrinių. Jo rinkinys
"Garbink iki galo" N. T. Times
Book Review recenzento žo-
džias grynios, gilios lyrikos
knyga. Jo eilės esančios pilnos
nuostabių neologizmų ir magiš-
kų kombinacijų. Gerai nepa-
žįstančiam jų poezijos dvasios,
sunku visa tai pajauti, vienok

nesunku įstebėti, kad nutoli-
mas nuo realaus pasaulio ir
nuo įprastinės logiškos galvo-
senos yra virš visko.

BOSTONIEČIS

Robert Lowell, bostonietis,
mūsų Bradūno bendrametis, iš-
leido gerai kritikos įvertintą
poezijos rinkinį "Kvanavos
malūnai". 1946 m. už savo II
poezijos knygą jis yra laimėjęs
Pulitzerio premiją. Tuojau pa-
mečiui užsipelną dar du aukš-
tus įvertinimus, tarp kurių
"The National Institute of Arts
and Letters" premija. Lowell
laikomas vienas stipriausių šių
dienų katalikų poetų. Jis yra
tikra to žodžio prasme religinis
iš Dievo meilės poetas. Jo eilė-
se tarp religinių vardu netrūk-
sta ir Naujosios Anglijos vie-
tovių pavadinimų. Forma ne-
lengva, santūri; klasiškas eili-
vimas derinamas su drąsiais
eksperimentais.

James Merill yra jauniausias
(gimęs bene 1926). Pernai jis
išleido pirmąjį eilų rinkinį. Jo
eilės turi santūresnę formą,
natūralia minčių eiga ir suvo-
kiamą turinį. Tai tvirtas nau-
jos, ateinančios poezijos bal-
sas, kokio negirdėta nuo R.
Lowell pasirodymo (1944 m.)

Vyresnieji su vardais poetai
— Marianne Moore, R. Eber-
hardt, J. Masefield išleido savo
parinktų eilų rinkinius. Poetė
Moore kolegos sutiko liaupsi-
naučiai. Lietuviskai tokie žo-
džiai skambėtų net neįtikina-
mai: "Tai sandorio stobuklai,
tai žinių kasyklos, atnaujinimo
liepsna, džiaugsmo versmė"
etc. Gi iš šalies žiūrini, senas
surrealizmo palikimas, ir tiek.

Masefieldas, Anglijos Kara-
liaus Rūmų laureatas, jaunys-
tėje sukūręs nepaprastai puikių
ir išgarsėjusių jūrų eilėraščių,
kritikus nuvylė, nes į rinkinį
pats surinko ne tai, kas kriti-
kams, bet tai, kas jam pati-
ko.

DEBUTANTAI

Iš debutantų gerai užsireko-
mendavo ir spaudos nebuvo
peiktas W. J. Smith, išleides
rinkinį "Iškilmės patamsy" 40
psl. knygele, pilną poezijos,
kaip stipriomis spalvomis ta-
pytų paveikslų. Jie nepaneigia
nei ritmo, nei ritmo. Laikosi
tradicinės minčių reiškinio lo-
gikos, gerai operuoja stipriais
palyginimais, jaučia žodžių ir
formos muziką. Randa origina-
lią, naują simboliką.

Cia neminėjome dramos vei-
kalų, kurie savo įvertinimo ir
įprasminimo susilaukia tik pa-
tekę į sceną. Tuo atveju, kal-
bant apie juos, kalba turi nu-
krypti į atskirą temą, į teatrą.

Tokie mano manymu cha-
rakteringesni poezijos reiškini-
niai. Idomu būtų į amerikietiš-
ką poeziją pažūrėti iš arčiau.
Smulkiau panagrinėti turinį,
formą ir palyginti ją su kitų
tautų poezija. Bet tai vėl nauja
tema — ir prie jos gal teks su-
stoti kada vėliau.

V. K. BANAIČIO 100 LIAUDIES DAINŲ

Ką tik pasirodė knygų lenty-
noje **Viktoro Kazio Banaičio**
100 LIAUDIES DAINŲ — vie-
nas iš stambiausių muzikos lei-
dinių.

Kompozitorius atrinko dai-
nas iš įvairių krašto vietovių.
Nuo Klaipėdos iki Merkinės.
Pasinaudojo jais ir seniau užra-
šytomis dainomis. Taip randa-
me net S. Stanevičiaus dainų.
Į rinkinį įtrauktos ir Saurės
Rytų Aukštaičių "sutartinės",
suharmonizuotos naujomis
harmonijos priemonėmis, ir
trumputės 2-3 ar 4 taktų liau-
dies dainas, į kurias iki šiol
mažai buvo kreipiama dėmesio.

V. K. Banaitis harmonijai
panaudojo naujus būdus, žy-
miai atitrukdamas nuo įprasti-
nių mokyklinių harmonijos bū-
dų. Dalių dainų variacijų būdu
yra išplėsta, keičiant ir pačią
harmoniją. Taip kai kurios
dainos išauga iki 80-100 taktų,
paprastos 8 taktų dainos pa-
virsta į 12 taktų vienetus. To-
dėl savo apimtį leidinys atiti-
nka maždaug 250 liaudies
dainų apimčiai.

KOTRYNA GRIGAITYTĖ

PRISIKELUSIAM

Tuščias kapas amžių nišoj
Graudžiai skambanti uola —
Aid su varpais surišo
Žemės giesmė amžina.

Atpirkėjau, mes netrokštam
Į žaidžias pirštus sudėt,
Varpai šaukia žemės bokštuos
Nusilenkt Tau ir tikėt.

Tau procesijos ir maldos,
Tau maža maža širdis...
Tavo žodis kalnus skaldė —
Sviečia kryžkelius viltis!

M. MARČIULIONIS

Kanklininkas
Aidų klisė

LITERATŪROS SVENTĖ

Kovo 30 d. Čikagoje, Lind-
blom aukštesn. mokyklos audi-
torijoje, įvyko literatūros sven-
tė ir premijos įteikimas. Ka-
dangi laureatas Pulgis Andriu-
šis iš Australijos negalėjo at-
vykti, scenoje buvo pakabintas
dail. A. Varno pieštas laureato
portretas. Sventė pradėta Lie-
tuvos himnu. Į garbės prezii-
dumą Rašytojų Draugijos pir-
mininkas pakvietė Lietuvos
konsulą Dr. P. Daužvardį, ALT
pir. L. Šimutį, Balfo atst. kun.
Dr. Jušką, Lituanistikos Insti-
tuto laik. prezidentą Dr. P.
Joniką, Liet. Profesorių Drau-
gijos pirm. Dr. A. Gylį, Pas.
Liet. Dailininkų S-gos pirm. A.
Varną, III. Liet. Tremtinių
Bendruomenės pirm. P. Gaucį
ir rašytoją S. Zobarską. Jie ta-
rė ir po sveikinimo žodį.

Rašytojų Draugijos pirm.
B. Babrauskas ilgesnėje kalbo-
je skatino daugiau dėmesio
skirti lietuviškai knygai. Pre-
mija buvo įteikta Pulgio And-
riešio atstovui P. Šulaciui, ku-
ris į peršius laureatui. Pulgio
Andriešio žodį perskaitė akto-
rius ir rašytojas Antanas Rū-
kas. Antroje programos dalyje
buvo koncertas ir literatūros
vakaras. Solistė V. Cinkaitė
padainavo keletą dainų, stygi-
nis kvartetas (A. Paukštys, M.
Petruševičius, V. Jančys ir S.
Rosen) pagrojo kelias kompo-
zicijas, akt. K. Gandrimas pas-
kaitė iš "Sudiev, kvietkeli" iš-
trauką. Savo kūrybą skaitė J.
Švaistas, Gr. Tulauskaitė ir St.
Zobarskas.

MAIRONIO SUKAKTIS

Siemet birželio 28 d. sueina
20 metų, kaip mirė mūsų tau-
tos atgimimo dainius Mairo-
nis. Ta proga Romoje bus
išleisti jo raštai, kuriuos sure-
dagavo B. Brazdžionis. Taip
pat B. Brazdžionis nori išleisti
specialų leidinį, kur būtų su-
rinkta įvairi medžiaga apie
Maironį, jo laiški Amerikoje,
prisiminimai, fotografijos,
rankraščiai, pavadintų Mairo-
nio vardu įvairių draugijų,
mokyklų nuotraukos, aprašy-
mai ir kita istorinė medžiaga.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

PHILADELPHIA, PA.

Kun. Romanas Klumbys, Palm Spring Calif., indėnų parapijos klebonas, šiuo metu guli šv. Juozapo ligoninėje Albuquerque, New Mexico. Kovo 28 d. buvo operuotas, bet padarius keletą kraujo perliejimų sveikata po truputį taisosi. Ligonis atspira, kad dėl ligos negali visiems asmeniškai padėti už paramą, statant bažnyčią ir kuriant parapiją. Čia reiškia nuosirdžią padėką visiems ir linki linksmy šv. Velykų.

Kun. A. Linkus, šv. Kryžiaus parapijos klebonas Chicagoje, rūpinasi įrengti Velykinį Kristaus Karštą didžiajame altoriuje. Kaip chigiečiai sako, tai būsimas nepaprastas įvykis.

Rašytoja Petė Orantaitė-Janutienė, sunkiai sergo inflienza. Dabar sveikata pamažu taisosi, tačiau ligonė dar lovos neapleidžia.

Adv. Jono Verbaio iniciatyva Wilkes-Barre, Pa. lietuviai įsigyja lietuvių namus. Namas kaštuos apie \$20,000. Bus panaudota paskolos ir aukos. Šitam reikalui balandžio 20 d. rengiamas koncertas, kurio programą išpildo "Dainavos" ansamblis.

Dr. A. Gylis atsisakė iš Liet. Profesorių draugijos Amerikoje valdybos pirmininko pareigų.

Vladas Hriškevičius, gyvenantis Californijoje, tiek sudomino amerikiečių visuomenę savo prkalbomis apie komunizmą pasekmes ir kituose užimtuose kraštuose bei jo gresmę visam pasauliui, kad nuolat yra kviečiamas kalbėti įvairių organizacijų pobūviuose susirinkimuose, o jo ir jo šeimos fotografijos dedamos laikraščiuose. Paskutiniu metu Rotary Club ėmėsi globoti jo paskaitas bei organizuoti jam ir kitose valstybėse, ne tikai Californijoje.

Juozapas Kuodis, Chester, Pa., vienas iš minimos lietuvių katalikų parapijos steigėjų ir veiklus organizacijų veikėjas, kovo 19 d. mirė, sulaukęs 60 metų.

Ant. Klukas, respublikonų partijos kandidatas į Illinois valstybės senatorius, savo draugų ir pagalbininkų buvo pagerbtas ta proga suruoštomis vaisėmis.

Salomėja Narkeliūnaitė, buvo išvykus į Chicago, kur baigė su autorium tvarkyti "Tolimuosius kvadratus" — knygą, kurią parašė vienas iš atbėgusiųjų žvejų — Juozas Grismanauskas ir kurią S. Narkeliūnaitė redaguoja.

Lietuvių tautinių šokių grupė, Los Angeles, vadovaujama Liucijos Zaikienės, buvo pakviesta kovo 30 d. išpildyti programą Hollywood USO klubui. Minima grupė pakviesta dalyvauti Pasadenos festivalyje balandžio 9 d. ir Los Angeles County Art Museum rengiamame festivalyje gegužės 18 d.

Kun. Ign. Valančiūnas, šv. Kazimiero parapijos klebonas, siūnia šiuos nuosirdžiausius sveikinimus ir linkėjimus Velykų švenčių proga visiems savo parapijiečiams, geradariams ir parapijos rėmėjams:

"Gaisro sunaikinta mūsų parapijos bažnyčia suteikė daug rūpesčio vargo ir liūdesio, taip Jums, mano brangūs parapijiečiai, taip ir man, jūsų klebonui. Bet prisikėlęs Kristus suteikė Apaštalams ramybės. Visagalia ramybė tesužysta Jūsų širdyse ir tesuteikia tyro Velykų džiaugsmo. Mes meldžiamės ir tikime, kad Viešpats laims mūsų darbus, atstatant Jo garbei skirtus namus. Jo pagalba ranka aiškiai yra jaučiam. Nuo senelio iki mokyklos vaikučio visi uoliai jungiasi į bažnyčios statybos fondą ir savo auka bei darbu šį fondą remia.

Cia noriu atkreipti dėmesį ir kitų parapijų bei pavienių asmenų, ir paprašyti paremti mūsų kleboną. Ypač kreipiuosi į buvusius parapijiečius, kurie aplinkybių verčiami išsikėlė iš mūsų parapijos, bet prisimindami kaip uoliai padėjo parapijai kurtis ir dabar jos nepamirštę ir paremtų naujoje nelaimėje.

Maldauju Viešpaties linksmo Velykų Alleliuja.

Laisvas pasaulis kalba

Kovo 31 d. Philadelphiaj kalbėjo visas laisvasis pasaulis. Svarbiausiu kalbėtoju buvo buvęs Britų ministras pirmininkas C. R. Attlee. Be to, Brig. Gen. Carlos P. Romulo, Philipinų Ambasadorius Amerikai, Philadelphiajos Burmistras Joseph S. Clark, Jr. ir Kalu Ezer, Nigerijos studentas iš Lin-

Danutė Staknytė, jauna lietuvaitė, prieš penkerius metus išvykus Europos studijuoti, šiomis dienomis parvyko atostogų pas savo tėvelį Antaną Staknį, Fanwood, N. J.

Danutės biografija tuo įdomi, kad ji gimusi Lietuvoje ir su tėvais Amerikon atvyko 1941 metais. Antrojo pasaulinio karo metu ji tarnavo Amerikos laivyne, moterų dalinyje. Karui pasibaigus, ji išvyko Europos studijuoti, ir lankė Neuchatel universitetą, Šveicarijoje, vėliau Sorbonos univ., Paryžiuje, kurį baigė įsigydamą prancūzų kalbos bei literatūros ir filosofijos diplomą.

Baigusi studijas, ji buvo priimta Amerikos Foreign Service diplomatinė tarnyboje, Zenevoje. Paskutiniu metu ji užėmė atsakingas pareigas Mr. Blaisdell, vyriausiojo Amerikos įgaliotinio Europoje ypatingų agentūrų reikalams (kaip tai IRO, PICMME ir kit.) įstaigoje, kaip įgaliotinio asmeninė sekretorė.

Puikiai savo tarnyboje užsirekomendavusi, viršininkų Europoje pageidavimu, ir pagal patvarkymą Washington, Danutė po dviejų mėnesių atostogų grįžta atgal į Zenevą savo pareigas toliau tęsti.

coln Universiteto. Pobūvyje dalyvavo apie 1000 žmonių Benjamin Franklin Hotel. Pobūvį organizavo Philadelphia Fellowship Commission, kad sukeltų lėšų savo veiklai plėsti — kad visi būtų lygiai vertinami, kad būtų daugiau progų ir gilesnis susipratimas tarp visų rasių, religinių ir tautinių grupių. To gražaus tikslą draugija siekia ir tam dirba keli metai.

BROCKTON, MASS.

Po metų bus nauja bažnyčia. Šv. Roko lietuvių parapija, viena iš didesniųjų Amerikoje, dar klebonaujant kun. K. Urbonavičių, buvo pradėjusi statyti mūrinę bažnyčią, bet sukurto padėti tikslai pamatus ir pastatyti vadinamąjį rūsi, kaip buvo daroma ir daug kur kitur.

Jo įrengimu jau teko rūpintis naujam klebonui kun. J. Švagždžiui. Statybos darbą toliau tęsti pasidarė sunku, nes dėl karo viskas pabrango ir reikėjo daugiau lėšų. Po karo jos buvo telkiamos pažadais ir aukomis. Parapijiečiai raštu pasizadėjo sudėti arti 100,000 dol., kai tik darbai bus vėl pradėti. Klebonas kun. Pr. Strakauskas, pakeičęs kun. J. Švagždį, atsisakiusį dėl sveikatos iš klebono pareigų, toliau gyvai rėmė bažnyčios statymą reikala.

Statybos fondas ligi šių metų pradžios grynais pinigais išauko iki 200,000 dol. Su ta suma jau buvo galima darbą tęsti; tam gautas ir federalinės valdžios sutikimas. O balandžio 5 d. darbai jau buvo pradėti iškilmingomis apeigomis, kurias atliko Bostono arkivyskupas Richard J. Cushing. Bažnyčią užbaigti ir pašventinti numatoma kitų metų gegužės mėn., nes parapijiečiai noriai dedasi prie darbo ir gausiai aukoja.

Vienuolyno rėmėjų seimelis. Prie Brocktono yra centras Nukryžiuotojo Jėzaus seserų kongregacijos, kurios rėmėjų metinis suvažiavimas šaukiamas balandžio 27 d. šv. Roko parapijos salėje. Pamaldos bažnyčioje bus 10 val., posėdžiai — 1 val. po pietų. Visi seserų rėmėjai nuosirdžiai kviečiami gausiai dalyvauti. Bus įdomios paskaitos ir pranešimai.

Lelija Keturakytė, iš Brockton, Mass., aštunto skyriaus mokinė, dalyvavusi piešimo konkurse, Massachusetts valstybėje laimėjo pirmąją premiją — auksinį raktą. Konkursui buvo užrašę 4000 mokinių, iš kurių buvo atrinkta 800, o iš jų praėjo tik 11. Šeši iš jų yra Brocktono mokiniai, tarp kurių yra dar viena lietuvaitė Alvinia Stripintytė. Konkursas buvo pravestas visoje Amerikoje. Tikslai gavusieji auksinius raktus, tarp jų ir tremtinė L. Keturakytė iš Mass. valstybės kviečiami į Pittsburghą, Pa., konkurso centrą, kur bus išdalytos piniginės dovanos ir stipendijos.

Bostono Arkivyskupas Richard J. Cushing statomai šv. Roko lietuvių parapijai paremti paskyrė 25,000 dolerių.

CLEVELAND, OHIO

JAV Lietuvių Bendruomenės Clevelando laik. organizacinio komiteto sudaryta komisija (S. Laniauskas, Br. Snarskis ir J. Čiuberkis) parengė apylinkės suorganizavimo projektą, kurį apsvačius ir priėmus tuojau bus einama ir prie pačios apylinkės steigimo.

"Rašto žmonių" susirinkimas įvyko balandžio 6 d. B. Gaidžiūno bute. Iš pradininkų (iniciatorių) kviestų 26 asmenų atsilankė 21. Jie nutarė suorganizuoti **Rašto klubą**, kuris domėsis literatūros, spaudos ir kitais su raštu susijusiais klausimais, skatins ir kritiškai

vertins grožinę kūrybą ir t.t. Nors čia organizacinių formalių bus paisoma ko mažiau, tačiau rasta reikalinga turėti ir trumpą statutą, kurio projektą pavesta parengti dr. Pr. Skardžiui ir V. Mariūnui. Susirinkimų per metus numatyta padaryti iki devynių. Į klubo valdybą išrinkta: A. Balasaitienė, V. Mariūnas ir E. Skujeniekas.

Komisija Diepholzo gimnazijai remti (dr. A. Nasvytis, S. Laniauskas ir A. Juodvalkie-nė) intensyviai vykdo aukų rinkimą, kuris duoda gražių vaisių: aukotojai į kreipimąsi atsiliepia nuosirdžiai.

Į sportininkų suvažiavimą Chicagoje balandžio 4 d. išvyko A. Bielskus, E. Šikšniūtė, A. Barzdukas ir E. Blumentalis.

Nauji susirinkimai ir parengimai:

— **Alto skyriaus valdyba** organizuoja trijų iš Lietuvos atbėgusių žvejų pranešimus; tikslu jų data bus pranešta vėliau.

— **Kultūros fondo valdyba** rengia Čiurlionio ansamblio koncertą, kurio programoje taip pat dalyvaus dainininkai J. Kristolaitis — Daugeliūnė ir A. Brazis, Metropolitan operos solistas. Koncerto tikslu data taip pat bus pranešta vėliau.

— **Lietuvos vyčių** iniciatyva rengiamas banketas solistui pagerbti įvyks balandžio 19 d. Hollenden viešbuty 610 Superior ave. Šiam reikalui sudaryta speciali komisija iš įvairių organizacijų atstovų.

Newark, N. J.

Kančios sekmadienio vakare, kovo 30 d. Newarko šv. Trejybės bažnyčioje Brooklyn Apieškimų parapijos choras, vadovaujamas muziko P. Sako, davė religinės muzikos koncertą Th. Dubois "Septyni Kristaus žodžiai". Vargonais grojo prof. J. Zukas. Solo partijas atliko Metropolitan Operos solistas Al. Brazys — baritonas, Agnė Skarulytė — sopranas ir Povilas Sakas — tenoras.

Didingų vargonų akordai, solistų ir choro tobula oratorijos išpildymas klausytojams paliko nepaprastai gilų įspūdį.

Garbė Apieškimų parapijos klebonui kun. N. Pakalniui, kuris sudarė reikiamas sąlygas šiai dalykai paruošti. Nuosirdus ačiū mieliems Apieškimų parapijos choristams, garbingiems solistams, prof. J. Zukui, dirigentui P. Sakui už taip didingą religinės muzikos koncertą.

Tenka išreikšti padėką ir gerb. prel. Ignui Kelmeliui bei kitiems, kurių rūpesčiu ir pastangomis šis koncertas buvo surengtas.

Velykų sekmadienį Resurkacija — prisikėlimas ir šv. mišios su asista 6 val. ryto. Kitos šv. mišios Velykų sekm. 8, 9, 10, 11 ir 12 val.

— Balandžio 20 d. Newarko šv. Trejybės parapijos Maldos Apaštalavimo skyrius švenčia 50 metų organizacijos darbo jubilėjų. Maldos Apaštalavimo nariai jubilėjų smarkiai ruošiasi. Ypač energingai darbuojasi pirm. Staugaitienė.

MIRĖ

Juozas Grimalauskas, senos kartos Amerikos lietuvis, sulaukęs virš 70 metų, kovo 17 d. mirė Newark, N. J. Palaidotas kovo 20 d. Laidotuvių apeigas atliko prel. Ign. Kelmelis ir kun. P. Totoraitis. Velionis buvo nuosirdus patriotas, ilgametis LDS anrys ir nuolatinis Darbininko skaitytojas. Paliko žmoną Oną Grimalauskienę, tris sūnus, tris dukteris ir 13 vaikaitų. Amžinoji šviesa tešviečia mirusiajam, testiprina nuliūdime pasilikusius.

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ VISIEMS!

Perimtos didžiū Kristaus Prisikėlimo šventės džiaugsmu, ypatingu būdu sveikiname šv. Kazimiero Seserų Rėmėjų Draugijos narius ir nares; sveikiname prietelius ir geradarius, linkėdamos šios šventės tikro Velykų Aleliuja. Garbingai prisikėlęs Kristus tepildys Jūsų širdis šventos meilės ir ramybės, o Jo dieviška palaima telydi visas Jūsų gyvenimo dienas.

Atsiskėdamos Jums už visus Jūsų kilnius darbus mūsų vienuolijai, Velykų antrą dieną šv. mišios ir visų seselių maldos bus Jūsų intencijoms skirtos.

Švento Kazimiero Seserų
MOTINA M. JUOZAPA

PITTSBURGH, PA.

Pranciškonų rėmėjų parengimas

Šv. Pranciškaus Akademijai paremti pobūvis įvyks balandžio 20 d. Lietuvių Piliiečių salėje, 1721 Jane St. Vienuolyno rėmėjai jau seniai ruošiasi šiam metiniam parengimui, į kurį lietuvių visada gausiai atsilanko, duosniai prisidėdami aukomis.

Nuosirdžiai kviečiami visi lietuvių atsilankyti ir linksmai laiką praleisti. Laimėdami vertingų dovanų paremsite seses pranciškietes taip svarbios mokslo įsaigos išlaikyme. Ten yra priglaustos ir tremtinės našlaitės, kurios yra reikalingos visokeriopos paramos.

Pradžią 3:30 val. po pietų.

Solistė Dambrauskaitė yra pakviesta dainuoti Lietuvos Vyčių metiniam radijo parengime, gegužės 4 d. Po to bus šaunus banketas.

A. O. Paleckiai grįžo iš saulėtos Floridos. A. Paleckis yra žinomas kaip neimulstantis katalikiškųjų ir patriotinių organizacijų veikėjas.

Lietuvių Diena, kuriai vadovaus adv. E. Schultz, įvyks rugpjūčio 10 d.

Keturiasdešimt Valandų atliks šv. Vincento parapijos iškilmingai baigti Verbu sekmadienį su mišparais, procesija ir palaiminimu. Pamokslus per tris dienas lietuviškai ir angliskai sakė T. Gabrieliūš Jėskerevičius, pasijonistas.

Lietuvių Bendruomenės

Pittsburghe įsteigta. Organizacinis komitetas daug tuo reikalauja dirbs, balandžio 6 d. sušaukė visuotinį susirinkimą, kurį atidarė ir pravedė kun. B. Mikalauskas, pakviesdamas kun. A. Sušinską referuoti apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės santvarką. Prof. K. Pakštas plačiai nušvietė L. Bendruomenės nario sąvoką ir santykį su kitomis organizacijomis. Užsibaigus diskusijoms, buvo išrinkta laikinoji valdy-

SVARBUS PRANEŠIMAS

Moterų Sąjungos Conn. Vals-tijos Kuopų žiniai

Malonu yra pranešti visų kuopų žiniai, kad štai ir vėl artinasi Moterų Sąjungos Conn. Vals-tijos Apskrities svarbus pusmetinis suvažiavimas, kuris įvyks **balandžio-April 27 d.**, 1952, Lietuvių svetainėje, Galloway St., Manchester, Conn. Prasidės 1:00 valandą po pietų.

Kviečiam visas kuopas skaitlingai atstovų prisijusti į suvažiavimą ir pagaminti naudingų įnešimų bei sumanytų mūsų kilnios organizacijos labui. PASTABA: atstovės, vykdančios suvažiavimą, kviečiamos atsivežti ženklelius, kurie vartojami suvažiavime.

Pirmininkė **Adelė Hussey**, Raštininkė —

Marija Jokubaitė

PARDUODAMAS

Keturiom šeimom mūrinis namas. Vienas butas šešių kambarių su garu, centriniu apšildymu, šiltu ir šaltu vandeniu. Vienas blokas nuo Apreišimo bažnyčios, gerame prekybos biznio rajone.

NORBERT & ANTHONY LAUKAITIS
48 Marcy Ave., tarp Grand St. and Hope St., Brooklyn 11, N. Y.

LIETUVOS
ATSIMINIMAI
RADIO VALANDOS
SESTADIENIAIS
4:45 VAL.
5:30 VAL.
STOTIS
WEVD
1330 K/107.5 M.
JACKY STUKAS
DIREKTORIUS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N. J.
TEL.
WAVERLY
63325

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

SESTADIENIAIS 2 VAL. POPIET. — WWRL 1600 kc

GYVUOJA PER 15 METU

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai, šokiai ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)

495 GRA/D STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. Evergreen 4-9293

J. P. GINKUS
Direktorius

AD JEZAVITAS
Muzikos Dir.

V. ČABREVICHUS
Pranešimų Dir.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

transliuoja iš stiprios radijo stoties

WLOA

1550 KYLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1:30 iki 2:00 val.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

ŠACHMATAI

— Veda E. Morikis —

Turiansky ir Cohen susilgino su Tautvaša. Iki šiol vyraus 1952 Chicago pirmenybės. Pirmąsias Tautvašas susilaukė aštrios padėties, kai jo partija su latviu J. Tums ir altono rato liko nebaigta (Tautvaša turi pėstinuką viršaus), o ukrainiečių meistras Turiansky tuo tarpu įveikė latvį Rudelį ir be to laimėjo atidėta partiją su Angelo Sandrin.

Tautvaša ir Turiansky turi po 5½ taškų ir po viena nebaigta partija: pirmasis su J. Tums, o Turiansky su Davidson. Cohen laimėjo

prieš Bergą ir turi taip pat 5½ taškų. Beliko 3 ratai. Nuo jų pareis kam atleis 1952 metų Chicago šachmatų karūna. Tautvaša turės dar susitikti su Davidson, Rudelis ir Cohen, o Turiansky su Cohen, V. Tums ir Dahlstrom, kuris pirmenybėse stovi po Cohen su 5 taškais.

Chicago lietuviai pirmąją komandinę Chicago lygos rungtynę be pralaimėjimo. Lietuviai turi 4 pergalės iš 4 rungtynių. Jų lygosios su Chicago Universiteto komanda ištirpo, kai pastarieji pasitraukė iš pirmenybių. Taip pat ištirpo Irving Park, bet jų vieton įkėlė kitas klubas, guvęs jau pylos nuo Hyde Park 60.

Lietuviams beliko trejos rungtynės su Hyde Park, ukrainiečių Lion ir naujai įkeltuoju klubu. Labai panašu, jog Chicago lietuviai ištvers iki galo ir laimės 1952 metų Chicago Chess League pirmenybes.

Latvian vyruoja Lincoln (Neb.) pirmenybėse. Alexander Liepnies antrus metus laimi Lincoln City pirmenybes. Jo pasekmė 11½-1½. 2. G. Sobolevskis 9-3. 3. Victor Pupils 8½. 4. E. Hinman 8. 5. A. Sildmets 7½ taškų.

FUTBOLAS

Balandžio 6 d. įvykusios futbolo pirmenybių rungtynės tarp LSK ir West New York, baigėsi 1:1 (0:1). Nors LSK turėjo didelę persvarą, bet dėl nepakankamai ryžtingai žaidžiusio puolimo, turėjo pasidalyti po vieną tašką.

Bridgeport, Conn.

Pamaldų tvarka

Vėlyvą dieną mūsų parapijos bažnyčioje bus tokia: 6 val. ryto prisikėlimo apeigos ir šv. mišios. Kitos šv. mišios bus 8, 9, 10 ir suma 11 val.

Parapijos choras ir choro solistai yra paruošę naujų gražių vėlyvųjų giesmių.

Šeštadienį, balandžio 19 d., 7 val. v., parapijos choras parapijos sveikė rusia operetę "Nastute". Lietuviškas veikalo turinys ir lietuviška muzika visus domina ir visi jo laukia. Po vaidinimo bus šokiai. Pelnas skiriamas parapijos naudai. Visi kviečiami ir visų laukiami.

Artėjant pavasarui ir mūsų parapijos nuosavybė ruošiasi pavasariškai prašvisti. Aplink bažnyčią ir kleboniją aptverta nauja tvora, persodinami medžiai, senieji pakeičiami naujais, ir visa gražiai sutvarkoma.

Paskutinę savaitę oras buvo labai gražus, jautėsi tikras pavasaris, nemaža žmonių jau rinkosi į pajūrį, bet maudytis nedaug kas beidrįso.

Tėv. Viktoras Gidžiūnas, O. F. M.

Jau prasidėjo ir iki balandžio 30 d. tebevyks Bala-vinai ir SLA PILDOMOSIOS TARYBOS PAREIGŲNUS

Juozas Ginkus,

Žinomas visuomenės veikėjas ir biznierių, SLA 38 kuopos narys, kandidatuojantis į išrinktus. Ligi šiolie pabalsavusios kuopos remia jį ir jo siūloma taupymo programą. Visi SLA nariai ir narės kviečiami už jį balsuoti ir jį išrinkti SLA išrinkti.

PERKANTIEMS NAMUS

PASKOLŲ FONDAS šiuo metu teikia paskolas LIETUVIŲ STATYBOS ir PASKOLŲ B-vė, Elizabeth, N. J. Veikia nuo 1913 m. Narys: New Jersey Taupymo ir Paskolų Lygos, ir Jungtinių Valstijų Taupymo ir Skolinimo Lygos.

Teirautis:

Lithuanian Building & Loan Ass'n
269 Second St., Elizabeth, N. J.

ALLIANCE HALL

195 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

CATERERS
Parties-WeddingsCommunion Breakfasts
Banquets

MEETING HALL

Tel. EVERgreen 4-9352
4-2442

New Haven, Conn.

Sveiki sutaukę šventą Vėlyvą

Besiartinančių Vėlyvų švenčių proga, nuosirdžiai sveikinu visus šio laikraščio skaitytojus bei geros valios lietuvius-ves ir linkiu linksmų ir laimingų švenčių. Melskime Visagali, kad Kristaus prisikėlimo šventės nešty mūsų Tėvynei Lietuvai prisikėlimą iš dabartinių vergijos pančių ir jos žmonės galėtų laisvai gyventi.

Jūsų bendradarbis,

M. Jekubašaitis

Parengimas Balo naudai

Sekmadienį, balandžio 20 d., Tremtinųjų Draugija ruošia linksmą vakarą su turininga programa. Bus vaidinama S. Čiurlionienės 3-jų veiksmų komedija "Pinigėliai". Be to, bus turtingas ir skaniai parngtas bufetas, o gros labai puikus orkestras. Pelnas skiriamas tremtinių šalpai Vokietijoje.

Programos pradžia 4 val. p. p. šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 339 Greene St., New Haven, Conn.

Sugrįžo iš atostogų

Mūsų parapijos klebonas kun. A. E. Gradeckas, praleidęs keletą savaičių atostogų saulėje Floridoje, laimingai grįžo į savo pareigas. Parapijiečiai džiaugiasi ir nuosirdžiai sveikina.

Taip pat iš atostogų grįžo sąjungietė Ona Širvinskienė ir Petras Ūsas su žmona. Visi gražiai saulės nudėgę ir gerai jaučiasi.

Lietuvos Nepriklausomybės

minėjimo proga Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta \$265,00. Lietuviai Tremtinių draugijoje \$25,00, Jonas Zakarauskas \$20,00; po \$10: kun. A. E. Gradeckas, A. Ramanauskas, A. Kazickienė. Kiti aukojo mažesnę sumą. Visiems aukojusiems šventei rengti komitetas nuosirdžiai dėkoja.

William J. Drake

(DRAGUNAS)

LIETUVIS ADVOKATAS

35 - 03 WAREHAM PL.

JAMAICA, N. Y.

Tel. JAMAICA 3-7722

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS

197 Havemeyer Street

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-9804

A. ANDRIUSKEVIČIUS

LAIKRODININKAS

Cia parduodami ir tašoni

laikrodžiai, žiedai, apyrankės,

auskarai, ir kiti puošmenys bei

brangenybės. Kreiptis:

485 Grand St. Brooklyn 11, N. Y.

SVĖSDAMI

sukaktuves, vestuves ar sulaukę naujagimio, nepamirškite gero fotografo. Nuotraukos kiekviena proga kiekvienam priinama kaina.

DON SULAITIS

660 Wiloughby Ave.

Brooklyn 6, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-8137

SHALINS

(Shalinskas)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Ave.

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiamas garbingas laidojimas.

Kopijimas suteikiamas nemokamai

visose miesto dalyse.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

F. W. SHALINS IR

J. B. SHALINS

Tel. VIRginia 7-4400

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVIČIUS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue

Brooklyn 5, N. Y.

Tel. MAIN 4-2329

Priėmimo valandos:

Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.

Šeštadieniai 10-12 ryto ir susitarus.

Ofiso tel. GLENmore 5-3094

Namų tel. GLENmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., Išskyrus šventadienius.

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(Armakauskas)

Graborius - Balsamuotojas

Moderniška Kopyčia

423 Metropolitan Ave.

Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(Bieliauskas)

Laidotuvių Direktorius

Notary Public

660 GRAND ST.

Brooklyn, N. Y.

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva

Graborius - balsamuotojas

231 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.

Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th ST.,

NEW YORK CITY

Virš Lexington Ave. poėminio traukinio stoties. Lengva privažuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Telefonas: EVERgreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISHUNAS IR SŪNUS EDWARD MISHUNAS

SAVININKAI

Lietuviška Užeiga, kur visi myli užėiti.

Pavieniai ir su šeima, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.

Importuoti konjakai - Uzkandiniai - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomuojuame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.

Tel. VIRginia 7-1896

PARDUODAMA

GROŠERNĖ, BUČERNĖ

ir įrengimai

Išlaiką tarnauja 25 metus. Trijų aukštų namas su patalpa. Tris kambarius gyvenoti. Parduodama dėl savininko senatvės. Kreiptis:

MICHAEL BUTENAS, 80 Pine St., Elizabeth, N. J.

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sūnus

FUNERAL HOME

254 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVICIUS

Laidotuvių Direktorius

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį

Kopijčia šermentims dykai

Tel. South Boston 8-2590

Avenue 2-2484

Lithuanian

Furniture Co.

MOVERS —

SO 8-4618

INSURED and BONDED

Local and Long Distance Movers

326-328 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY

South Boston, Mass.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas

Graboriai ir Balsamuotojai

Patarnavimas dieną ir naktį

Kopijčia šermentims dykai

NOTARY PUBLIC

Tel. SO 8-0815

South Boston 8-2609

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

So. Boston, Mass.

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

Tel. PA. 7-402-M

WAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

Cambridge, Mass.

PRANAS WAITKUS

Laidotuvių Direktorius

ir Balsamuotojas

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį.

Nauja moderniška kopijčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6134

ATLAIKOS (JUNK)

Jei turite atliekamą laužą (junk) ar kitokių atliekų, praneškite

JUOZUI SINKEVICIUI

telefonu SO. 8-8343

Galite skambinti ir vėlai vakare.

Lietuviai.

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdama anglius ir aliejų.

Parduodame

Leda-Anglius-Coke-Aliejų-Oil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.

27 Lawrence St.,

Brockton, Mass.

Tel. 189

Paremkime tuos biznierių ir profesionalus, kurie skelbiais "Darbininke!"

Dykai išbandymas

REUMATISKU SKAUSMŲ

ARTHRITIS

Jei dar niekad neavartojai ROSSE TABS nuo raumenų skausmų, artritį ir neuritį, tai kodėl juos nebandyti šiandien mūsų išlaidomis? Juos tiksliai vartoja jau virš 25 metų.

Šio laikraščio skaitytojams vaistai siunčiami dykai.

Mes kviečiame jus juos išbandyti. Leiskite atsiųsti jums siuntinį 21 tabletės dykai. Jei nepilnai būsite patenkintas gaunama pagalba, grąžinkite likusią dalį ir už tai nebusite mums skolingas. Bandymas nekainuos jums nė vieno cento. NESIUS-KIT PINIGŲ. Tik tuojau atsiųskite savo vardą, pavardę ir adresą.

Dept. X-3

ROSSE PRODUCTS CO.,

2728 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

LDS CENTRO VALDYBA

Pirmininkas — Prel. P. Juras, 94

Bradford St., Lawrence, Mass. Tel. 7356

Vicepirmininkai — Vincas J. Kadikas, 37 Franklin St., Norwood,

Mass., ir

Pranas Razvadauskas, 5 G St., So.

Boston, Mass.

Sekretorius — Ant. Kneizys, 50

Cottage St., Norwood, Mass.

Finansų sekretorius — Ant. Peldius, 32 Wilder St., Brockton, Mass.

Tel. Brockton 8-0729W

Izdininkė — Bronė Čiunienė, 79

Barry St., Dorchester, Mass. Tel.

SO 8-0948

Revizijos komisija: — Kun. J. Bernatoniš, Nell P. Meskūnas, B.

Jakutis.

Visi laišškai LDS reikalais siunčiami sekr. A. KNEIZIO vardu, 366

W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Tel. SO 8-6608. Piniginės perlaidos—

Money Orderiai ar čekiai išrašomi

išdinkinink B. Cunys vardu.

SAVE TIME MONEY WORK with York heat

Mes instaliuojame visokios rūšies žibalių (aliejumi) šildymą. Nereikia uošti pelenų sentuvo. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE

OIL, BURNER and HEATING SERVICE

520 MAIN STREET BROCKTON, MASS.

Tel. 2608

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGES
AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
480 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

A. Dambrauskaitė ir I. Nau-ragis. Lietuvos operos solistai, gegužės 18 d., New Yorke, Capitol viešbučio didžiojoje salėje dainuos ruošiamam Pavasario koncerte.

Aldona Šlepetytė, pirmoji balerina New York Operatic Society, dar šį pavasarį Carnegie Hall dalyvaus Dykumos daina, Traviata ir Faustas operų pastatymuose.

Jau anksčiau spaudoje buvo paskelbta, kad A. Šlepetytė dalyvaus pavasario koncerte Capitol viešbučio didžiojoje salėje, New Yorke, gegužės 18 d.

Svetlana Beriozova šiuo metu New Yorke koncertuojanti kaip Sadler Wells Teatro baletu narė, yra Lietuvos baletininko Beržinskio dukterė. New Yorko spauda, rašydama apie jos pasirodymus, ją mini kaip "born Lithuanian". Ypač palankiai apie ją rašė "New York Times" jos pasirodymo "Copelia" premjeros proga.

Brooklyno Vaidintojų Trupė iš peleno gauto surengus vaidinimą "Megalėlis", serganciam operos solistui Vl. Ivanaušui paremti, paaugojo \$25.00.

Religinės muzikos koncertas

Aprėškimo parapijos choras jau kelinti metai Verbu sekmdienį ruošia religinės muzikos koncertą. Šiemet šis koncertas buvo ypač gražiai paruoštas ir puikiai išpildytas.

Parapijos klebonas kun. N. Pakalnis ypatingą dėmesį kreipia į bažnytinę muziką ir tam nesigaili nei lėšų nei organizacinių pastangų. Pradžioje koncerto klebonas trumpai supažindino klausytojus su koncerto tikslu, išskėlė choristų pasiaukojimą, vargonininko P. Sako įdėta didelį darbą.

Koncertą pradėjo prof. J. Zukas, meistriskai išpildydamas J. S. Bacho—Fantasiją ir Fugą G. Minor. Po to solistai ir choras, vargonais pritariant prof. J. Zukui, išpildė T. Dubois oratoriją — Septyni Kristaus žodžiai. Choras puikiai paruoštas ir savo partijas išpildė labai gerai. Baritonas, Metropolitan op. solistas Alg. Brazys, visiškai pilnai prisiderino prie choro ir sudarė gražų sąskambį. Jo vieno išpildytas ketvirtasis žodis nuskambėjo labai puikiai.

Prof. J. Zukas solo vargonais pagrojo Ch. M. Widor Toccatą iš 5-sios simfonijos.

Pabaigoje sopranas A. Skarulytė ir choras išpildė Ch.

Gounod — Galia. Chorui dirigavo P. Sakas, kuris išpildė ir tenoro partiją.

Po koncerto klebonas kun. N. Pakalnis, asistuojant kun. J. Pakalniškiui ir kun. A. Račkauskui, suteikė palaiminimą šv. sakramentu. Čia op. solistas Alg. Brazys sugiedojo — Pailis Angelicus.

Žmonių buvo prisirinkę pilnutėlė bažnyčia, ir visi išsinešė kuo geriausią nuotaiką.

Moterų S-gos 29 kuopa

balandžio 16 d. Aprėškimo parapijos salėje šaukia savo narių susirinkimą. Visi nariai prašomi būtinai dalyvauti.

Balandžio 20 d., 4 val. p. p., Aprėškimo parapijos salėje, ruošiamas laimėjimų vakaras ir vaisės.

Prof. J. Balkūnas,

tris savaites atostogavęs Miami, Fla., grįžo į Maspethą ir pradėjo vėl rūpintis savo parapijos ir kitais visuomeniniais reikalais.

Lietuvos vaizdų filmas,

br. Motuzų rodomas pereiną sekmdienį Aprėškimo parapijos salėje, sutraukė pilną salę žiūrovų. Visi matytai filmoje vaizdais buvo sužavėti ir dėkingi organizatoriams.

Ald. Šlepetytė ir A. Liepinas, baletu solistai, pavasario baletu ir operos koncerte Capitol didžiojoje salėje, New Yorke, gegužės 18 d., išpildys Chopino, Schuberto, Liszto ir Minkaus baletu kūrinys.

54 kriaučių lokalo susirinkime kovo 26 d. į Amalg. Unijos konvenciją išrinkti delegatai — J. Kairys, Ch. Čerka ir Tumasonis.

Susirinkime buvo perskaityta vienas iš trijų gautų padėkos laišku už lokalo pasiūstas aukas Kalėdų šventės proga Vokietijoje esantiems lietuviams.

Susirinkime buvo pageidauta, kad didesnė kat. šventė nebūtų šaukiama lokalo susirinkimai. Pirmininkas pažadėjo ateityje į tai atkreipti dėmesio.

Vaclovas Sidzikauskas,

L. E. Lietuvių Patariamiosios Grupės pirmininkas, Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos kviečiamas, šio mėnesio pradžioje vyks į Čikagą skaityti paskaitos apie tarptautinę politiką.

Petras Minkūnas

New Yorko teisininkų susirinkime skaitė išsamią paskaitą apie galiojantį JAV imigracijos ir natūralizacijos įstatymą. Taipgi supažindino ir su naujojo įstatymo projektu, kuris dabar svarstomas kongrese.

Lietuvių siuvelyklose trūksta darbo

Nėra nė vienos lietuvių siuvelykos šiuo metu pilnai dirbančios. J. Atkočiūsių siuvelykla dar vis nedirba, nors savininkas deda visas pastangas gauti užsakymų. Taip pat nedirba ir Matulio siuvelyka. Sunku pramatyti, kada galės pradėti dirbti.

BOSTONO ŽINIOS

Kultūrinių parengimų kalendorius

Balandžio 20 d., 3 val. p. p. So. Boston High School Auditorioje Worcesterio dramos studija stato S. Čiurlionienės veikalą "Aušros sūnūs". Pastatymas H. Kačinsko. Dekoracijos — V. Andriūso. Bilietai iš anksto gaunami Baltic Florists krautuvėje 502 E. Broadway.

Balandžio 20 d. parapijos seselės salėje po bažnyčia stato jaunimui prel. K. Urbanavičiaus versta veikalą "Karalienės Esteros sapnas".

Balandžio 26 d. 7 val. vak. Lietuvių Ramovėje įvyksta svarbus tremtinių susirinkimas bendruomenės steigimo reikalus aptarti.

Balandžio 27 d. bus vaidinamas antrą kartą "Karalienės Esteros sapnas" salėje po bažnyčia, suaugusiems.

Balandžio 27 d. įvyksta Lietuvos Universiteto suakties minėjimas Liet. Ramovės pa-

Grazi velykinė dovana

Vienas brooklynietis, lietuvis, ilgametis mokytojas Lietuvoje ir tremtyje, Velykų švenčių proga užsakė "Darbininką" Diepholzo gimnazijai, Vokietijoje. Būtų gerai, kad atsirastų daugiau tautiečių norinčių užsakyti šį laikraštį lietuviams esantiems kitose Europos valstybėse, kurie nori skaityti lietuvišką laikraštį, bet nepajėgia jo užsiprenumeruoti.

Aprėškimo parapijos sodalietės VELYKŲ SEKMADIENĮ PARAPIJOS SALEJE

RUOŠIA

ŠOKIŲ VAKARĄ

Už originaliausią moterišką skrybelaitę bus duodama premija.

Pradžia 8.30 v. v.

Bilieto kaina \$1.00

Šokiams gros puikus džiazo orkestras

VELYKOMS

DEGTINĖ Amerikos gamybos ir taipgi užsieninė Scotch whiskey. Prancūziški KONJAKAI ir Cafilornijos brandės. Užsieniniai ir Californijos vynai: Rhine, Sauterne, Burgundy, Port ir Sherry.

LIKERIAI: Benedectine, Chartreuse, Cointreau, Gold Waser ir taipgi šimtai rūšių Amerikos gamybos.

Vienatinė lietuviška gėrimų krautuvė Brooklyne.
REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
322 Union Ave., arti Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

Perkant dėžėmis duodama nuolaida.
Užsakymus pristatome į namus.

UŽ SAVAITES IR VELYKOS —

sakysite Verbu Sekmdienį — ir nusigarsite, kad tiek mažai laiko beliko, o jūs dar nepasirūpinote Velykų dovanomis.
Bet dar nevelu. Ir dabar pats laikas nusipirkti tų mūsų pačių pagamintų velykinių šokoladinių kiaušinių, kiškiuku, paukštelėlių, visokio dydžio saldinių dežutėlių, pliušinių želių, žuikių ir kitų velykinių dovanų. Visa jau paruošta ir Jūsų laukia

JUOZO GINKAUS

Saldainių Krautuvėje

495 Grand Street, Brooklyn, 11, N. Y.
Tel. EV. 4-9293

Su dovana ar be jos turėsi savo bičiuliams pasiūti Velykų sveikinimą. Čia rasi naujai išleisti atvirukų net su dvidešimt rūšių tekstų, kuriuos specialiai parengė Bernardas Brazdžionis. Artimieji kreipkitės čia, kiti, kaip kam patogiau, į Coffey Waterbury, Conn., ir į Stp. Minku So. Bostone, Mass.

JUOZAS GINKUS, SLA 38 kuopos narys, kandidatas į SLA Pildomosios Tarybos išdininkus.

talpose. Minėjimo metu bus daroma rinkliava Diepholz liet. gimnazijos naudai.

Gegužės 4 d. parapijos choras rengia Bostono latvių choro koncertą. Po koncerto bus vaisės.

Balandžio 27 d. Municipal Building patalpose Gabijos choras rengia savo koncertą.

Gegužės 11 d. socialistai rengia savo suakties šventę ir koncertą.

Gegužės 10 ar 11 d. teks dar rasti laiko paminėti motinos dieną.

Gegužės 11 d. salėje po bažnyčia bus Nekalto Prasidėjimo seselių (Putnam) naudai parengimas, kurio programą atliks pačių seselių parengtos mergaitės.

Gegužės 18 d. Municipal Building patalpose įvyksta didžiulė Lietuvių Bendruomenės šventė, į kurią kviečiami visi lietuviai ir kurios metu programa atliks daugelis iš kitur atvykusių ir vietinių įžymybų. Tą dieną visos lietuvių draugijos prašomos nerengti jokių kitų parengimų ir rengtis šiai svarbiai šventei.

Bostono tremtiniams Tremtinių Ratelio Valdyba skelbia, kad labai svarbus tremtinių susirinkimas bendruomenės organizavimo reikalu įvyks balandžio 26 d., (ne 19, kaip anksčiau rašyta) Liet. Ramovės patalpose 7 val. vak.

So. Bostono viešojoje bibliotekoje (public library) yra nemažai lietuviškų knygų. Vedėja skelbia, kad neseniai gauta naujų gerų knygų. Visiems patariama užėiti į tą biblioteką, esančią netoli Liet. Piličių klubo (W. Broadway).

Reikėtų išaiškinti

Bostono lietuvių viešajame gyvenime pradeda vėl reikštis viena moteris, kuri anksčiau uoliai talkininkavo bimbiniams. Mums atrodo, kad prieš leidžiant tokiam asmeniui reikštis, reikėtų stropiau patikrinti ir viešai išaiškinti, ar nuosirdžiai pasiryžo nutraukti ryšius su mūsų tautos žudikų talkininkais.

Bostono Logan Airport — vienas didžiųjų pasaulyje

American Airlines prezidentas C. R. Smith balandžio 2 d. pareiškė, kad Logan vardo aerodromas Bostone esąs vienas pačių didžiųjų pasaulyje.

Renka dramblukui vardą

Atvežtas į Franklin Park iš Indijos lėktuvu dramblukas dar neturi vardo. Mokyklose buvo paskelbtas pageidavimas, kad vaikai pasiūlytų jam vardą. Iš visos N. Anglijos tuo reikalu atsiliepė net 16.000 vaikų. Žiūrėsim, kokį vardą jie išrinko.

Telefonų tarnautojų (Western Union) streikas

paskelbtas visoje Amerikoje, vyksta ir Bostone. Tačiau kompanijos vadovai skelbia, kad dėl to nebus sutrūkyta telefono - telegrafo veikla Bostone, nes esą streikuojančių vietos tam kartui užimsią kiti tarnautojai.

Rūpestis dėl mokinių valgio

Kadangi mokyklų komitetas sumažino išlaidas mokinių šiltam valgiui, Bostono mokinių tėvai yra labai susirūpinę, kad nebūtų viešose mokyklose nutrauktas mokiniams šilto maisto tiekimas vidury dienos.

"Aušros sūnūs" Bostone

Balandžio 20 d. Worcesterio dramos studija, vadovaujama

aktoriaus Henriko Kačinsko, atvyksta į Bostoną su "Aušros Sūnų" spektakliu. Tai jau bus trečioji worcesteriečių išvyka į kitas Amerikos lietuvių kolonijas. Pirmiausia "Aušros Sūnūs" su dideliu pasisekimu buvo vaidinami pačiame Worcesteriye, o vėliau — parodyti Waterburyje ir New Britaine. "Aušros Sūnų" pastatymas aktoriaus H. Kačinsko, o dekoracijos dail. V. Andriūso.

Dramos veiksmas vyksta Lietuvoje, spaudos draudimo laikais, tad vaidinimas ir daugumai senųjų Amerikos lietuvių bus artimas. Dramos vaidinimų Bostone seniai pasigendama, todėl ši graži scenos teatro prosvaitė, tikimasi, visuomenės bus mielai ir šiltai suvokiama.

Bilietų į "Aušros Sūnūs" iš anksto galima gauti Minkų gėlių parduotuvėje, Baltic Florist, 502 W. Broadway, So. Bostone. Vaidinimas vyks Thomas Park High School auditorijoje. Pradžia 3 val. po piet. Vaidinimą ruošia Lietuvių Radio Korporacija vadovaujama Stepono Minkaus ir, talkininkaujant J. Vasiliauskui.

Į sapnus nereikia tikėti.

Tiesa, nepridera tikėti į sapnus, bet kartais yra ir išimčių. Štai, reikia tikėti kad "Karalienės Esteros Sapnas", trijų veiksmų drama, patenkins visus kurie atsilankys į šv. Petro parapijos bažnytinę salę arba balandžio 20 d. 3 val. po pietų arba balandžio 27 d. 7 val. vak.

Užtikrinama iš anksto, kad atsilankiusieji džiaugsis ir gėrėsis vaidintojais, kurie nors jauni, bet jau prityrę įvairių dramos ratelių veikėjai; muzika, kuri yra ypatingai pritaiškinta žydiškai veikalui nuotakai, mat veikalas pagrįstas Senojo Įstatymo įvykiais; kostiumais, nes jie nauji, ne bet kaip sumesti, bet pasiūti sekant žydų ir persų madų istorines knygas; scenos įrengimais, kurie padaryti pagal istorinę tikrovę (pav. Augustas Herbstas padirbo dramoje reikalingą septynių šakų žvakidę); net ir šokiai paimti iš žydų ir persų tautosakos. Vienu žodžiu, "Karalienės Esteros Sapnas" rengiamas plačiu mastu! Visiems bus naudinga ir vėta šį veikalą pamatyti ir jo jaudinančių heroikmu gėrėtis.

Vyčių išvyka birželio 8 d.

So. Bostono Vyčiai savo tradicinę išvyką numato suruošti birželio 8 d.

GREENPORT, L., N. Y.

Lietuvos vaizdai

Sekmdienį, balandžio 27 d. 4 val. p. p., St. Agnes parapijos salėje, (prie 25-to kelio) 120 Balso skyrius Long Islande ruošia gražią lietuvišką popietę Long Islando lietuviams.

Programoje bus brolių Motuzų - Beleckų filmas "Gražioji Lietuva," tautiški šokiai ir lietuviškos liaudies dainos su daug įvairių margumynų. Maloniai laukiami visi Long Island'o lietuviai, ypatingai tie, kurie dar nėra matę brolių Motuzų "Gražiosios Lietuvos" filmo. Ten matysime ne tik tėvynę Lietuvą, bet ne vienas, gal būt, išvys net ir savo gimines.

Tad visi lietuviai balandžio 27 d. vyksta į gražų Greenportą!

Pelnas skiriamas vargstantiesiems lietuviams tremtyje.

V. Systas

UŽUOJAUTA

Ilgamečiui Lietuvos jaunimo Auklėtoji, gimnazijos mokytojai
Arturui Ribbei

mirus, jo žmonai bei artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Buvusieji Sheinfeldo gimnazijos mokytojai ir mokiniai.

"Rūtos" dainos ansamblis

Velykos – kilnojamoji šventė

Gamtai atgyjant iš žiemos miego, medžiams pradant skieisti pirmuosius savo pumpurus, žmogaus širdis prisipildo pavasario džiaugsmo. Pagoniškasis pasaulis net įsivedė šventę šiam džiaugsmui išreikšti. Tai pavasario šventė. Dar ir šiandien nekatalikiškieji laikraščiai nepamiršta pasveikinti savo skaitytojų šios šventės proga, kuri dažniausiai sutampa su katalikų didžiausia švente – Velykomis. Jau pats žodis „Velykos“ sakytų **didį** šventę, jei jos kilmė iš tiesų būtų pasisavinta iš gudiško žodžio „velyk.“ Gi Kat. Bažnyčia turi kitą vardą: **Pascha**, paimtą iš žydų kalbos **passah**. Žydai šventę Velykas, prisimindami mirties angelo veiksmus Egipte ir tautos išvadavimą iš vergijos pančių. Jie tą įvykį mini Nisan mėnesio 15 dieną.

Bažnyčia pasisavino tik vardą, bet prisimena visai kitą įvykį, vienintelį pasaulyje – Kristaus iš mirties prisikėlimą, kuris, pergalėjęs mirtį, išvadavo pasaulį iš piktosios dvasios vergijos.

Daug kam kyla klausimas, kodėl Velykos nėra švenčiamos tą pačią dieną, o kiekvienais metais keičiasi. Juk norėtųsi švęsti tuo pačiu metu, kaip ir Kalėdas, nes Kristus prisikėlė vieną kartą. Kodėl nešvenčiame tos dienos, kurioje pasaulio Išganytojas pergalėjo mirtį? Bet kaip galime šią dieną pasirinkti Velykų šventei, jei nežinome nei metų nei dienos, kurioje Kristus prisikėlė. Evangelistai to mums nepasako. Jonaš tepasako tik tiek, kad paskutinioji vakarienė buvo prieš Velykų šventę. Iš to sektų, kad tai buvo Nisan 13, o mirtis 14 dieną, šventės išvakarėse.

Taigi, vakarienė, atrodo, įvyko Nisan 13 – ketvirtadienį, o mirtis 14 d. – penktadienį. Dabar svarbu atsekti metus, kuriais šios mėnesio dienos atitiko savaitės dienas. Kristaus kančia tegalėjo būti tarp 28 ir 33 metų. Tik 30 ir 33 metais keturioliktoji Nisan buvo penktadienį. Mūsų mėnesiams atitiktų taip: 30 metais būtų balandžio 7 d., o 33 – balandžio 3 diena. Kurį dieną mums reikėtų pasirinkti, kaip tiksliai Kristaus prisikėlimo datą, nežinome. Galėjo būti balandžio 5 ar 9 diena, jei šis įvykis buvo 33 ar 30 metais. Praėjo beveik 2000 metų, o dar nėra galimybės nustatyti nei metų, nei dienos. Apaštalams tai nebuvo svarbu. Jie šventę Velykas maždaug tuo pat metu kaip ir žydai. Skirtumas buvo tas, kad žydai Velykas švenčia Nisan 15 dieną, kuri gali būti bet kurioje savaitės dienoje. Krikščionys pasirinko sekmadienį, nes šią dieną Kristus prisikėlė. Tačiau ir tarp šių nebuvo sutikimo. Rytiečiai pageidavo, kad būtų laikomasi žydų kalendoriaus ir būtų švenčiama keturioliktoji Nisan, kurioje žydai valgo velykinį avinėlį. Jau šv. Polikarpas važiavo pas popiežių Anicetą, kad galėtų susitarti dėl Velykų šventimo. Popiežius nenusileido, o rytiečiai irgi laikėsi savo, tad jokio sutarimo negalėjo būti. Tik popiežius Viktoras pirmasis (189-199), atsiklašęs vyskupų nuomonės, įsakė Velykas švęsti pirmą sekmadienį po keturioliktosios Nisan. Bet krikščionims, atsivertusiems iš pagonybės, toks apskaičiavimas sudarė sunkumų. Jie nesuprato žydiško kalendoriaus. Teko įvesti romėnų kalendoriaus pa-

vadinimą. Tai Nicenos visuotinis susirinkimas (325 m.) nustatė, kad prisikėlimo šventė būtų švenčiama pirmąjį sekmadienį po pavasario mėnulio pilnatis. Tokiu būdu, jei pilnatis yra kovo 21 d., o ši diena šeštadienis, tai pirmasis sekmadienis yra kovo 22 dieną. Tais metais Velykos yra anksčiausias. Gali būti ir kitaip, nors ir labai retai: kovo mėn. 20 d. mėnulio pilnatis ir kaip tyčia, sekmadienį. Ta-

da Velykos tebus tik balandžio 25 d. – vėliausias Velykos. Juk atsimename 1943 metus, kuriais šitoks atvejis pasitaikė.

Taigi, Velykų data priklauso nuo to, kada pasitaiko mėnulio pilnatis po to, kai diena ir naktis susilygina. Gal būt, Velykos nebus švenčiamos tą pačią dieną tol, kol nebus įvestas naujas kalendorius, kuris nūdien yra studijuojamas. Tada visos šventės turėtų pastoviai datą.

T. K.

ALELIUJA

Jisai jau kėlės! Aleliuja –
varpai siūbuoja augsabalsiai,
ir daug dangų džiaugsmo kūjai:
Jisai jau kėlės: Aleliuja!

Naktį tebeglūdi, siela, tujei?
Kada gi saulėn atsikelsi?
Jisai jau kėlės Aleliuja! –
trimitai griaudžia augsabalsiai.

Ach, mano siela tebedelsia...
Ištieski, Jėzau, ranką Tujei,
suteik aušros malonę skalsiai –
tegieda Saulės aleliuja!

ANTANAS JASMANTAS

VELYKŲ RYTO PROCESIJA

Ak, rytmečiai,
ak rytmečiai tie tolimieji,
kada plačiai
kaip vandenys giesmė laukus užlieja
ir bokšte prikelia osimą ilgą ilgą,
kai pirmutinė smilga
nedrąsiai stiebias pažūrėti
kaip mūs laukų grumsteliai žibūrėti –
ne, ne: kaip paausnotos Tavo rankos žvilga.

Ir Tu eini,
Tu, užmirštas, tris kartus eini.
O gluosnių mūs žiedai raini,
plaukuoti tarsi kirmėlaitės
ant Tavo tako susiraite
ir nusizeminę vis renkasi prie kojų
lyg prieš savaitę
mes palmių Tau su mirtimis nebūtum kloję.
O šiandien vėl Tu mus kvieti:
pagruodžių dunda žingsniai mūs kietai.
Jau tuoj, jau tuoj prinokusioms su diršėm
Ir mes nusiųsim –
visi mes paskutinio vėjo pakąsti
nusiųsim prieš Tavę, augins Tu Kviety!

Ak rytmečiai,
ak rytmečiai tie tolimieji,
kada plačiai
lyg vandenys giesmė laukus užlieja
ir bokšte prikelia osimą ilgą ilgą,
tada ir mes lyg pirmutinę smilga
nedrąsiai stiebiame pažūrėti,
kaip mūs laukų grumsteliai žibūrėti –
ne, ne: kaip paausnotos Tavo rankos žvilga.

dangi ji buvo toji moteris, iš kurios, anot evangelijos šv. Morkaus, Viešpats „išvaręs septynis velnius“, tai paskui mahometonai ir sukūrė legendą, jog prie tos olos buvęs kažkoks pabaisas. Jis saugas septynių miegančiųjų ramybę.

Marija Magdalena tikrai gyveno Efeze

Prof. Massignon toliau nurodo, jog yra visiškai tikra, kad Marija Magdalena su kitais krikščionimis iš Jeruzalės pasitraukė į Mažąją Aziją ir buvo kartu su šv. Jonu Apaštalu.

Jis gi savo Apreikimą surašė netoli Efezo miesto, Patmos saloje. Taip pat ir Efeze krikščionys turėjo slapstytis ir gamintis daiktus, glaudėsi olose už miesto. Vienoje iš jų Marija Magdalena turėjo būti palaidota. Padavimai sako, kad jos kapas buvo dar žinomas ir piligrimų lankomas iki 8 amžiaus. Vienas vokiečių vyskupas dar 745 metais rašo, kad jis lankė Marijos Magdalenos kapą. Jis ir bus buvęs ne kur kitur, o toje „septynių miegančiųjų“ oloje, po bazilika, iš kurios dabar teko krūmais apaugę griuvėsiai.

— m.

SURASTAS MARIJOS MAGDALENOS KAPAS

Prancūzų profesorius Massignon (College de France) šių metų pradžioje karališkoje akademijoje Kaire skaitė pasakaitą apie savo tyrinėjimus Palestinoje ir Mažoje Azijoje. Jis pareiškė, kad yra aptikęs Marijos Magdalenos kapą Efezo mieste. Tam patvirtinti pateikė tokius savo aiškinimus.

miegantiems amžinąją ramybę. Ją saugoja ir nepaprastas gyvūnas, nuolat budįs prie angos.

Prof. Massignon yra įsitikinęs, kad tas pasakojimas atsirado tiksliai iš to, jog kas nors buvęs dar prie tos olos palaidotas.

Marija Magdalena buvusi palaidota Efeze

Prof. Massignon, toliau tyrinėdamas, skaitęs bizantiškus senus raštus. Juose pasakojama, kad Marija Magdalena buvusi palaidota Efeze vienoje oloje. Ant tos olos vėliau buvus pastatyta bazilika. Dešimtam amžiui Marijos Magdalenos palaikai buvę perkelti į Konstantinopolį. Tuose raštuose smulkiai nurodoma ir aprašoma vieta, kur Marija Magdalena buvusi palaidota. Prieš 20 metų tos vietos ieškojo viena austrų mokslininkų ekspedicija. Ji atliko kasinėjimus ir rado bazilikos griuvėsius. Aptiko ir nurodytą olą. Tačiau į tuos austrų tyrinėjimus mažai kas atkreipė dėmesį.

Prof. Massignon, visu tuo susidomėjęs, pradėjo tyrinėti iš naujo. Bazilikos griuvėsius buvo nesunku rasti, bet jie buvo vėl apaugę tankiais krūmokšniais. Reikėjo ilgai vargti, kol buvo aptikta ir nurodyta ola. Prie įėjimo yra nedidelė įdubta kapui. Čia ir turėjo būti palaidota Marija Magdalena. Ka-

Septynių miegančiųjų ola

Efezo mieste, Mažajoje Azijoje, yra viena ola, kuri vietos žmonių vadinama „Septynių miegančiųjų urvu“. Seni padavimai pasakoja, kad toje oloje slapstėsi septyni krikščionys jaunuoliai, kuriuos 1251 metais persekiojo imperatorius Decijus. Vieną kartą juos užklupę imperatoriaus sėkliai ir kai jie atsikak išėiti, anga buvusi užversta akmenimis. Taip tie jaunuoliai ir žuvę. Tiksliai po dviejų šimtų metų buvę surasti jų kaulai. Jų šventę Rytų Bažnyčioje yra švenčiama rugpiučio 4 d.

Tie septyni jaunuoliai kankiniai yra garbinami ir mahometonų. Kiekvieną penktadienį mečetėse iš korano yra skaitoma tų miegančiųjų jaunikaičių istorija. Kai prof. Massignon, aptikęs tą olą, norėjo ją geriau ištyrinėti, tai jo palydovas, tikintis mahometonas, nesutiko eiti į urvą. Jis pareiškė, kad būtų nusikaltimas kliudyti

T. VALIUS

Velykų procesija

Velykinis prisiminimas

Kad ir tūkstančiai mylių šiandien skiria nuo tėviškės, bet Velykoms atėjus, savo mintimis daug kas esame tose savo saulėtų prisiminimų pastogėse. Visi tie vaizdai vėl pasikartoja kaip dalis tos gražios filmos, kurią nutraukė nedėkingi laiko ir įvykių viesulai.

Nebėra jau ten tos įprastinės Prisikėlimo nuotainės, nes ją žmonės kasdien drumsčia pavergęs. Nesikartoja ten jau daugiau tie gražieji šventės papročiai, nes nėra tam nei sąlygų, nei galimybių. Bet vis tiek, kaip lengvo vėjelio pūstelėjimas mintyse pralekia praėjusių dienų velykiniai prisiminimai, kurių negali išplėsti iš atminties nei geležiniai pančiai, nei didžiausi nuotoliai, skiria nuo asmenų ir vietovių.

Taip, kaip šiandien prisimena Didžiojo Šeštadienio popietę – ta didžioji vaikų svajonių pildymo diena. Jie jau nuo vidurdiemio buvo prisibraukę nuo vantu lapų ir prisirinkę svogūnų lukštų. Kitas dar klijimo kampelyje nuo rudens buvo laikęs šėko riešučius, kitas. Tai dabar atėjęs laikas visa išbandyti, kad tik kiaušinių spalvos būtų gražios.

Ir, kai motina užkaičia katilą su vandeniu, visi net išsizioję laukia, kada pradės kunkuliuoti ir jau galima bus mesti „dažus.“

Sėkiniai išeina šviesiai žali, vintiniai – geltoni, o lukštiniai – raudoni. Ir taip, drebančiomis iš džiaugsmo rankomis, kiekvienas gauna po pora kiaušinių, jei nori dar juos atskirai

S. NARKELIČNAITE

pamarginti. Visokiais raštais, pagal savo supratimą, išskutinėje, vėl sudeda visus į krūvą ir taip juos palieka ligi Velykų ryto, kai, atsigavę, jie visi gaus po keletą kiaušinių. Ir tada tik prasidės tas pats didysis linksmumas.

Troboje, kieme, gatvėje, jei lauke nešalta, visur pilna klegesio, kiaušinius mušančių ir ritinėjančių. Su vaikais kartu linksmamai prunkščia jautimas ir senieji.

Kiekvienas bando laimę, ir didžiojoji tas, kieno kiaušinis yra stipriausias, ar riedėdamas luobelio, taikliausiai atsitrenkia į kaimyno kiaušinį.

Taip ateina ir vakaras. Tik jis neneša poilsio. Kaipgi kas eis miegoti ar užmigti bebus galima, nesulaukus lalauninkų. Vaikai ir paaugliai, seniai ir tekėti besirengiančios mergaitės – niekas nesigula. Išėję į kiemą, pasiklauso tik, iš kurios pusės girdėti šunų lojimas, ir laukia, kol lalauninkai pasibels į langą ir paklaus:

— Ar galima šituos namelius palinksminti?

Kur gi nebus galima? Tegul tik „linksmina“. Jau jiems ir kiaušinių ir pyrago parengta.

Tada, smuikui ar armonikai pritariant, stiprus bernų balsai traukia „Aleliuja“. Bet ir po jos nenurimsta. Jeigu žino, kad troboje jaunų merginų esama, jų garbei jau visiškai kitokia gaida nuskamba:

— Pasikelki, mergužele, Vynas mano žaliasai...
Taip jie „pažadina“ mergelę, kviečia ją išeiti į kiemą, tartin:

— Išeik, išeik, mergužele, Vynas mano žaliasai,
Ir atėjo bernuželis,
Vynas mano žaliasai.

Paskui ją kviečia su berneliu pasimatyti ir išeiti „žalian sodan pavaikščioti.“ Ir ne viena, už lango stovėdama ir šio „vynelio“ gaidos ir žodžių pagauta prisimena savo bernelį ir jo ilgisi. Ir kaista jai širdis, saikytum „žaliojo vynelio“ paragavus.

Apsigavusi skepeta, ji išbėga su dovanomis. O dainininkai, dėkodami jai, dar keleto gražių žodžių nepagaili.

Ir taip nuo pirkios iki pirkios, nuo vieno „vynelio“ iki kito, per naktį aplanko daug kaimų, tiek daug išgieda „vynelių“ ir „Aleliujų“, kad net „be gerklų“ apyrytėm namo pargrįžta.

Kojos pavargusios, bet smagi širdis ir pilna pintinė dovanų. Kiek laukų išmindžiota, kiek šunų prilodyta! O kiek prisijuokta tą pirmąją Velykų naktį.

Paskui dar dvi dienas bus linksmumo prie supuoklių kieme. Supsis visi: piemenys ir bernai, vaikai ir senimas. Čia skambės daina, juokas ir kvėpės pavasaris.

Deja, tėviškę ir jos žmones dabar gaubia liūdesys, o jų širdyse taip, kaip ir mūsų nerimsta anų pavasarinų nuotaičių troškimas.

Kristaus Prisikėlimo švenčių proga

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME MŪSŲ SKAITYTOJUS, BENDRADARBIUS IR RĖMĖJUS. LINKIME VISIEMS TYRO VELYKŲ DŽIAUGSMO, O MŪSŲ TĖVYNEI LIETUVAI GREITTO PRISIKĖLIMO IR ISSIVADAVIMO IS DABARTINĖS PRIESPAUDOS.

„Darbininko“ Leidejai T.T. Pranciškonai,

Redakcija ir Administracija

Mes nenorime jokios valstybinės religijos Amerikoje

VYSK. FULTON J. SHEEN

J. E. vysk. F. J. Sheen yra vienas iš žinomiausių Kat. Bažnyčios kalbėtojų. Čia pateikiame santrauką jo pamoklo, pasakytą 1952 m. kovo 16 d. šv. Grigaliaus bažnyčioje, kurio mintys vertos dėmesio ne tik amerikiečių, ne tik katalikų, bet ir kiekvieno patvirtinčio ir pažangiai galvojančio žmogaus.

RED.

Melas yra sakyti, kad krikščionys esą savo kraštui nelojūs ir kad jie esą demokratijos priešinai. Priešingai: "Mes tvirtiname, kad nė vienas, kuris myli Dievą, negali būti nelojulus savo kraštui, kadangi abi mėsos yra dalys to paties Dievo įsakymo. Patriotizmas ir religija turi tas pačias šaknis. Todėl nenuostabu, kad iš Dievo nemylinčio nėra ko tikėtis tėvynės mylėtojo."

Religija pajėgia netgi iš tėvynės išdaviko padaryti patriotą. Kaip iškalbingas pavyzdys yra šv. Matas, pirmasis evangelistas. Jis buvo muitininkas, pinigų lupėjas iš savo bendrataučių ir pasidavė savo krašto užgrobtoms romėnams, mūšiskai kalbant, — "Kvislingas". Bet kada Kristus jį pašaukia į savo sekėjų būrį, šv. Matas tampa didžiausias savo tautos ir jos istorijos mylėtojas, ir jo evangelija laikoma patriotiškiausią iš visų keturių. "Tas, kuris anksčiau buvo tėvynės išdavikas, dabar tampa patriotu. Ir tampa patriotu tik todėl, kadangi jis rado Dievą."

Tai, ką mes Amerikoje tikime, galima sutraukti į 5 punktus:

1. "Mes tikime, kad religija ir patriotizmas yra neperskiriami."

Glaudus religijos ir patriotizmo santykiavimas yra Amerikos tradicija. Pačioje pirmoje inauguracijos kalboje prieš Kongresą (1789. IV. 30) Washingtonas pasakė, kad jokia tauta, "kuri paniekina dangaus duotas tvarkas ir teisės taisykles, negali tikėtis to paties dangaus maloningo šypsenio."

Todėl ir visos nelaimės, užgulusios Ameriką istorijos būvyje, pačių šviesiausių protų buvo suvestos į tai, kad Amerika paniekino Dievo nustatytą tvarką. Lincolnui net ir Civilinis karas buvo ne kas kita, kaip bausmė už tautos nuodėmes: "...Mes pamiršom Dievą, mes pamiršom Jo maloningą ranką... Apsvaiginti pasisekimu... mes neberadome reikalo melstis į Dievą... Todėl pagaliau atėjo laikas, kad mes nužemintai pultume prieš į Žeistą Majestotą, išpažintume savo tautos nuodėmes ir prašytume malonės ir atleidimo."

Praktiškai visi pasirašiusieji Nepriklausomybės Deklaraciją buvo išauklėti religinėse mokyklose. Tie gi, kurie stengiasi religiją išlaikyti mūsų tautiniame gyvenime, yra ne kas kita, kaip tikrieji garbingos Amerikos tradicijos gynėjai.

2. "Mes tikime ir užgirame pirmą JAV konstitucijos paragrafą, kuris sako: "Kongresas teneleidžia jokio įstatymo, kuriuo būtų įvedama kokia nors religija arba kuriuo būtų uždraudžiama jai laisvai praktikuoti."

Europoje yra valstybių su valstybinėmis religijomis. Amerikoje valstybinė religija yra uždrausta. Mes katalikai šią Amerikos politiką priimame be jokių rezervų su visišku lojalumu ir paklusnumu civilinei valdžiai. Mes esame lojalūs Bažnyčiai ir esame lojalūs valstybei. Tame nėra jokio prieštaravimo, kadangi tiek Bažnyčios, tiek valstybės jėga ir autoritetas eina iš Dievo, tik su tuo skirtumu, kad Bažnyčios jėga ir autoritetas eina tiesiai iš Dievo, o valstybės — iš Dievo per žmones. Išganytojas pats

pasakė: "Atiduokit kas cėsoriaus, — cėsoriui, o kas Dievo — Dievui."

"Todėl mes nenorime jokios valstybinės Bažnyčios Amerikoje ir mes darysime visa, kas yra mūsų galiose, kad tokia nebūtų įsteigta... Mes esame labai nustebinti skleidžiamų melių, esą mes siekią įsteigti valstybinę religiją ir Jungtinės Valstybės sujungti Bažnyčią ir valstybę. Nei vieną kartą jokiam šio krašto vyskupų suvažiavime Bažnyčios ir valstybės sujungimo klausimas nebuvo svarstomas."

Niekados nėra gautas joks raštas iš šv. Tėvo, raginas mus pasipriešinti dabartinei valdžios formai ar raginas Amerikoje sujungti Bažnyčią ir valstybę. Net ir tuo atveju, jei persekiojimai kiltų prieš mus, mūsų tikėjimas draustų mums sukilti prieš Jungtinių Valstybių valdžią."

"Jei aš arba kuris kitas — mėginčiau šiame krašte pakelti savo balsą prieš konstituciją ir skatinti Bažnyčios ir valstybės sujungimo idėją tokiu būdu, kokių mus mūsų priešai kaltina... arba jei mėginčiau skelbti kitų žmonių, nežiūrint kaip jie tikėtų, fizinį ar dvasinį laisvės ar sąžinės suvaržymą, aš būčiau nutildytas, aš būčiau suspenduotas, aš būčiau pasmerktas. Ir ne todėl, kad tai, ką aš skelbčiau, būtų netaikoma ir ne vietoje, bet todėl, kad tai būtų netiesa ir priešinga teisei. Jungtinių Valstybių autoritetui ir mūsų Motinos Bažnyčios minčiai."

Kas gali išdrįsti sakyti, kad katalikai Amerikai buvo nelojalūs? Nepriklausomybės kovotojų eilėse katalikų skaičius buvo nuostabiai didelis. Pirmajame gi Pasauliniame kare, nors mes sudarėm tik 17% visų gyventojų skaičiaus, mes davėm savo armijoms 600.000 vyrų. Pirmasis sužeistas kareivis buvo katalikas; pirmasis nukautas karininkas buvo katalikas; pirmasis žuvis jūrininkas buvo katalikas; pirmoji sužeista gailėtingoji sesuo buvo katalikė; pirmasis prieš žemėje kritęs kareivis buvo katalikas; pirmoji dvikovė ore buvo kovota katalikais; pirmasis Distinguished Service Kryžiu mi apdovanotas buvo katalikas."

"Antrajame Pasauliniame kare mes buvome tik 20% vi-

sų gyventojų, o vis dėlto 31% mūsų karo pajėgų davė katalikai, iš kurių 67 nusipelnė Congressional Medal of Honor."

3. "Mes tikime, kad geriausia garbė yra prieš totalizmą yra gila piliečių religingumas."

"Totalistinė valstybė yra tokia, kuri pasisavina žmogų, jo kūną ir sielą. Vienintelė ištikimybė, kurią ji pripažįsta, yra ištikimybė diktatoriui. Tačiau religija tai padaro neįmanoma."

"Kol turime žmonių, kurie meldžiasi, kurie garbina Dievą pagal savo sąžinės balsą, kurie tiki, kad jų sielos priklauso Dievui ir kad vieną dieną jos grįš prie Dievo, jokiam tirionui nebus įmanoma jų sutrinti lyg vynuoges į totalistinės valstybės vyną."

"Ši tiesa yra patvirtinta totalistinių valstybių darbų. Jos aiškiai žino, kad jos niekada negali pilnai pavergti sielų, kol nepersekoja pačios religijos."

4. "Mes tikime, kad vienintelis mūsų pažangos kelias yra atsipalaidavimas nuo politinių ir pasaulietiško dalykų."

"Bažnyčios pažangos kelias yra priešingas pasaulio pažangos keliui. Viešpats kalbėjo: "Palaiminti jūs, jei žmonės jūsų neapkęs, jus persekios ir šmeis dėl mano vardo." Ir vėl: "Dėja jums, jei visas pasaulis jus girs."

"...Tuose mūsų istorijos momentuose, kada mes įsivildavome į žemiškus reikalus, kada mes per daug priartėdavome prie pasaulietiško dalykų, kada per glaudžiai įsijungdavome į politiką, kada pasimesdavome laikiniuose dalykuose, mes tapdavome silpni, nebeturėdavome šventųjų ir tapdavome pasaulio vergais."

"Bet kadangi mes norime būti stiprūs Dievo stiprybe, mes eisime priešinga kryptimi... — mes garbinsim Dievą, nors mūsų rankos būtų užadotos ir mūsų galvas suspaustų melo ir šmeižtų erskėčių vainikas."

5. "Mes tikime, kad visi amerikiečiai, kurie tiki į Dievą, visi, kurie yra religinės ir moralinės tradicijos dalininkai, visi žydai, protestantai ir katalikai turėtų susijungti, kad tuo būdu išlaikytų mūsų kraštą kaip antrinę priežastį po dieviškosios Apvaizdos pasaulio laisvės sargyboje."

Prisikėlusio Kristaus

Ramybės ir Taikos

visiems parapijiečiams

linki

Msgr. J. Balkūnas, Klebonas

Kun. J. Kartavičius

Kun. P. Lekešius

V. J. Atsmainymo Parapija, Maspeth, N. Y.

Nuoširdžiai sveikinu

visus parapijiečius

Velykų švenčių proga

KUN. N. PAKALNIS

Aprėškimo parapijos Klebonas
Brooklyne

PRISIKĖLUSIO KRISTAUS DZIAUGSMO

VISIEMS PARAPIJIEČIAMS LINKI

Kun. A. Petrauskas, Klebonas

Kun. V. Masiulis

Šv. Jurgio Parapija, Brooklyn, N. Y.

Prisikėlusio Kristaus

Ramybės ir Taikos

Visiems parapijiečiams ir Darbininko skaitytojams linki

Angelų Karalienės parapijos kunigai

Klebonas kun. J. Aleksiūnas

Kun. V. Pikturna

Kun. V. Dabušis

Prisikėlusio Kristaus

Taikos ir Ramybės

VISIEMS PARAPIJIEČIAMS
LINKI

Kun. J. Gurinskas, Klebonas

Kun. Dr. M. Ražaitis

Kun. A. Parancevičius

Aušros Vartų Parapija, New York

Prisikėlusio Kristaus

Ramybės ir Taikos

VISIEMS PARAPIJIEČIAMS
LINKI

MSGN. I. KELMELIS

Svč. Trejybės Parapijos Klebonas
Newark, N. J.

Prisikėlusio Kristaus

Ramybės ir Taikos

VISIEMS PARAPIJIEČIAMS
IR DARBININKO SKAITYTOJAMS
LINKI

Kleb. kun. J. Simonaitis

Kun. Dr. J. Starkus

Kun. A. Kasparas

Msgr. I. Starkus

Kun. J. Šeštokas

ST. MICHAEL'S CHURCH

Bayonne, N. J.

Gerbiamieji Parapijiečiai!

Mūsų Išganytojaus Prisikėlimo Šventė yra nepaprastai džiugi ir garbinga, ypač tikinčiam žmogui, kuris gavėnios metu liūdėjo, apmąstydamas Kristaus Kančią.

Šios Didžios Šventės proga, nuoširdžiai sveikiname visus parapijiečius ir linkime

LINKSMŲ VELIKŲ!

Kleb. kun. M. G. Kemežis

Kun. V. Karalevičius

Kun. J. Pragulbickas

Ramybės ir Taikos

Prisikėlusio Kristaus

VISIEMS PARAPIJIEČIAMS
LINKI

Kun. L. Voisiekauskas

Sopulingos Dievo Motinos Parapijos Klebonas
Harrison-Kearny, N. J.

Prisikėlusio Kristaus

Ramybės ir Taikos

VISIEMS PARAPIJIEČIAMS
LINKI

KUN. J. P. KINTA

Sv. Kazimiero Parapijos Klebonas
Paterson, N. J.

Pranciškonų Vienuolynas Brooklyne

Velykų švenčių proga nuoširdžiai sveikina visus savo geradarius ir rėmėjus ir linki skaidraus Velykų džiaugsmo.

Tėvas Vikt. Gidžiūnas, OFM.,
Vienuolyno Viršininkas

Skaidraus Velykų Džiaugsmo

visiems Draugams ir Pažįstamiems
linki

Kun. J. Pakalniškis

Kun. A. Račkauskas

Didysis Ketvirtadienis

Didžiajai Velykų tragedijai apaštalai buvo iš anksto neblogai parengti. Jie žinojo, kad Kristus turi būti nužudytas, kad jį išduos vienas iš Jo mokinių. Jie nesunkiai galėjo ir visas Velykų tragedijos smulkinimas atsekti. O tačiau įvykiai užklupo lyg ir netikėtai. Jie išbėgiojo, kaip avys, užgavus piemenį.

Ateitis buvo dar sunkesnė. Jų laukė visiškai sunaikinimas. Jie turėjo pereiti sunkią bandymų ir kančios ugnį. Žmogaus akims yra visai nesuprantama, kaip tie paprasti žvejai galėjo tiek daug nuveikti ir tiek daug išskentėti.

Visa paaiškina Didysis Ketvirtadienis. Tada įvyko pats didžiausias istorijos stebuklas. Dievas, kuriam menka buvo puošnioji Saliamono bažnyčia, Dievas, kurio negali apimti nei Dangus nei žemė, pasirinko prastą duoną ir vyno pavidalą, kad galėtų likti su žemės vaikais per amžius. Jei pasikliautume vien savo supratimu ir išmintimi, niekada negalėtume tuo tikėti, tačiau pats Dievas švč. Sakramentu paslapčiai patvirtino, paskelbė ir įrodė.

Pirmieji Bažnyčios amžiai, kaip ir paskutiniai, kalbėte kalba už tai, kad mūsų tarpe turi būti Dievas labai arti, jei tiek daug karžygių aukojasi. Pirmieji kankiniai eidavo nartin drasiai, nes jų kraujuje jau buvo Kristaus kraujas, jų kūne Kristaus kūnas. Misionieriai keliavo iš vieno pavojaus į kitą tik kartu su Eucharistija, kartu su švč. Sakramentu.

Kai prisimename Didįjį Ketvirtadienį, tikrai įsitikiname, kad Dievas, ir būdamas taip turtingas, nieko daugiau savo ištikimiesiems negalėjo duoti. Dievas, kuris yra taip išmintingas, nieko geriau nesugalvojo, kaip pasilikti Pats altoriaus Sakramente. Va čia ir yra ta

Kun. L. JANKUS
didžioji Didžiojo Ketvirtadienio prasmė.

Šiandien mūsų tikėjimas į švč. Sakramentą, yra daug labiau pagrįstas kaip pirmųjų

relikvijų daug mažiau verti už Jį Patį švč. Sakramentą.

Gražiosios pasaulio katedros ir puošnieji altoriai yra pastatyti švč. Sakramentui pagerbti, tačiau ne altoriuje likti, ne Katedroms statyti buvo įsteigtas švč. Sakramentas. Kristus

kad mes būtume su Juo visada ir būtume Jo tauta.

Zymus muzikas žydas Herman Kohen Paryžiaus katedroje vienu mišparų metu pavadavo vargonininką. Per palaiminimą švč. Sakramentu jis pats nepajuto, kai jo keliai susilinko, ir širdį užliejo nepaprastai šiluma. Jis pakilo nauju žmogumi. Kai metė klaidos ir nuodėmės kelius, nustebino vi-

garbę, jei nenoriu žerti jūsų aukso į savo kišenes, tai dėl to, kad radau didesnius turtus. Manęs nebevilioja jūsų skanūs valgiai ir žalios vynas, nes radau ir geresnį maistą ir geresnį gėrimą, tai yra švč. Sakramentą.

Švč. Sakramentas yra ne altoriams pagyvinti, ne procesijoms ruošti, ne didžiosioms šventėms švęsti, bet stiprinti

Pirmoji apaštalų komuniija

krikščionių. Jie tada tikėjo tik Viešpaties žodžiais. Šiandien mes turime visą dviejų tūkstančių metų liudijimą, kad Didžiojo Ketvirtadienio įvykiai buvo patį didžiausioji Dievo Dovana žmonijai. Prisilietimas Kristaus rūbų, bučiamas Jo

nori nužengti iš Dangaus į švč. Sakramentą, kad tuo būdu galėtų susijungti su žemės vaikais, kad galėtų patekti į jų širdis. Eucharistinis Kristus nori mūsų pačių; nori mus pašvęsti, sustiprinti, sujungti su pačiu Dangumi. Kristus nori,

sa pasakė. Draugai ir muzikos mėgėjai užpylė laisvais ir pralėty susijungti į sceną, į puotlas ir žaidimus. Tada tas didysis muzikas atviro laisvą spaudoje jiems atsakė: "Jei nenoriu grįžti prie jūsų laurų vainikų, reiskia, radau didesnę

mūsų sieloms. Pasaulio pavojus įveikti viena ranka yra gana sunku, tačiau kai Kristaus Kūnas ir Kraujas stiprina, viskas įmanoma. Tik tuo būdu išaiškintas kankinių kelias, tik tuo būdu suprantamas vienuolių ir kunigų pasiaukojimas, nes čia per juos veikia pats Eucharistinis Kristus.

Didysis Ketvirtadienis tuo būdu yra pati reikšmingiausia Bažnyčios istorijai diena. Paskutinioji Vakariene buvo tik pradžia naujo ir pilno aukos gyvenimo.

Laikraštis toliau pažymi, jog šie faktai buvo Sov. S-gos nuodugnai išstudijuoti ir paruošti strateginiais ir politiniais sumetimais išplėsti savo įtakos zoną galimai labiau į Vakarų. Pabaltijo kraštai Sov. generalinio štabo 1939 m. išleistame žemėlapyje buvo jau pažymėti kaip sov. respublikos. Tai įrodo, kad jų prijungimas buvo anksčiau nuspręstas, negu spėtas įvykdyti. Tam tikslui sov. Rusija, sudariusi slapta sutartį su hitlerine Vokietija, pagal kurią Estija ir Latvija, o vėliau ir Lietuva, patekusios Sovietų įtakos zonoje. Už šią sutartį Sovietai sumokėjo 7-500.000 dolerių aukso. Šitoji gėdinga prekyba nusprendusi Pabaltijo kraštų likimą. Sekusios minimų kraštų okupacijos siekė to paties tikslo paversti ir nuskurdinti.

Straipsnis išsamiai nušviečia Rusijos ultimatumų neteisėtumą, kurio nepateisina jokie argumentai, — nes Pabaltijo valstybės nesudariusios betarpio ar tarpinio pavojaus. Šiuo faktu Sovietai sulaužė net penkias tarptautinių požiūrių galiojančias sutartis. Po to sekusi karinė okupacija — pabrėžia laikraštis — yra taigi tarptautinis nusikaltimas, kurio tikslas buvo primesti vienos tautos valią kitai, kad būtų įvykdyta smulkiai paruošta prijungimo programa. Naujos vyriausybės, sudarytos ginkluoto spaudimo pagalba, neatstovavo tautos valios, negalėjo vykdyti teisėtai valdžiai priklausančių teisių ir buvo nekonstitucinės. Taip pat visi jų veiksmai neturi teisinio pagrindo ir teisiskai negalioja. Dėl to šitos smurto ir apgaulės kelių įvestos valdymo formos Pabaltijo kraštuose Vakarų valstybės nepripažino.

"Il Quotidiano" š. m. kovo 8 d. laidoje plačiai aprašo privertiamojo darbo stovyklas Sov. S-goje. Straipsnyje pažymima, jog ypatingai II-jo pasaulinio karo metu šitos stovyklos labai išsiplėtusios, kai Sovietų aukomis tapo lenkai, lietuviai, latviai, estai ir kt. tautos. Karui pasibaigus, net ištisos pasienio gyventojų — ukrainiečių, karelių, baltų ir kt. — sritys buvo masiškai išgabentos į rytus, o į jų vietas atgabenti rusai. Toks likimas 1946 m. ištiko ir keletą autonominių musulmonų respublikų.

"La Croix" š. m. vasario 25 d. laidoje patalpino p. E. Turausko straipsnį apie Lietuvą, kuriame suglaustai nupaisojamas visas istorinis Lietuvos valstybės kelias iki 1918 m. Nepriklausomybės akto paskelbimo. Ir šiandien, nežiūrint besitiesiančios okupacijos, Lietuva de jure egzistuoja kaip civilizuotų tautų tarptautinės bendruomenės narys. Šitas faktas pavergtus ir tremtyje esančius lietuvius guodžia ir drąsina. Lietuvų tauta nesiekia nieko kito kaip laisvės ir neturi jokio kito tikslo kaip nepriklausomybė. 22 nepriklausomo gyvenimo metai aiškiai įrodo, kad ji verta laisvai gyventi.

verta laisvai gyventi.

Gausios dangaus palaimos Velykų proga

VISIEMS PARAPIJIECIAMS
LINKI

Kun. I. Valančiūnas

Šv. Kazimiero Parapijos Klebonas
Philadelphia, Pa.

Prisikėlusio Kristaus Ramybės ir Taikos

VISIEMS PARAPIJIECIAMS
LINKI

KUN. J. VALANTIEJUS

Šv. Juozapo Parapijos Klebonas
Waterbury, Conn.

NUOSIRDŽIAUSIAI SVEIKINU

VELYKŲ ŠVENČIŲ PROGA

Visus savo parapijiečius,
choristus,

vargonininką,

seseles-mokytojas,

vaikučius,

draugus ir prietelius.

VISIEMS LINKSMAUS ALELIUJA!

KUN. P. J. JUŠKAITIS

Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos
Cambridge, Mass., Klebonas

Prisikėlusio Kristaus Ramybės ir Taikos

VISIEMS PARAPIJIECIAMS
LINKI

Kun. Dr. V. Martusevičius

Šv. Jurgio Parapijos Klebonas,
Philadelphia, Pa.

Prisikėlusio Kristaus Ramybės ir Taikos

VISIEMS PARAPIJIECIAMS
LINKI

Kun. M. J. Kazėnas

Šv. Kazimiero Parapijos Klebonas
Pittsburgh, Pa.

Prisikėlusio Kristaus Ramybės ir Taikos

VISIEMS PARAPIJIECIAMS
LINKI

KUN. J. J. CEPUKAITIS

Šv. Andriejaus Parapijos Klebonas
Philadelphia, Pa.

Prisikėlusio Kristaus Ramybės ir Taikos

VISIEMS PARAPIJIECIAMS
LINKI

KUN. J. BAKSYS

Šv. Jurgio Parapijos Klebonas,
Rochester, N. Y.

Prisikėlusio Kristaus Ramybės ir Taikos

VISIEMS PARAPIJIECIAMS
LINKI

KUN. IGN. BOREIŠIS

Šv. Antano Parapijos Klebonas
Detroit, Mich.

Sustojusi širdis

(IS GYDYTOJO PERGYVENIMU)

Taikos ir ramybės Velykų proga
visiems savo kostumeriams
LINKI

ANTANAS VIKRIKAS
(MESOS KRAUTUVĖ)

125 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Skaidraus Velykų džaugsmo
VISIEMS KOSTUMERIAMS

SILVER BELL BAKING CO.

(Formerly Varpas Bakery)

36-40 STAGG STREET
BROOKLYN, N. Y.

Skaidraus Velykų Džiaugsmo

VISIEMS KOSTUMERIAMS LINKI

RANDALL'S LIQUOR STORE
JUOZAS IR IZABELE MISUNAI

103-55 Lefferts Boulevard, Richmond Hill, N. Y.

Linksmų Velykų
LINKI

ZUPP'S
Bar and Grill
PROP. JOSEPH ZEIDAT, Jr.
411 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Linksmų Velykų

SAVO DARBININKAMS,
GIMINĖMS IR PAŽISTAMIEMS
LINKI

JONAS ATKOČAITIS

456 Johnson Ave., Brooklyn 6, N. Y.

Linksmų Velykų

Visiems pažistamiems ir kostumeriams
linki

JULIUS KUMPIKAS

Elektromotorų Dirbtuvė
105 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Linksmų Velykų

VISIEMS KOSTUMERIAMS LINKI

KUNDROTO VAISTINE

235 BEDFORD AVE.,
BROOKLYN, N. Y.

Linksmų Velykų

LINKI

D. J. EARAMINAS

Funeral Director

2339 E. ALLEGHENY AVE.,
PHILADELPHIA, PA.

Akyse švietė daug vilties

Pabudino mane vieną labai ankstyvą rytą budinti sesuo, vienuolė Elžbieta, ir, tiesiog traukdama iš lovos, skubino, sakydama, kada labai sunkus ligonis reikia tuojau parvežti į ligoninę. Greitosios pagalbos automobilis jau laukė apačioje. Išskubėjau daug ko ir neklaušinėjęs. Mažasis Jonas jau sėdėjo prie vairo, o mūsų didžiojo kadiliako motoras jau ritmingai dirbo, atrodė jau pakankamai įšilęs. Visomis sirenomis kaukiant, mudu pasileidome per miegantį miestą. Jonas negailestingai spaudė sireną ir mudu lėkėme kaip pabėgę, stebėdami, kaip mums iš kelio traukėsi pasivėlavusios ar per anksti grįžtančios privačios mašinos. Visai neilgai važiavę, atsidūrėme prie ligoninio namo. Tenai jau mūs laukė mėlynai apsirengęs policininkas. Nuskubėjau viršun žiūrėti ligonio.

Didelių skausmų suimtas, pablyškęs, lovoje gulėjo kokių 28 metų vyras. Mano skubus tyrimas greit buvo baigtas. Diagnozas beveik aiškūs iš karto. Man rodėsi, kad ligonis buvo ilgai sirgęs skrandžio opa, o štai staiga šiąnakt toji opa prakiuro, ir visas skrandžio turinys išsiliejo į pilvo plėvės ertmę. Aiškiai sunki padėtis, ir operacija viena tikrai gali li-

gioninėje jam tuojau buvo padaryta kraujo perleijimas, jis paruoštas operacijai, ir ne daugiau kaip pusė valandos pralinks, jis jau buvo operacinėje. Maniau, kad mano pareigos buvo pasibaigusios. Tariausi tuojau nulisias į kampan ir dar primigsias, o tomis dienomis mums visiems ten dirbantiems tik vieno ir tetrūko — tai normalaus miego.

Telefonas suburbė. Sesuo iš operacinės pasakė, kad chirurgui reikalingas dar vienas asistentas. Nieko nepadarysi, visi miegai išdulkėjo. O kai aš pradėjau mazgotis rankas, se-

nas ir rimtas chirurgas jau buvo bebaigęs. Jis, mane pasveikinęs, tepasakė:

— Paskubėk, mūs laukia didelis darbas.

Greit prasidėjo operacija. Operacijos metu buvo girdėtis

Gyd. Pranas J. Bagdanavičius

goni išgelbėti. Daug nelaukę, policininko padedami, išgabėnomė ligonį į ligoninę. Išėjant mano paskutinis žvilgsnis krito ant dviejų mažųjų vaikų, kučių ramiai miegančių savo lovytėse. Jų motina palydėjo mus didelėmis ašarų prisipildžiusiomis akimis, ir tose akyse švietė daug vilties.

Prakiurusi vieta skrandyje

Ligoninėje jam tuojau buvo padaryta kraujo perleijimas, jis paruoštas operacijai, ir ne daugiau kaip pusė valandos pralinks, jis jau buvo operacinėje. Maniau, kad mano pareigos buvo pasibaigusios. Tariausi tuojau nulisias į kampan ir dar primigsias, o tomis dienomis mums visiems ten dirbantiems tik vieno ir tetrūko — tai normalaus miego.

Telefonas suburbė. Sesuo iš operacinės pasakė, kad chirurgui reikalingas dar vienas asistentas. Nieko nepadarysi, visi miegai išdulkėjo. O kai aš pradėjau mazgotis rankas, se-

nas ir rimtas chirurgas jau buvo bebaigęs. Jis, mane pasveikinęs, tepasakė:

— Paskubėk, mūs laukia didelis darbas.

Greit prasidėjo operacija. Operacijos metu buvo girdėtis

tik vyriausio chirurgo aiškūs ir sausi komandavimo žodžiai, retkarčiais griktelėdavo vienas instrumentas į kitą. Ligonis gražiai miegojo. Jį užmigdęs gydytojas ramiai tikrino ligonio būseną. Viskas atrodė eina puikiai, operacija vyko visai kaip reikėjo, patyrusi chirurgo ranka net nedvejodama atlikinėjo darbus sistematiškai, nei perskubiai nei perlėtai. Prakiurusi vieta skrandyje buvo surastas, ji užsiūta. Pritraukti raiščiai ir jais padengta buvusi kiaurymė sustiprinimui, atrodė, kad viskas vyksta laimingai. Staiga anestetistas sušuko:

— Sustoję širdis!

Iš tiesų, ligonio širdis staiga sustoję plakusi. Veidas ir visi matomi atviroje žaizdoje organai ėmė darytis mėlyni. Atsitiko baisiausia komplikacija, kokia gali atsitikti operacijos metu. Sustoję širdis.

Chirurgas tuojau sustoję operavęs. Jis griebėsi vėl peilio, plačiai prasiplovė dangas, sky-

rusias širdį nuo vidurių, pagriebė širdį į savo ranką ir ritmiškai pradėjo ją spaudyti, sa-

kytumei pamėgdžioti pačios širdies ritmiką, padėti širdžiai susitraukti ir atsileisti. Jis no-

rėjo dirbtiniu būdu sužadinti širdies veikimą, atgaivinti širdies pulsavimą. Širdies masazas — viena vienintelė priemonė. Anestezijos gydytojas tuo pačiu metu dirbtinai taip pat ritmiškai pumpavo deguonį į ilgonio plaučius. Nuostabus klaukimo ir milžiniškos įtampos minutės. Visų akys ir visų dėmesys tikrai apie ligonį.

Nepajutome, kai operacinės kampe atsirado ligoninės kapelionas ir pradėjo tyliai melstis. Žinoma, tai sesuo Elžbieta, ji tikra Šv. Pranciškaus ordono narė, negi ji leis kam nors numirti be kunigo. Aišku tai josios darbas.

Kas valdo širdį?

Mokslininkai, tyrinėdami žmogaus kūno sudėtį, labai daug darbo ir pastangų yra padėję žmogaus smegenų tyrinėjimams. Beveik tiksliai jie yra nustatę, kad kiekvienas mūsų kūno darbas turi savo valdytoją smegenyse. Ties valdytojai arba tie maži smegenų lankeliai yra išbarstyti visuose smegenyse, vietomis jų viduje. Vienas lankelis valdo mūsų judesius, kitas — mūsų klausą, kitas regėjimą, kitas — girdėjimą ir t.t. Gana giliai smegenys yra tie lankeliai arba smegenų centrai, kurie valdo širdies plakimą arba mūsų alsavimą.

Širdžiai sustojus, prasideda žmogaus mirimas. Žmogaus smegenys yra labai jautri vie-

ta žmogaus organizme, jie labai opūs, ir dėl to, kai širdis sustoja veikusi, mirti pirmieji pradeda žmogaus smegenys.

Medicinos patirties sakoma, kad jei sustojusi širdis palieka sustojusi septynios ar daugiau minučių, tai tada jau nebeįmanoma tokio ligonio atgaivinti, jokios priemonės tada negelbsti. Kai kurie mokslininkai tas septynias minutes vadina kritiškėmis gyvybei minutėmis.

Operacija pavyko, bet...

Tiek anestetisto tiek chirurgo darbas nenuėjo veltui. Mūsų ligonio širdis pamažu ėmė atsigaivinti. Pačioje pradžioje kiek silpnokai, vėliau kiek stipriau ji pradėjo pati susitraukinėti, pamažu širdies susitraukimai tiek sustiprėjo, kad jau širdies masazas nebebuvo reikalingas. Ligonis pamažu ėmė atsigaivinti, pasitaisė jo veido spalva, pasitaisė jo alsavimas. Operacija tuojau buvo baigta.

Kai iš anestezijos ligonis išsivadavo, pasirodė, kad širdies sustojimas vis dėlto paliko baisių pasekų. Ligonis nors ir buvo gyvas, nors jis ir gyveno, bet ištikrųjų jis nebegyveno. Jo širdis plakė, jis alsavo, bet jis negalėjo pajudinti nei kojų nei rankų, jis negalėjo kalbėti, negalėjo valgyti nei nuryti, jis nieko nematė nei girdėjo, jis nieko nesuvokė, ir jis visai nieko nejautė. Jis paliko tikrai gyvas bet jau daugiau nebegyvenantis. Jis buvo visai panašus į augalą. Tikrai, pavirtęs kaip ažuolas girių puikus...

Sustojusi širdis — pati baisiausia komplikacija chirurgijos praktikoje. Ji pasitaiko tiek sunkiems, tiek lengviems ligoniams, tikroji šios komplikacijos priežastis nėra tiksliai žinoma. Ji gali pasitaikyti bet kada. Mūsų ligonio atveju, viskas, kas galima buvo, padaryta jam gelbėti, bet tas galutinai nepadėjo.

Chirurgai žino šiandien priemonių gelbėti ligoniams tokios nelaimės metu, bet ir geriausia technika, ir geriausias žinojimas nevisuomet nuveda prie gerų rezultatų.

Mūsų ligonis paliko bejausmis ir be tikros gyvybės ženklų dar kelias dienas. Buvo padėtos visos pastangos jam išgelbėti, tačiau tie mažieji lankeliai smegenyse, matyt, spėjo numirti, ir jų atgaivinti mums nepasisekė. Numirė ir mūsų ligonis...

O dar ir šiandien, aš vis matau jo žmonos akis kupinas vilties, ir du mažukų vaikučių, miegančių savo lovytėse...

PRAGARAS AMŽINAS

Michelangelo, didysis italų menininkas, šv. Tėvo Pauliaus III įsakymu tapė Vatikane garsųjį "Visuotinį Teismą". Trokšdamas tobulumo, darbą vykdė gana lėtai. Dailininkui po kojomis nuolat painiojosi senukas Blažiejus, Popiežiaus ceremonijų meistras, kuris vis bumbėdamas ragindavo skubėti arba piktindavosi iš dailininko nutapytų nuogų figūrų. Galų gale Michelangelo, praradęs kantrybę, atsikėrė, nutapydamas Blažiejų tarp pragaro prakeiktųjų.

Blažiejus, išvydęs save pragare, bėgo pas Popiežių skustis ir reikalavo, kad jis ten būtų užteptas.

Pirmiausia Paulius III girdžiai nusijuokė, o paskui prisipažino nieko negalįs padaryti nė jis.

— Kaip, Jūsų Šventenybe, negalite? — stebėjosi Blažiejus.

— Jei tave būtų padėjęs skaistyklon, daryčiau viską, kad iš ten tave ištraukčiau, iš pragaro gi nėra niekam jokios galimybės išeiti, pragaras amžinas.

Taip vargšas Blažiejus ir liko "pragare."

A Happy Easter to all our Customers and Friends

A. E. KATILIUS

JEWELRY

and

ELECTRICAL APPLIANCES

505 E. 8th Avenue

Homestead, Pa.

Phone: HO. 1-0930

EASTER GREETINGS

HALF BROS.
Homestead's Big Store

"Since 1899"

120-122 EAST 8th AVENUE

HOMESTEAD, PA.

HO. 1-0800

EASTER GREETINGS

To all our Lithuanian Customers and Friends

First Federal Savings & Loan Ass'n
OF HOMESTEAD

200 E. 8th Avenue HO. 1-8433 Homestead, Pa.

SVEIKI, SULAUKE SVENTŲ VELYKŲ!

CAMPBELL'S

The Store with the White and Black Front

Fish—Poultry—Eggs—Cut up chicken

Telephone, HOMESTEAD 1-2314

609 AMITY STREET

HOMESTEAD, PA.

EASTER GREETINGS

PRESCRIPTIONS

SICK ROOM SUPPLIES

COMMUNITY PHARMACY

815 Ann Street

Homestead, Pa.

Phone, HO. 1-3442

EASTER GREETINGS

MORRIS GRINDBERG'S

WOMEN'S and CHILDREN'S WEAR

Since 1895

309 East 8th Avenue

Homestead, Pa.

SVEIKI, SULAUKE SVENTŲ VELYKŲ!

AL LUTHERAN

Beer Distributor

PRISTATOM ALŲ Į NAMUS

1414 Mifflin Street

Homestead, Pa.

Phone: HO. 1-3133

EASTER GREETINGS

Margolis Distributing Co.

All Brands of Beer and Soft Drinks

543 Ammon St. Homestead, Pa. Phone: HO. 1-1785

EASTER GREETINGS

VICTOR SHOE COMPANY

Homestead's Largest Shoe Store

Home of Red Cross Shoes

316 East 8th Avenue

Homestead, Pa.

Budelis ir mergaitė

PAULIUS JURKUS

Tai atsitiko Vilniuje, kai Ašmenos —dabartinioje Aušros Vartuose dar nebuvo pakabinta Dievo Motinos paveikslas. Kaip liudija senosios miesto kronikos, ten, vartų bokšte, gyveno budelis.

Lyg vaiduoklis gąsdino jis visus gyventojus, bet miestui buvo reikalingas, — kas nu-teistųjų galvas kapos! Kitur nerasdami kampo, priglaudė jį bokšte. Ir budelis, gaudamas nemažą pinigą, sutiko lyg šmėkla lindėti šaltame mūro kambaryje.

Per dieną jis miegojo, knarkdamas kaip lokys, kad praeiviai net išsigandę sprukdavo pro vartus. Vakare jis traukdavo į Kalvių gatvę, į „Priekalo“ smuklę. Gyventojai ir čia jo nenorėjo išleisti, bet taip nusprendė miesto valdžia, — kur kitur jis gers alų. Tad ir pastatė smuklės kampe ažuoliniu lentų stalą, vietoje kėdės paritodidėlį trinką ir prie sienos grandine prirakino varinį ašotį. Visi į šią kėdę paniekiamai žiūrėjo, ir niekas, net smuklei sausakimšai prisigrūdus, ten nedrįsdavo atsistoti.

Vos tarpdurį užtvėnkdamo budelio raudona liemenė, nuščiudavo smuklės dainos, ir linksni meistras bei gizeliai sukišdavo nosis į savo kausus. Iš padilbų žvelgdavo, kaip šis šniokštuodamas nudribdavo ant trinkos ir imdavo maukti alų. Su trečiu ar ketvirtu ašotiu jis atsukdavo ilgus išus į žmones ir šypsodavosi riebiu veidu. O žmonės širdo, plaštakom daužė stalus, zadėjo rašyti karaliui, siųsti pasiuntinius popiežiui, kad uždraustų šiam kraugeriu lankyti jų padorių smuklėje. Tame įkarštyje staiga pakildavo budelis, išsprendavo storas rankas ir atsisėdavo kambario viduryje.

— Pakliūsit jūs, o tada! — jis mosteldavo dešine taip stipriai, kad rodos, visų galvos ims ir nulėks. Mirties tyla nuslopindavo gincius, ir budelis, skardžiai nusijuokęs, sunkiais žingsniais lyg stumbras išlinguodavo pro duris.

Bet nereikėjo sauniems Vilniaus kalviams, stikliams ir odžiams nei laiško karaliui rašyti, nei pasiųsti pas popiežių siųsti: budelis pats nebeatėjo į smuklę. Atsitiko gi šitaip.

★

Kartą, kaip paprastai, jis grįžo namo ramus ir kvėpėdamas apnyio spurgėle. Prie vartų išgirdo kažką verkiant. Katytė šala, — pagalvojo, bet, siekdamas durų rankenos, kažką palietė koja. Pasilenkė. Ten sėdėjo į kamuolį susitraukęs mergaitė ir verkė.

Tuo tarpu prasivėrė vartų sargybos langas, ir nusikvatojo:

— Tai jūs! Pametėt man... Ar aš koks padauža! Pasimkite tą rėksnė!

Mergaitė staiga apkabino jo storas kojas, prisiglaudė ir dar labiau verkė:

— Aš jų bijau... Jie išvys mane iš miesto...

Budelis stovėjo sumišęs, o sargybiniai šaipėsi:

— Plėšikus sutvarkai, dabar su tuo ašarų latakų delsi...

Mergaitė vis glaudėsi prie kojų ir kartojo tą patį. Sargybiniai su deglais išbėgo į gatvę ir apšpio iš visų pusių.

— Nebijok, — tarė budelis mergaitėi, — aš juos išvysiu už vartų, jei tau ką darys, —viena ranka paėmė mergaitę ir užsinešė į viršų.

Uždegė žvakę ir priėmė prie mergaitės. Graži, papurgalvė, apskritveidė, kokių 6-7 metų. Mergaitė irgi praskleidė dėlnukus ir pasižiūrėjo į budelį ir dar labiau pravirko. Tokia raudona krūtinė ir tokie dideli peisai, padribe plaukai. Budelis užsisėgė apsiaustą, dėjo valgius ant stalo ir glostė jos galvą.

Mergaitė buvo išalkus ir girdžiai valgė. Tik paskui vėl ištarė:

— Nam, — ir nuslinko nuo suolo.

— Palauk, vaikel, naktis, kur surasime tavo namus, rytoj.

Ji vėl pravirko, ir budelis nebežinojo ką daryti. Tuoj ant skrynios, kur laikė pinigų, paklojo minkštus kailius, paėmė mergaitę ant rankų, panešiojo ir paguldė.

Rytmetį, išsiritus iš guolio, ji pribėga basa prie nedidelio bokšto lango ir nusišypsojo saulei. Ir budelis šypsojosi, žiūrėdamas į jos dailių veidelį: kaip obuoliukas sode augintas, kaip angeliukas, dailininkų pieštas. Mergaitė patiko, kad ji stovi viršum gatvės, ir matė, kaip apačioje eina žmonės. Paskui ji pribėgo prie budelio ir gerai išžiūrėjo. Jis jau buvo pasidėjęs raudoną liemenę, nusiskutęs barzdą, susisukavęs.

— Dėde, — šūktelėjo ji ir nusijuokė. Ir budeliui patiko šis balsas. Pasisodino ją ant kelių ir klausinėjo, kas ji, iš kur, kas tėvai. Mergaitė pasakojo visa, ką žinojo. Jos vardas Liucija, mamytė mirusi, taip žmonės sakė. Ji gyvenusi pas vieną smuklininką, bet vakar ją iš ten išvijo. Atvedė ją prie vartų ir patys dingo, o tie sargybiniai su ja žaidė, o paskui norėjo išmesti už miesto, kad vilkai pasigautų. Paskui nutarė ją atiduoti budeliui, bet ji nežinojo, ką tas žodis reiškia. Ir budelis palingavo galvą, ir jis nežinąs. Savo širdyje jau pyko ant to smuklininko, kurs išvarė mergaitę. Tokius tik ant trinkos! Pažadėjo būtinai surasti tą smuklę ir šeiminkui pagrąsinti, palikdamas mergaitę.

Jis pasipustė, kad visiems nekristų į akis, ir su mergaitė išėjo į miestą. Tuojau privedė prie vienos, kitos smuklės, bet Liucija vis sakė — ne ta.

Atsidūrė katedros aikštėje. Ir mergaitė nustebo: kokie rūmai, kokie gražūs žmonės. Kaip linksmai lekia karietos! Kas čia, kas ten? — klausinėjo mergaitė ir rodė piršteliu. Budelis vos spėjo atsakinėti. Pats nustebo, kiek jis daug žino, kaip koks kancleris ar vaivada. Lyg iš rašto skaito miesto praeitį. Budelis pasakojo ir pats džiaugėsi, kad jo taip klausėsi.

Užėjo į katedrą. Kiek ten kalbos! Reikia pasakoti apie visus altorius, karalių, vyskupo sostą, didžiųjų ponų suolus, kapus ir tuos angeliukus, suskridusius palubėn ant sijų.

Iš katedros išėjo abu pavarę ir išalkę. Parsikasę namo, pavalgę ir abu po vienu kailiu nusūdo. Paskui vėl išsirušė ieškoti to piktojo smuklininko. Bet vėl užkliuvo į Benediktinų bažnyčią ir nepastebėjo, kaip visi mūrai nuskambėjo vakaro maldom.

Mergaitė buvo išvargus, vos

kojytės vilko. Parsinešė ją ant rankų, valgydino ir imgdė. Budelis prisiminė smuklėje savo stalą ir alų. Norėjo eiti, bet kaip — kad mergaitė miega. Jei pabus, pradės verkti, šiverš kareiviai... Ne, negali jos vienos palikti. Ir budelis nebeuėjo į smuklę.

Kitą dieną vėl traukė abu į miestą. Jis buvo tikras, kad suras smuklę, nes žinojo visus užkampius. Bet mieste daug grožybių, daug vienuolynų, bažnyčių, visokių rūmų. Vakare jis paguldė Liuciją į minkštą patalėlius.

Praklajojo kelias dienas po miestą. Mergaitė pamažu apsi-prato, sužinojo ir jo vardą. Budelis pasilenkė ir tyliai tarė: „Esu aš Laurynas, bet mane vadina kitaip“ — tačiau kaip — jis nepasakė. Mergaitė ir šiaip ir taip spėliojo. O kai ištare „dėdė“, jis tik sumirksėjo ir nusijuokė riebiu veidu. Ir Liucija jį vadino dėde.

Dar praėjo kelios dienos, šviesios linksmos, ir budeliui patiko, kad jo niurus kambarys klega, kad vakare jis turi kam pasakoti. Jis tarė mergaitėi:

— Apėjom visą miestą, bet nieko nesuradom. Greičiausiai tavo smuklę uždarė, o šeiminkas kur nors išsikėlė. Gyvenk pas mane, Liuce. Aš tave užauginsiu.

Mergaitė žiūrėjo pro langelį į gatvę.

— Dėde, — ji klausė, —kai ateis pavasaris, ar bus čia gražu?

— Bus, Liuce, bus! Čia auga netoli berzeliai, o palangėje kregždės lipo lizdus.

— Tai liksiu, dėdyte.

Jai nupirko gražią lovytę, minkštai paklojo ir pastatė, kad ją visad matytų. Apžiūrėjo jos batukus, drabužius ir nusivedė pas kurpius. Ant galvos užmovė kepuraitę. Liucė atrodė, kaip ir visos miesto mergaitės.

Atskubėjo pavasaris. Vilnius atsikvėpė. Sušlamėjo berzeliai. Languose prasiskleidė gėlės. Už miesto vartų išitėsė žolynai. Jiedu išėjo į tas lankas. Liucė bėgo pirma, rinkelio žiedus, o jis kvėpė pavasario orą ir džiaugėsi.

Ji prisirinko gėlių ir pamerkė palangėje.

— Dėdyte, — šūktelėjo ji, —žiūrėk, mūsų trobelė žydi.

Budelis pasilenkė prie jos gėlių, pakvėpino ir nukėlė akis į gatvę. Būty gera toje namų daugybėje ir jam susirasti jaukų kampą, kur kieme nuolatos čiurolena šulynys. Bet kas priims jį.

Mergaitė svarstė gėlių žiedelius ir staiga paklausė:

— Dėdyte, kodėl žmonės tavęs lenkia?

— Nežinau — nutęsė jis, —gal... jiems aš negeras...

— Ne, ne! Tu geras! — sukrykštė mergaitė, — jie tai negerai. Mes pasiliksime čia, —

ji apkabino jo kaklą, — aš parnešiu gėlių, daug, daug... —čiauskėjo palei ausis.

Jis pakėlė ją ant rankų, sūpavo ir jautė, kaip tvirtas kūnas dreba prieš šią gležną mergaitę.

Kartą, kai jiedu grįžo per Rotušės aikštę, mergaitė su-laikė jį:

— Kas ten, dėdyte? — pa-rodė į statomą lentų paaukštinimą.

— Ten... — sušvokstė budelis, — ten nukerta žmonių galvas.

Mergaitė sustojo ir žiūrėjo čia į budelį, čia į darbininkus.

— Negeriems žmonėms, plėšikams, — jis paaiškino.

— Bet kas gali nukirsti? Ar yra toks žmogus? Aš bijau... — ir prisiglaudė prie jo.

— Nežinau, Liuce, — jis liūdnai atsakė ir, pakėlęs ant rankų, nusinešė namo.

Parėjo vos atsikvėpė, kaip sugirgždėjo laiptai.

— Jie! — jis viską suprato ir pasiskubino už durų.

Vakare jis sėdėjo susimąstęs. Liucija prašė pasakos ir istorijų, bet jis nesurado žodžio.

Anksčiau ją paguldė ir galvojo: kas bus. Ar ji nepastebės!

Pirmiausia reikia išsigalsti kalaviją. Tai jis atlikdavo iš vakaro. Rūpestingai galėdavo valandų valandas, išpustydavo lyg skustuva, kad plauką papūtęs nupiaudavo. Tada pasidėdavo ant stalo, nueidavo į smuklę, gerdavo daug ašotų alaus, parėjęs pakylodavo kalaviją ir nusikvatojavo.

Dabar jis nusprendė ją išsiųsti rytmetėje gėlių ir tik tada galėsi. Gal į smuklę? Bet jei pabus! Vėl tyliai vaikščiojo po bokšto kambarį ir graužėsi, kodėl jis ne kalvis, ne siuvėjas. Jo troboje šloję vakarą būty šilta, jauku, švilptų virdules ir už krosnies atsisuktų svirplys. O Liucija linksma žaistų, Liucija...

Ankti prikėlė mergaitę, ap-taisė, pavalgydino ir prašė, kad parneštų gėlių, daug daug. Mergaitė linksma išskubėjo. Jis tuoj ištraukė iš lovos giliai paslėptą didžiulį kalaviją. Pavartė, perbraukė nagų. Reikia išgalsti: žmogus ne gyvulys, galva turi gražiai nusiristi. Vos susinešė pustyklę, kaip laiptuose pasigirdo jos žingsniai. Šokosi budelis, bet Liucija buvo duryse. Jos akelės pagavo ašmenų blizgesį.

Budelis užmetė apsiaustą ant kalavijo ir prišoko prie jos.

— Kas tau, kodėl neini?

— Neišleidžia pro vartus... Kareiviai...

— Kodėl jos nepalydėjau? — kaltino budelis save. — Eime, išvesiu...

— Dėdyte, o kas ten ant stalo, kalavijas?

— Nee, Liucyte, tai senoviskas ginklas iš didelių karų su Maskva... buvau kareivis, — jis paėmė mergaitę ant ran-

VYTAUTAS MACERNIS

PAVASARIS

Uždamas per dangų šiltas marių vėjas
Neša grįžtančius paukščius per vandenį placius,
Ir dainuodamas į sausumą atėjęs,
Išmeta iš medžių ju supuvusius lizdus;

Ir neuina šniokšdamas per lygumas pilkąsias:
Nuo dangaus šurkščiai nuplėšia debesų skaras;
Saulės kamuolys plačiai palieja žemės taisyklę
Virpuliuojančios ir plūstančios ugnies upės.

Medžių pumpurai pilki poškėdami dusliai
Aižėja ir skleidžiasi gleivėtais lapais
Ir toli aplinkui nirtulingai kvepia.

Džiūsta vėjuje ir saulėje visi keliai;
Ir širdis, į tolumas melsvas įsižiūrėjus,
Jais norėtų skristi tolyn, kaip skrenda vėjas!

ku ir nešė laiptais. Mergaitė vėl klausinėjo apie karus, ir jis pasakojo. Vartuose šaipėsi sargybos. Jis rūščiai peržvelgė juos, ir šie atidarė dureles. Palaido Liuciją lyg balandį, ir ji nuplazdėjo. Grįždamas sustojo prie sargybų ir joms pagrąsė, neuzkabinti jo mergaitės.

Laikas baigėsi, ir jis turėjo skubėti. Porą kartų perbraukė galastuvą per kalaviją, išsi-traukė iš skrynios raudonus drabužius, apsirengė ir išėjo į Rotušės aikštę.

Aplinkui jau stovėjo susitvenkusiai minia, laipteliai ir paaukštinimą uždegė kareivių gretos. Ilguose apsiaustuose juodavo teisėjai. Jis greitai pakilo ir atsistojo savo vietoje už didelės trinkos. Minia sužibė:

— Budelis, budelis! —

Tuo vyresnysis davė ženklą, ir iš rotušės kareiviai atvedė plėšiką. Teisėjai skaitė sprendimą, bet budelis nieko negirdėjo. Jis galvojo apie mergaitę. Kaip gera, kad ji renką gėles.

Trinkėjo būgnai, kas kartą smarkiau, stipriau ir garsiau. Kareiviai paguldė plėšiką, padėjo galvą ant kaladės. Teisėjas mostelėjo ranka.

Budelis pajudino kalaviją. Sunkus kaip niekada. Ne kartą jis čia mostelėjo kaip malūno sparnu. Jis stvėrė abiem rankom ir ašmenys sublizgėjo ore.

— Kirs, kirs! — sužibė minia.

Budelis aukštai iškėlė kalaviją, pasižiūrėjo į nuteistąjį ir užsimerkė. Bet tuo metu prie laiptų kažkas susuko aplinkui viršų. Budelis sudrebėjo ir atvėrė akis: mergaitė su gėlių puokšte bėgo tiesiai į jį.

— Dėdyte, ką darai! — sušuko ji sukniubdama ant nuteistojo ir paberdama surinktus žiedus.

Minia sumišo, suklego. Nutrūko būgnų trenksmas. Prišoko dar du kareiviai ir mergaitę atplėšė. Budelis nuleido kalaviją ir akis. Mergaitė vis šaukė, daužėsi, bet kareiviai užmetė apsiaustą ant jos galvos. Minia grūdosi, sargybiniai juos laikė ir stumdė. Nuteistasis pakėlė galvą, sužiūro į gėles ir rinko sugrubiųsiom rankom.

Teisėjai blaskėsi juoduose drabužiuose ir šaukė:

— Kirs! Kirs!
Sutrinkėjo būgnai. Karei-

viai nuteistąjį vėl prilenkė prie kaladės, bet budelis lūkuriavo.

— Budelis bails! — kažkas susuko minioje ir nusikvatojo.

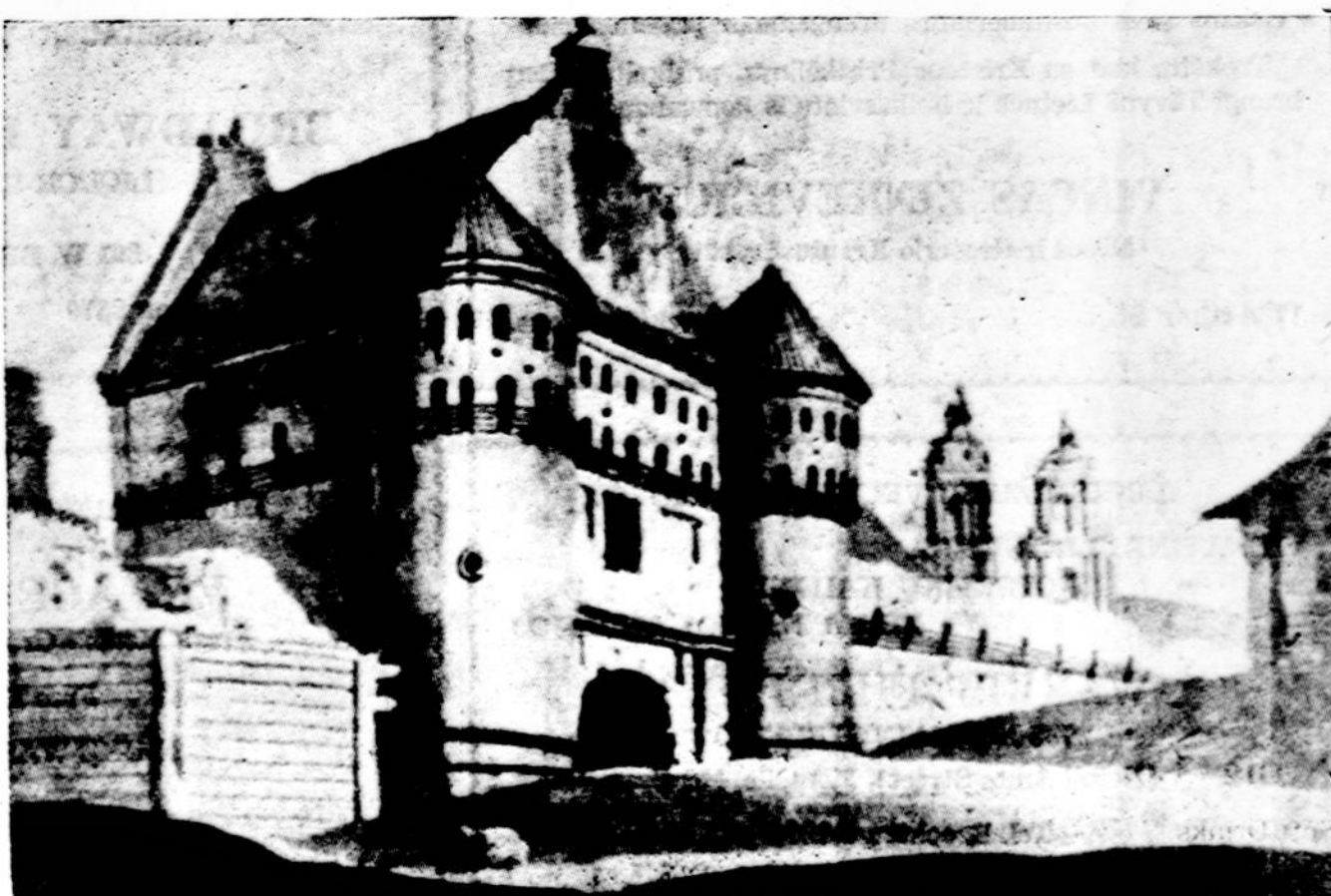
— Kirs! — kartojo teisėjai.

Budelis pajudino kalaviją ir girdėjo, kaip užia minia, kaip trinksi būgnai, muša. Tartum į galvą! Ne! Jis turi... Susiėmė, ir ašmenys vėl kilo aukštyn. Minia prisčiuvo. Būgnai trenkė. Tuo metu po apsiaustu sukliko mergaitė.

Kalavijas sustojo. Staiga budelis metė jį žemėn, prišoko prie mergaitės, nubloškė abu kareivius, nutraukė apsiaustą ir, apsikabinęs mergaitę, pasi-leido laiptais žemyn. Teisėjai šaukė. Budelis staiga sustojo, nusiplėšė raudoną apsiaustą ir nutrenkė ant laiptų.

Minia skleidėsi, klegėjo, tyčiojosi, verkė, bet jis nieko negirdėjo. Jis glaudė prie savęs mergaitę ir skubėjo į Ašmenos vartus. Jo degančios akys sutalė piktus sargybinių žvilgsnius. Jie pasitraukė iš kelio. Laurynas išėjo į laukus. Liucija tyli kabinosi į jo kaklą, glaudėsi, o medžiūose šniokstė galvus pavasario vėjas ir vėdinio baltus debesėlius.

— Jis skubėjo tolyn...

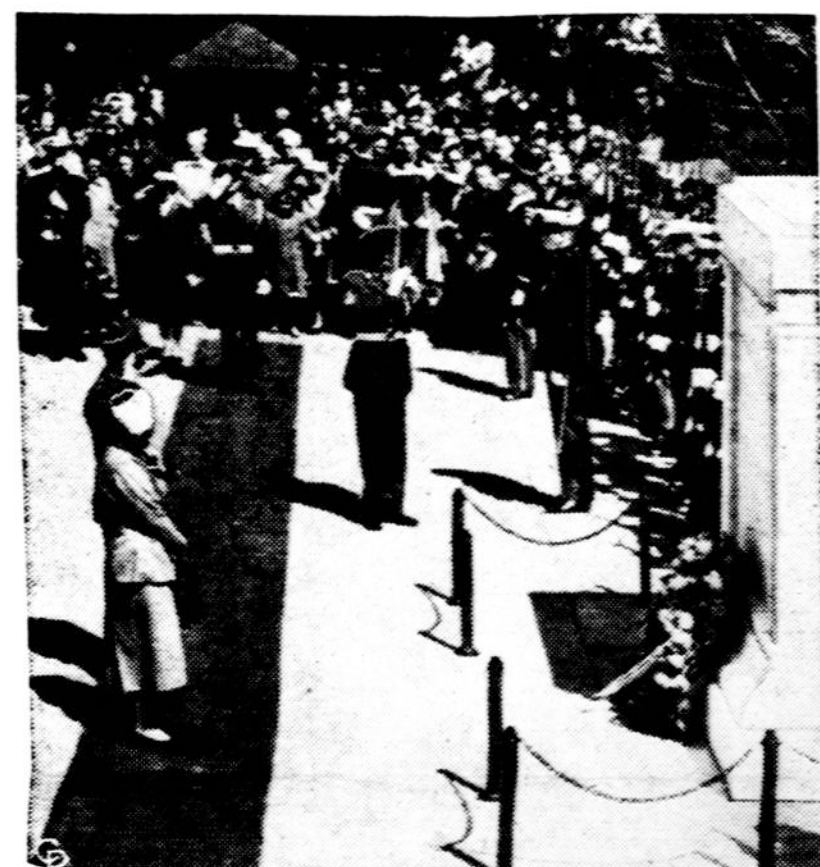

Vilniaus Subočiaus vartai.

F. SMUGLEVICIAUS piešinys

Olandijos karalienė Julijana, besilankanti JAV, pasakė kalbą, kurioje padėkojo amerikiečiams už suteiktą Olandijai karo ir pokario metu pagalbą bei pradėti nepriklausomą gyvenimą ir atsistatyti. Kartu ji pareiškė, jog Atlanto tautos privalo venyti Sovietų ir jų satelitų elgesio, kurie viską skiria karo reikalingam, nežūrodami, kiek vargsta jų piliečiai.

Washingtone karalienė Julijana ir jos vyras princas Bernhard tauti-niše Arlingtone kapinėse ant nežinomo kareivio kapo padėjo vainiką.

JEI NORĖTUM MIRTI NAMIE

GREITOJI PAGALBA ATSKRISTŲ LĖKTUVŲ

Kur žmogų gali ištikti nelaimė ar mirtis, niekas nežino. Jei visi to lauktų namie, niekas negalėtų nė pakrutėti. Bet namie tada, kai užklumpa liga ar reikia jau skirtis su šiuo gražiu gyvenimu, yra vis dėlto ramiau, negu tuo metu būti kokiam nežengiamam miške, kalnuose ar mažam žvejo laivelyje, nusiyrus toli nuo kranto. O gyvenime visai pasitaisko.

Man kartą taip pasitaikė, kad vos nenumiriau iš baimės, kabodamas aukštai padebesuose. Skridau tada iš Toronto į New Yorką didžiuliu keturių motorų lėktuvu. Jie visą laiką gražiai bėbė, po debesis nardė, ir aš nei nepastebėjau, kaip iš žemės prasikišo New Yorko dangorėžiai. Bučiau taip laimingai ir nutūpęs, nei kiek nesijaudindamas, jei viena motoris nebūtų sudejavusi: "Ir ko jis nesileidžia žemėn?" Jis tikrai nutūpė, o suko ratą — tai viršum miesto, tai viršum vandens. "Kas nors jam atsitiko?", pagalvojau. "Dabar jau tikrai plumpers..." Aš ėmiau net skaityti minutes, kiek dar man liko gyventi.

Vėliau pasirodė, kad tuo pačiu metu ir apačioje, La Guardia aerodrome, stebėjimo bokstas taip pat skaitė minutes. Jis turėjo mus ore sulaikyti ir palikti laisvą kelią baltam paukščiui su žaliu kryžiumi. Kai tik jis nutūpė, ir mes nusileidome. Mačiau, kaip iš to balto lėktuvo išsėdėjęs žmogus. Daugiau ten keleivių nebuvo. Pasi-domėjęs sužinojau tokią istoriją.

Tas nelaimingas žmogus buvo išvykęs pažvejoti prie Labradoro pakrančių, už kokio 1000 mylių nuo New Yorko. Ten jį ištiko širdies smūgis. Gabenti jo į ligoninę greitosios pagalbos automobiliu nebuvo kaip: sunkiai privažiuojamas kelias ir labai nelygus. Tas žvejas būtų buvęs taip sukrėstas, kad kito širdies smūgio jam nebūtų reikėję laukti. Jis sulaukė pagalbos iš oro ir gyvas pasiekė net New Yorką, kur buvo ir jo namai. Tą patar-

navimą atliko baltasis paukštis.

Jei kada važiuosite išilgai Long Island, rasite ir tokią vietą, kuri vadinasi Mineola, L. I., N. Y. Ten gyvena 20 metų po orą nardęs pilotas Frank Steinman ir jo žmona, buvusi gailėstinga sesuo Lisette. Jie turi tą baltąjį paukštį — "skraidančią greitąją pagalbą". Ji skraidė išilgai ir skersai po visą Ameriką ir net Kanadą. Visi aerodromai jai atviri, teikiama ir nutūpimo pirmenybė, kaip buvo tuo kartu, parsisupant man iš Toronto. Tai kartais sudaro aerodromams nepatogumų, bet juk gerai žinoma: artimui nelaimėje padėti yra pirmoji pareiga.

Frank ir Lisette Steinmanai tą pareigą atlieka labai rūpestingai. Vos tik telefonas pas-kambina, ir po pusės valandos jie jau kyla su vaistais ir dak-taru. Atvejų prisitaiko visokių. Sakysime, šią žiemą vieną jauną moterį paviliojo kalnų sniegas. Smagu pačiužinėti. Kai

kam smagiai tai ir baigiasi, bet jai lūžo blauzda. Reikėjo į pagalbą lėkti baltajam paukščiui su tvarsčiais.

O aną kartą pasitaikė taip, kad išvykusi atostogauti į Atlantic City sena moteris turėjo skirtis ir su mariomis ir su žeme. Ji labai norėjo mirti namie — Memphis, Tenn. Baltajam paukščiui dabar buvo proga išbandyti, kieno sparnai greičiau neša: jo ar mirties. Jam pavyko motiną parvežti vaikams dar gyvą. Ir negalima sakyti, kad pilotas čia būtų daugiau paėmęs negu graborius.

Frank Steinman ir jo žmona mėgsta tą pagalbos darbą ne dėl biznio. Už oro mylią ima ma 40 centų, kai tuo tarpu žemės mylią, kurią nušvilpia greitoji pagalba su raudonu kryžiumi, atseina 50 c. Žinoma, lėktuvas su žaliu kryžiumi skraido tolimoms distancijoms ir sumos susikrauna. Bet kas jį gali, jei reikia gelbėti gyvybę arba pasakyti sovietams pas-kutinį žodį. Tokiu atveju skambina greitajai oro pagalbai į Mineolą. Būtų diena ar naktis, išgirsta malonų atsakymą: "po pusės valandos pakylame." —k.

Linksmiausių Vėlykų Švenčių

Visiems mūsų klientams
ir draugams

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

160 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

GOOD-WILL PHARMACY

A. Miskinis, Reg. Pharm., B. S., M. S.

116 AMES STREET
Brockton, Mass.
Phone 8940

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

MONTELLO BAKING COMPANY

MR. & MRS. M. WALLENT, sav.

23 Bellevue Avenue
Brockton, Mass.
Tel. 6752-W.

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

visiems savo kostumeriams, draugams ir pažįstamiems
Troškstu, kad su Kristaus Prisikėlimu, prisikeltų mūsų
brangį Tėvynę Lietuvą ir išsilaisvintų iš komunizmo nasrų.

VINCAS ZINKEVICIUS

Mėsos ir Groserio Krautuvės, sav.

17 Arthur St.
Brockton, Mass.

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

VIENATINĖ LIETUVIŠKA
MOTERISKŲ KAILINIŲ
FIRMA NAUJOJ ANGLIJOJ

WARRIS' FURRIERS

735 NO. MAIN STREET
(Netoli Ames Street), Montello, Mass.

Tel. Brockton 8-1246
A. Vasaris, sav. — B. Bartkevičius, padėjėjas

Linksmiausių Vėlykų Švenčių

BLINSTRUB'S

Village & Grill

DELIS VALGIŲ IR GERIMŲ
PASIRINKIMAS

300-308 W. Broadway

Tel. So. 8-9766 So. Boston, Mass.

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

CHARLES & CHRIS

TAISOME AUTOMOBILIUS,

parduodame gesoliną, baterijas ir t.t.

454 Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. SO. 8-4000

Linksmiausių Vėlykų Švenčių!

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SO. 8-0948

Linksmiausių Vėlykų Švenčių

MT. WASHINGTON CO-OPERATIVE BANK

430 Broadway
South Boston, Mass.

SKOLINAME PINIGUS ANT MORGICIŲ

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

BROADWAY LIQUOR MART

LIQUOR RETAILERS

391 W. BROADWAY
Tel. SOUTH Boston 9570 South Boston, Mass.

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

VILLAGE MARKET

Fresh Meats - Groceries - Vegetables

Free Delivery

MIKE WASSON, Prop.

339 WEST BROADWAY

Tel. So. 8-6899 So. Boston 27, Mass.

KAS KĄ SAKE

Nesiskundžia

Misionierius nuolat ir nuolat vargino savo viršininką visomis būdovomis. Viršininkui taip įkyrėjo, kad pagaliau, neįskentęs ėmė ir uždraudė misionieriui skustis vargais ir bėdomis. Netrukus vėl gauna toki laišką: "Šį kartą nei nesiskundžiu, nei bėdavoju, o tik pranešu tamstos žiniai, kad suplyšo paskutinės kelnės."

Tada jau per vėlu

Žmona: — Branguti, ar tu nemana, kad vedęs vyras turi daugiau išminties už nevedusį?
Vyras: — Nėra abejonės, bet tada jau būna per vėlu.

Kaimyno dovana

Mažasis Jurgutis Kalėdoms gavo būgną dovanų. Po kiek laiko mama ir sako iš darbo parėjusiam tėčiui:
— Aš manau, kad mūsų kaimynas nelabai mėgsta, kad Jurgutis muša būgną.
— Kodėl tu taip manai?
— Šiandien po pietų kaimynas nei iš šio nei iš to padovanojo Jurgutiui peilį ir pata-rė pažūrėti, kas ten to būgno viduje yra.

Viena prašmatnesnė už kitą

Viena turtuolė, norėdama pasididžiuoti draugei sako:
— Aš valau savo deimantus su amoniaku, rubinus su vy, nu, emeraldus degtine, o safyrus šviežiu pienu.
— O aš, — atsako antroji, — visai jų nevalau. Kai tik kiek susitepa, metu šiukšlyną ir įsitaisau naujus.

Pavojingas daiktas

Chemijos profesorius: — Jona, ką reiškia HNO3?
Studentas: — Žinau, žinau, tik, va, sukasi ant liežuvio ir negaliu pasakyti.
Prof.: — Skubiai spiauk lauk, nes tai yra vitriolis.

Rimta priežastis

— Jūs visai neatostogavote pereiniais metais?
— Ne. Mat norėjau pailsėti.

Tikra tiesa

Prekybininkas: — Šie baltiniai tikrai tvirti, ponai. Jie tiesiog atviri juokiasi iš bet kurios skalbyklos.
Pirkėja: — Aš žinau tai. Lygiai tokie jau ne kartą grįžo iš ten nuo juoko perplysusiomis nugaromis.

Ringling Brothers cirkas, kuris dabar gastroliuoja New Yorke, rodo šitokį nepaprastą gyvulį "pusiau dramblių, pusiau gulbės". Žinoma, tai yra tik cirko "įsradimas."

KAIP VELNIAS KELIAVO PAS POPIEŽIŲ ATLEIDIMO

(Lietuvių liaudies pasaka)

V. AKMENINIS

Seniai labai seniai, prieš kelis šimtus metų, ant vieno kalno landynėje gyveno atsiskyrėlis kunigas. Jis daug meldavosi, šventas knygas skaitydavo. Šventadieniais po pamaldų jį aplankydavo žmonės ir atnešdavo maisto, bet jis mažai jo tepasilikdavo. Liepdavo nešiti atgal ir išdalinti beturčiams. Atsilankiusius žmones pamokydavo tikėjimo tiesų, paguodavo, o dažniausiai su jais giedodavo šventas giesmes. Visoje apylinkėje žmonės buvo dori ir atsiskyrėlį labai gerbė.

Vieną dieną atsiskyrėlis garšiai skaitė šv. Raštą apie Karalių Dovydą. Žvilgtelėjęs į šalį, pamatė ant akmenų sėdintį keistą žmogų ir pamanė, kad tai bus koks nors pakeleivis. Tas pakeleivis, nepagarbinęs nei Dievo, nepasakęs nei "sveikas", nei "labas", grubiu balsu prašeko:

— Tu ir čia gerai įsitaisėi. Čia tau nieko netrūksta, visada esi linksmas ir patenkintas, net aš tau pavydžiu, o man velniškai nesiseka. Būsiu atviras iš karto. Aš tave seniai žinau. Kai tu buvai parapijos klebonu, tai aš gundžiau žmones, įkalbi-

nėdamas, kad tavo pamokslų neklausyti. Sakiau jiems, kad ieškai savo naudos, — turi gerą kleboniją, gerą išlaikymą, tad taip ir kalbi. Jei reikėtų pačiam užsidirbti visą pragyvenimą, tai kitaip kalbėtum. Žinai, atsirado tokių, ir nemažai, kurie mano gundymams pasidavė. Bet kada tu, norėdamas atversti ir šiuos sugundytuosius, apsigyvenai ant šito pliko kalno landynėje, tai visas mano darbas nuėjo niekais. Niekas mano žodžių nenori klausyti. Jei kas gundomas kartais pradeda abejoti, tai tuoj ir bėga pasitarti pas savo dabartinį kleboną arba pas tave. Jis nesibijo trijų valandų kelio, nei kada sugrįžta, tai manęs nei iš tolo neprišileidžia. Oi sunkūs ir labai sunkūs laikai! Nežinau, nei kur dėtis, nei ką pradėti!

Atsiskyrėlis jau norėjo kryžiaus ženklą velnią vyti šalin, bet pagailo ir laukė, ką jis toliau sakys. Velnias tęsė: — Nusibodo man šitas velniškas gyvenimas. Visuomet ir visuomet, niekuomet ir niekuomet nieko gero neturi, ir vis ta

pati velniava. Dirbi, bėgioji, gundai. Žiūrėk, tik staiga atsiverčia, atgailoja, ir vėl nieko gero neturi. Žinai, kad tavo buvę parapijiečiai nori čia bažnyčią statyti, senoji jiems per ankšta. Tai matai, kas iš mano darbo išejo. Kartas nuo karto Liuciferis mane šaukia, pradedą plūsti, niekinti, Judu Iskariotui ir kitais išdavikais spiaudyti į akis, tai net šlykštu pasidaro.

Jau seniai norėjau mesti šitą velnišką darbą, atlikti atgailą ir pradėti gerą daryti. Kiek daug gero padaryčiau: alkanus smėlynus pagirdyčiau, pravesčiau ten kanalus, užauginčiau ten sodus, o nereikalingus ir nenaujingus žmones išnaikinau. Likusiems būtų geras gyvenimas, žemėje vėl būtų rojus. Tai pas tave atėjau ne šiaip sau dykinėdamas. Atėjau atgailos padaryti ir prašau tuojau išpažinties išklausti bei duoti man išrišimą!

Atsiskyrėlis labai nustebė, bet tuojau susivaldė ir ramiai atsakė, kad jis paprastas kunigas, mažai mokytas ir nežinas, kaip velniui duoti išrišimą.

Bet velnias tuojau metėsi į gincius:

— Tu pats dabar skaitei apie karalių Dovydą. Jis taip pat nusidėjo, bet darė atgailą, ir jam buvo atleista. Jis parašė atgailos psalmes, kurias ir tu dažnai skaitai. Jei duotum man išrišimą, tai ir aš prasiščiau tiek daug knygų, kad žmonės nespėtų jų perskaityti, nes mes, velniai, daug žinome, mes seniai, o seniai, gyvename ir nemirštame. Jei nenori mano išpažinties klausyti, tai bent pasakyk, kas gali duoti man išrišimą, gal miesto vyskupas?

Atsiskyrėlis ramiai atsakė, kad ir vyskupas neduos jam išrišimo.

Tuomet velnias karščiuodamas tarė:

— Gali nesakyti, aš pats žinau! Man duos išrišimą tas, tas... kuris Ryme gyvena. Aš pats mačiau įvairius nusidėjėlius keliaujančius į Rymą išpažinties. Aš eisiu pas jį ne taip, kaip visi žmonės, bet keliaklupščias ir savo pasiekimais, gausiu išrišimą, o paskui — pats pamatysi!

Čia velnias, netaręs nė atsiveikimo žodžio, puolė ant kelių ir per akmenis, krūmokšnius nuklūpčiojo Rymo link. Visur pasklido gandas apie keistą ir nepaprastą atgailėto-

ją, kuris eina į Rymą keliaklupščias. Daug kas jį matė, siūle valgio pasistiginti tar-malovynė pailsėti, bet tas atgailautojas griežtai visko atsisakė ir keliauvo tolyn.

Prieš Rymą tą atgailautoją žmonės būriais lydėjo. Šventasis Tėvas, prisiminęs Evangelijos pamokymą apie sūnų palaidūną, net su procesija išėjo jo pasitikti. Bet čia atgailautojas tuojau ir parodė savo velnišką pulkybę. Staiga jis atsis-

tojo, sugniaužė kumščius ir, rankas iškėlęs, visa gerklę su-riko:

— Aš seniai maniau ir kalbėjau, kad tas vis tiek ateis ir man nusilenks, mane pagarbins! — velnias parodė į procesijos pusę.

Čia staiga sudrebėjo žemė, prasivėrė praraja, ir velnias, kaip perkūno trenktas, metėsi stačia galva į ją. Tada visi suprato, kad atgailautojas buvo tikras velnias.

Linksmų Velykų švenčių linki

ANTHONY URBON
LIGHT LUNCH and GRILL

214 Tabor Street

Federal 1-9249

Pittsburgh 4, Pa.

Sveikinam su Velykų šventėmis
visus mūsų draugus ir pažįstamus

JOHN DZIERSKI CAFE

3359 W. CARSON STREET
PITTSBURGH 4, PA.

FE. 1-9208

VELYKŲ SVEIKINIMAI VISIEMS!

RIVERSIDE
TASTY SEA FOODS

3337 W. Carson Street

Pittsburgh 4, Penna.

Federal 1-9276

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ VISIEMS
DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS

PACKERS RESTAURANT

Open Day and Nite

2018 CARSON ST.

PITTSBURGH 3, PA.

Tel. HE. 1-9773

Sveikiname su Velykų šventėmis
visus mūsų kostumerius ir draugus

POLITHANIA STATE BANK

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Member Federal Reserve System

SAFE DEPOSIT BOXES FOR RENT
GENERAL BANKING

1910 CARSON STREET

S.S., PITTSBURGH, PA.

Phone: Hemlock 1-0194

Linksmų Velykų švenčių visiems
mūsų kostumeriams ir draugams

SOHO BEER SALES

(KAZLAUSKAS)
ALAUŠ IŠVEŽIOTOJAS

2209 Fifth Avenue

Pittsburgh 19, Pa.

Phone: CO. 1-3535

EASTER GREETINGS

MILLERS' FURNITURE
LIBERAL TERMS

193032 CARSON ST.

S.S., PITTSBURGH, PA.

HEMlock 1-1024

Linksmų Velykų švenčių linkime
visiems mūsų kostumeriams ir draugams

CARSON CAFE

MARY ir FRANK SAVICKAS,
Savininkai

2019 Carson Street

S. S., Pittsburgh, Pa.

HEMlock 1-9529

Linksmų Velykų švenčių

A. W. Bealles Service Station

3327 W. Carson Street, Co. Tabor St.
Esplan, Pittsburgh, Pa.

FE. 1-2070

Dealers in Gasoline and Oil, Esso Products, also
Tires and Accessories

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ LINKIME

Visiems mūsų kostumeriams ir draugams!

ALBERT'S CAFE

A. KAULAKIS, Savininkas

2130 Fifth Avenue

Phone: CO. 1-8923

PITTSBURGH, PA.

Širdingiausi sveikinimai su šventomis Velykomis

ADOLPH PALECKIS

MAISTO KRAUTUVE

401 Stadium Street

Pittsburgh 4, Pa.

FE. 1-1087

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
VISIEMS GEROS VALIOS LIETUVIAMS

A. L. WENSLOVAS

LIETUVIS GRABORIUS

2128 Carson Street

S.S., Pittsburgh, Pa.

Tel. HEMlock 1-0203

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ LINKIM
VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS

LIBERTY HALL

MARJONA ir PETRAS JURGAICIAI,
Savininkai

DŽŪKŲ, ZEMAICIŲ, KAPSŲ UŽEIGA

Petras Jurgaitis dar gyvas

2204 Carson Street

S.S., Pittsburgh, Pa.

Tel. HE. 1-9795

Linksmų Velykų švenčių linkime visiems mūsų
draugams ir pažįstamiems

BLUE EAGLE INN

MIKE WHITE, Savininkas

Užlaikom whiskey and beer, taipgi turim gero alaus,
degtinės ir šnapso

2026 FIFTH AVE., PITTSBURGH, PA.

Tel. CO. 1-8534

Linksmų Velykų švenčių mūsų draugams

KARL LAPZAR
MEATS and GROCERIES

Nuosirdžiai patarnaujame

2136 5th Ave., Pittsburgh, Pa.

Phone: EX. 1-0473

PASITAIKO IR TOKIŲ KARŲ

Indijos premjeras Nehru paskelbė beždžionėms karą ir už kiekvieną galvą moka po penkis rupijas

Seni indų padavimai pasakoja, kad kitados gyvenęs toks pusdievinis vardu Hanumanas, beždžionių tėvas ir jų karalius. Mato jis kartą, kad gerasis dievas Rama veda sunkią kovą su piktuoju Ravana. Beždžionių karalius įsikūša į tą kovą ir padeda Ramai laimėti. Už tą gerą darbą indai nepamiršta Hanumano: dirbdamas jo statulėles ir piešia paveikslus. Prisimena jį ir kitu būdu — ne žudo ir neskriaudžia beždžionių. Jos laikomos neliečiamos, kaip ir karvės, kurios vaikšto sau po miesto aikštes, kaip kokios garbingos damos.

Bet iš karvių yra dar naudos ir jos nesidaugina taip greitai. Beždžionės veisiasi būriais, knibžda miškuose, karstosi po medžius, o nuo medžių nulipa ir pas žmogų. Jos kaip amaras užplūsta pasėjus ir nurenka visa, kas tik joms patinka. O patinka joms labiausia tai, ką ir žmogus valgo. Vytį jas šalin galima, bet užmušinėti draudžiama. Ką gi tada daro indai?

Miestuose jie samdo mahometonus, kurie netiki beždžionių dieviška kilmė, moka jiems gerą pinigą, duoda vežimus, o tie, prigaudę beždžionių, gabena jas atgal į mišką. Iš ten jos, žinoma, po kurio laiko vėl grįžta pas žmones, lenda į namus ir apvaginėja. Sunkiausia nuo jų apginti pasėlį ir sodus. Penkiasdešimt milijonų beždžionių per metus sudoroja pasėlį už 40 milijonų dolerių. Tai yra didelė dalis to, ką indai turi įsivežti iš kitų kraštų, kad nemirtų badu.

Šis opus reikalas privertė Nehru vyriausybę nuvalinkuoti beždžionę: paskelbti ją esant paprastu gyvuliu, kaip ir kiti. Nehru paskelbė beždžionėms karą. Jis dar ir pažadėjo už kiekvienos beždžionės galvą duoti 5 rupijas (apie vieną dolerį). Jei tas beždžionių gaudymo vaju pavyktų bent trečdaliu, tai kraštui per metus liktų apie 13 milijonų dolerių. Paskui ta suma vis augtų, kol liktų

Reikės prižiūrėti

Tėvas: — Kodėl tave šiandien vėl paliko po pamokų mokykloje?

Vaikas: — Nežinojau, kur yra Norvegija.

Tėvas: — Ateityje man teks tave prižiūrėti, kad savo daiktus pasidėtum į vietą.

SVEIKNAME SU ŠVENTOMIS VELYKOMIS

GREETINGS FROM

HASER FUNERAL HOME

McKees Rocks, Pa.

FE. 1-1622

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

linkime visiems mūsų kostumeriams
ir draugams

KAUNAS BAKING COMPANY

DUONA IR KEKSAI

WEDDING and BIRTHDAY CAKES

301 Olivia Street

McKees Rocks, Pa.

Phone: FEderal 1-4455

Velykiniai margučiai

IS KUR KILO VELYKAIČIAI?

Paprotys per Velykas dažyti kiaušinius yra paplitęs visoje vidurinėje Europoje, ypač slavų tautose. Kada pradėjo Lietuvoje dažyti, sunku pasakyti. Net mokslininkai, kurie tyrinėja mūsų tautos praeitį ir kultūrą, tiksliai nežino. Šis paprotys atėjo su krikščionybe. Greičiausiai lenkai jį bus atnešę, o gal lietuviai pasisavino iš Ukrainos. Iš turimų dokumentų matyti, kad 16 a. jau dažė Lietuvoje kiaušinius.

Lietuviai pasisavino patį jį, protį, surištą su krikščioniška simbolika, bet jam pritaikė savo dažymo būdą. Kiaušinį lietuviškai apvilko, iš juostų, priejuosčių ir kitų audinių jie perkėlė ornamentus ir pritaikė margučiams. Ir taip juos išgrazino, išpuosė, kad lietuviški margučiai pralenkė kitų tautų margučius.

Margučiai marginami įvairiausiais būdais ir įvairiausiomis priemonėmis. Kaimuose dažniausiai dažomi alksnių žie-

vėmis, svogūnų laiškais, miestuose vartojami įvairūs dažai. Ornamentai uždedami dviem būdais. Ant nerinto kiaušinio vasku išlašinami ornamentai ir tada dažoma. Nudažius vaskas pašalinamas ir tos vietos palieka šviesesnės. Antras būdas — skutimas. Išvirus ir nudažius ornamentai išskutami peiliukais.

Pagrindinė spalva dažniausiai tamsi: ruda, mėlyna, raudona, arba jų įvairūs mišiniai. Tamsioji spalva gražiau atmuša šviesius ornamentus. Ornamentai gi išsisklaido per visą kiaušinio plotą, ritmiškai jį padengdami. Retai kada šis plotas skaldomas į atskiras dalis.

Margučius dažo dažniausiai mergaitės, o daug rečiau ištekiusios moterys. Anksti prieš Velykas pradeda juos puošti. Taip D. Šeštadienį jau yra baigti ir sudėti ant velykinio stalo.

Margučiai kaip ir kiti mūsų liaudies meno pavyzdžiai seniai patraukė tyrinėtojų akis. Jie buvo renkami, rūšiuojami ir vėliau patalpinami muziejuose. Vienas iš didžiausių margučių rinkėjų buvo Tadas Dau-girdas. Jis buvo surinkęs iš įvairių vietų (net iš Lenkijos ir kitų valstybių) 4700 margučių. Vėliau margučius rinko dail. B. Buračas.

Taip prieš Velykas Lietuvoje būdavo marginami velykiniai kiaušiniai. J. Gaidžio nuotr.

MISIONERIŲ DARBO PLOTAI

Zemės rutulyje gyvena iš viso 2378 milijonai žmonių. Jų tarpe yra dar apie 1600 milijonų tokių, kurie nepriklauso krikščionių Bažnyčiai.

Pirmą vietą užima kinai, kurie, sudarydami 465 milijonų, turi tris ir ketvirtį milijonų katalikų. Nors dabar katalikams užėjo ten sunkiausi laikai, bet jie nepalūžta. 23 jų vyskupai ir apie 300 kunigų kalina. Beveik visi Bažnyčios trobesiai nusavinti.

Ne geresnėje padėtyje yra ir Koreja. Iš 26 milijonų gyventojų yra 182,000 katalikų. Nepaisant to, katalikai nenusiminę ir palieka išlikimui Katalikų Bažnyčiai.

Labai daug žada Japonija, kur didžioji žmonių dalis labai domisi krikščionių mokslo ir padidina katalikų skaičių. Paskutinėmis žiniomis, ten dabar yra 131,000 katalikų. Visų gyventojų Japonijoje yra 85 milijonai.

Filipinų salose katalikai sudaro 72% visu gyventojų. Atversti lieka dalis kalėnų ir priklausančių tautinei bažnyčiai.

Pietinės salos, sudarančios Indokiniją, turi 70 milijonų gyventojų, iš kurių 850,000 yra katalikai.

Indijoje krikščionių mokslas pradėtas platinti jau pirmąsias krikščionybės laikus, bet vis dar negali pasidžiaugti didele pažanga. Didžiausią kliūtį tam sudaro socialinė santvarka. Toms klutims pašalinti Bažnyčia dirba skėningai. Indijoje gyvena 416 milijonų žmonių, tarp kurių 4,8 milijonai katalikų. Ceilone yra 458,000 katalikų.

Indokinijos katalikams teko nemaža kraujo pralietė. Dabartinis gyventojų skaičius siekia 20 milijonų, iš kurių yra 1,4 mil. katalikų.

Tarp 60,000 pirmųjų Australijos gyventojų yra kinų ir japonų imigrantų. Tarp jų dirba žymūs misionierių skaičiai.

Naujoje Zelandijoje laukia dar 70,000 maori krikščioniško mokslo.

Okeanija susideda iš maždaug 1,500 salų, kuriose gyvena iš viso 850,000 žmonių su 280,000 katalikų. Kad tarp tų salų salelių gyventojų išsisklaidymas labai kliudo misionierių darbą, lengva suprasti. Jiems tenka naudotis motoriniais laivais bei lėktuvais.

Iš 198 milijonų Afrikos gyventojų yra 14 milijonų katalikų ir du milijonai katechumenų. Svarbiausia misijų vieta yra Belgijos Kongo ir į rytus esanti Urundi. Pastarajame krašte iš 34 katalikų 1909 m. iki 1951 metų išaugo 700,000 katalikų, prie kurių reikia dar pridėti 220,000 katechumenų. Rytinėje ir vidurinėje Afrikoje katalikų skaičius paskutiniu laiku siekia 150,000.

Šiaurinėje Amerikoje misionieriams tenka daugiausia veikti tarp eskimų, indėnų, negrų ir atvokusių iš Azijos kontinento. Didžiausią vargą turi misionieriai šaltojoje Amerikos dalyje.

Galiausiai tenka pasakyti, kad Vidurinėje ir Pietų Amerikoje dar 15 milijonų indėnų nepriklauso krikščioniškai ir reikalauja iš misionierių daug darbo.

Dr. J. Januškevičius

Nepaprasti velykiniai kiaušiniai

Seniausias

Iki paskutinio karo seniausias velykinis kiaušinis buvo viename muziejuje. Balkanuose. Jam buvo priskaitoma ne mažiau kaip 300 metų. Tas kiaušinis buvo išdažytas labai gražiais piešiniais, spalvos išlikusios aiškios ir šviežios. Buvo spėjama, kad jis išliko taip ilgai tik dėlto, kad pirma buvo nudažytas, o paskui iškeptas. Baltymas ir trynys išdžiūvo, o lukštas gražiausiai išliko. Ar išliko jis ir po praėjusio karo, nežinia.

Brangiausias

Prieš kelerius metus jis buvo išstatytas vienoje Londono auksakalių (juvelyrų) parodoje. Kaina jo buvo pažymėta 17,000 svarų. Tas kiaušinis padirbtas iš permatomo kristalo. Jo viduje — deimantinės gėlės ir spalvoti brangakmenys. Rusijos caras Nikolajus II jį dovanavo savo žmonai, carienei Aleksandrai, per 1917 metų Velykas. Tai buvo ir paskutinės jų karališkos Velykos.

Saldžiausias

Vienas Anglijos lordas savo sužadėtinei per 1913 metų Velykas padovanojo šokoladinį kiaušinį, kuris svėrė 3 centnerius. Kiaušinis buvo taip pat 3 metrų aukštumo. Jo viduj buvo prikrauta apie centneris saldinių. Galimas daiktas, kad ta "lady" jau nebuvo laiba ir lieša, kai tą kiaušinį suvalgė.

Kristaus prisikėlimo šventės proga

siučių nuoširdžiausius linkėjimus mano vad. liet. radijo klausytojams, rėmėjams, bičiuliams ir štabo nariams.

Linkiu Jums Velykų džiaugsmo, o brangiajai tėvų žemei Lietuvai prisikelti vėl laisvai ir nepriklausomai.

Jokūbas J. Stukas

PAUKSTELI

Kas sulaikys tave, paukštelį, paskristi pamariais, kai vyšnių žydinčiais takeliais pavasaris ateis?

Valdovo sostą nors žadėtu, žinau, neliksi tu čionai.

Ten šaukia upių akmenėliai ir gimto lizdo pelenai.

Trys seserys per naktį rymo ant gintaro krantų, kol saulės apšviestuos arimųos vėl pračiulbės tu.

Suklupus motina po kryžium palaimina visus kelius, kuriais tu paryčiu sugrįžęs langan pabėsi snapeliu.

Kas sulaikys tave, paukštelį, pakilt virš debesų.

Laisva mintis sparnus tau kelia ilgėjimu visų.

KUR ROKAS DENGIA ŽEMĘ, O SIRENOS LIŪDNAI KAUKIA

(IS LIKUSIŲ VOKIETIJOJE GYVENIMO)

Pabundu. Kas tai lyg verkdamas, dejuodamas toli, toli aukštu balsu klykia. Pasiziūriu į langą. Lango anga balsuoja lyg balto šerkšno apraukta,

bet šviesos į kambarį beveik nepraleidžia. Šešta valanda ryto. Turėtų šviesti saulė, bet tiršta migla dengia žemę, o nuo jūros kas kelias sekundes ateina dejuojantis sirenos balsas, įspėjantis laivus, kad jau netoli ta sunkia migla pridengtoji žemė.

Tai Vokietijos pajūrio miestelis Neustadt'as Holsteine. Miestelis mažas, kelių tūkstančių gyventojų, be pramonės, vokiečių žemės užkampyje, atklydęs nuo didesniųjų kelių, lankomas tik tų, kurie būtinai turi ten vykti. Nėra dienų, ypač žiemą ir rudenį, kad nelytų ar nesiaustų audringi vėjai. Kai oras nurimsta, naktį ir rytais viską auga bėda drėgna, tiršta migla. Jai pakilius, nuo jūros dvelkia pūvančių žo-

O taip, Velykų sulauke, vaikai išbandydavo, kurio velykaitis yra stipresnis. J. Gaidžio nuotr.

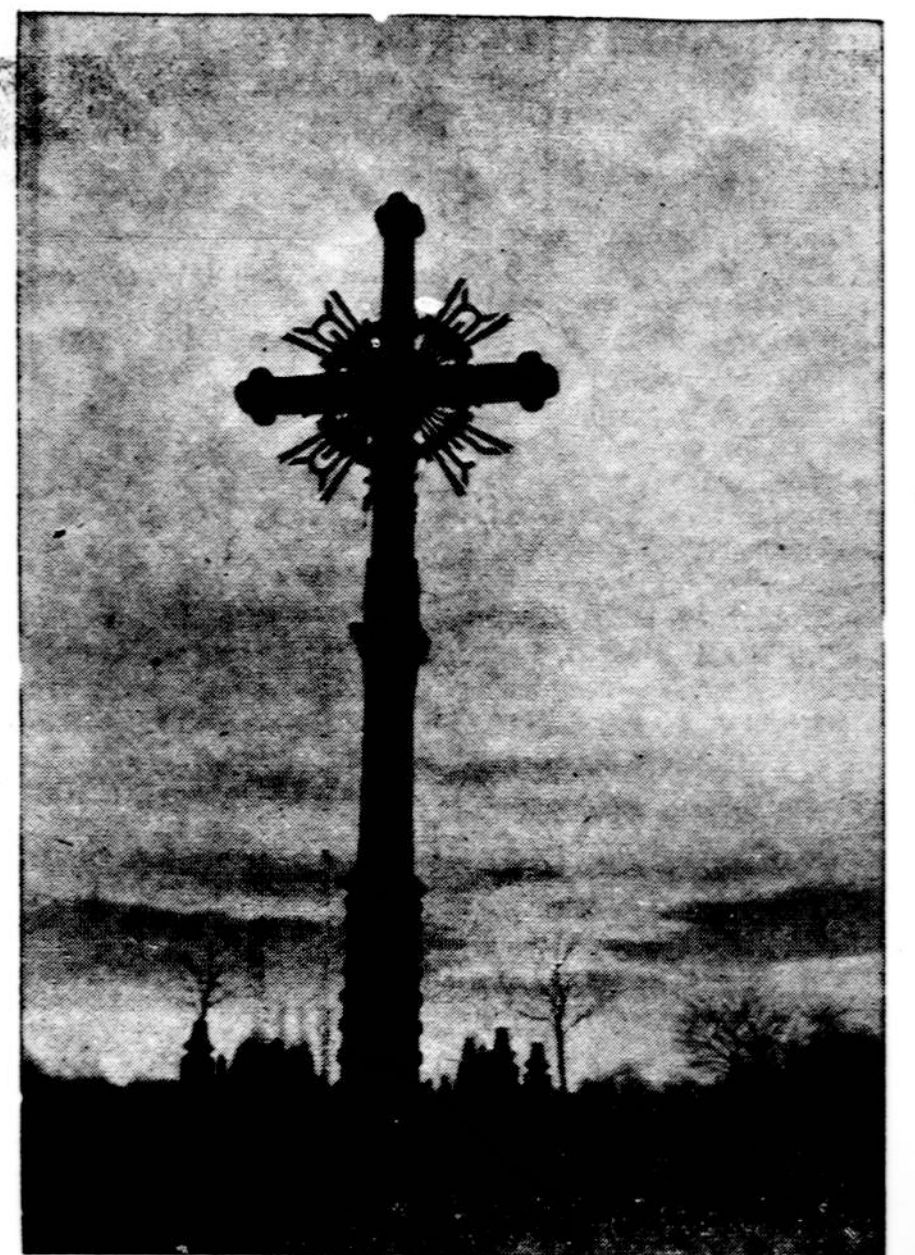
Apgaulus

Prancūzijos imperatoriaus Napoleono III tarnas per vienas Velykas pasibeldė į duris rūmų damos, kuri meilinosi imperatoriui. Ji labai apsidžiaugė, gavusi dovanų didelį kiaušinį. Prakalusi rado 100,000 frankų. Paskui pasirodė, tai buvo falšyvi pinigai.

lių, o nuo žvejų uosto benzino, žuvų ir derivos kvapas.

Šią "palaimintą" gamtos kapelę, visokių ligų šaltinį, ypač džiūvos ir reumatizmo, tremtinių globėja IRO parinko kaip tinkamą vietą tremtiniams paliečiamams gyventi. Sugabeno akluosius ir invalidus, iš ligoninių vežė kiek pagijusius džiūvininkus, sutalpinė senelius ir chroniškai sergančiuosius, kurių kaulai ir sąnariai ir be sirenos kauksmo registruoja kiekvieną oro permainingą, amputuotųjų žaizdos įkyriai skauda, o sirena dūsauja lyg už juos visus.

Vokiečių povandeninių laivų mokyklos juodai nudažyti karvinių blokose čia buvo suvartyta net keli tūkstančiai tremtinių. Kol lietuvių buvo daug, kol čia buvo ir gimnazija, ir mokyklos, gyvenimas nebuvo toks liūdnas. Kad ir staugė lauke vėjai, blokuose gyvenimas pulsavo, klasėse mokėsi jaunimo būriai, mokytojai ir nemaža IRO tarnautojų dirbo, tautiniai komitetai veikė, o žmonės žiūrėjo

Lietuvos laukų kryžius pavasario gamtoje

Vyt. Augustino nuotr.

su viltimi į ateitį, ypač laukdami emigracijos.

Jos sulaukus, praretėjo vėliavų lietuvių eilės, o ilgai buvo išlašinti visi pajėgesnieji, sveikesnieji ir beliko vargšų būriai, padaugėję suvežtais ligoniais.

Neustadtas buvo viena iš pirmųjų vietovių atiduotų vokiečių globai. Su IRO pareigūnų palaiminimu mokyklos buvo atiduotos vokiečiams. Lietuviams per kovą pavyko keliems mėnesiams mokyklose išlaikyti keturius mokytojus auklėtojų ir kitokių pareigūnų titulu. Pradžios mokyklose dar buvo paliktos šalia vokiečių kalba dėstomų dalykų ir lietuviškos pamokos bei vienas kitas mokytojas, bet neilgam

Gimnazija buvo uždaryta, mokyklose lietuvių kalbai vis mažiau vietos palikta ir pagaliau ji visai išstumta. Stovykla dar labiau patustėjo. Gyvena dar apie 300 lietuvių, bet jų tarpe bėra vos tik saulėlė šviesuomenės, kuri dar bando reikšmingomis lietuviams duoti dvasios peno, o tautos švenčių dienomis kartu su visa bendruomene mini lietuvių džiaugsmo ir liūdesio dienas.

Nykus, kasdienos smulkmenose skęstas ir be įvairių ir vilčių gyvenimas čia ne tik fizines, bet ir psichines jėgas. Nenuostabu, kad bendruomenėje atsiranda kivičių, kad kai kas savo skurdą didina, atiduodamas kelias pašalpos markutes pakelės smulkėse kelių valandų užuomaršai ir dar nyknesniam pabudimui.

Nežiūrint nevilties ir skurdų, lietuvių vis dėlto nepaskęsta visiškai aptingime, yra jaut-

rūs kiekvienam lietuviškam reikalui, lietuviškai minčiai. Jų viltis ir valią sustiprintų jausmas, kad laimingesnieji jų broliai ir sesės, įsikūrę laisvojo pasaulio šalyse, galintieji dirbti, planuoti gražesnę kasdienos gyvenimą ir net jau vėl taupyti juodai dienai skatiką, jų neužmirštų ir jiems kuo galėdami padėti.

BALFO PIRMININKAS KAN. KONCIUS VOKIETIJOJE

Bolfo pirmininkas laukiamas Bolfo įgaliotinio Vokietijoje įstaigoje Hannoverje balandžio mėn. pirmomis dienomis. Kanauninkas Koncius tarp kitko numato aplankyti Bonnėje federalinės vokiečių vyriausybės ministerijas, susitikti su Pabaltijo Centro Komitetu ir dalyvauti Hannoverje įvykstančioje tarpžinybinėje konferencijoje, kurioje numatomas ir Vliko atstovų dalyvavimas.

GAUSEJA MOKINIAI VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Naujiems mokslo metams, prasidedantiems balandžio 17 d. gauta daugiau kaip 40 naujų mokinių prašymų. Pasitikię gimnazija nuolat auga. Manoma, kad nuo naujųjų mokslo metų pradžios reikės bendrabutyje išlaikyti apie 120-130 mokinių. Tai skaičius, kuris jau šiandien kelia Krašto Valdybai ir gimnazijos pedagogams nemažą rūpesčių. Ar padarys juos išlaikyti? Tas priklauso nuo visų laisvojo pasaulio lietuvių norų ir geros valios. Tvirtai tikima, kad ir sekančiais mokslo metais gimnazijos rėmėjai toliau ties pagalbos rankas tremties jaunimui.

Būrelis buvusiu tremtinių, pasiekusių laisvosios Amerikos krantus, kur jau neteikia kentėti to vargo, kuris slėgia dar likusiu Europoje tremtinių stovyklas.